

Dzelzavas pagasta padome

Dzelzavas pagasta padomes saistošie noteikumi Nr.1
„Dzelzavas pagasta teritorijas plānojums
2008.-2020.g.”

Apstiprināts Dzelzavas pagasta padomes
2008.gada 12.marta sēdē protokola nr.3 1.§
Dzelzavas pag. pad. pr-jis _____ E.Vaskis

**DZELAVAS PAGASTA
TERITORIJAS PLĀNOJUMS**

Paskaidrojuma raksts

2008. – 2020. gads

SATURS

Ievads	5
1. Terminu skaidrojumi	7
2. Teritorijas attīstības mērķi un virzieni	14
2.1. Teritorijas attīstības pamatprincipi	14
2.2. Pagasta pamatvērtības	15
2.3. Pagasta attīstības virzieni	15
3. Teritorijas pašreizējās izmantošanas apraksts un teritorijas attīstības priekšnoteikumi	17
3.1. Dabas apstākļu raksturojums	18
3.1.1. Virsmas raksturojums	18
3.1.2. Ģeoloģiskā uzbūve	18
3.1.3. Derīgo izrakteņu resursi	20
3.1.4. Mūsdienu ģeoloģisko procesu raksturojums	23
3.1.5. Klimats	24
3.1.6. Virszemes ūdeņi	24
3.1.7. Veģetācija	25
3.2. Iedzīvotāji	28
3.3. Apdzīvojuma struktūra	28
3.4. Zemes izmantošanas struktūra	30
3.5. Inženiertehniskā infrastruktūra	31
3.5.1. Ūdensapgāde	31
3.5.2. Kanalizācija.	33
3.5.3. Siltumapgāde	37
3.5.4. Sadzīves atkritumu saimniecība.	37
3.5.5. Elektroapgādes nodrošinājums	38
3.5.6. Telekomunikācijas nodrošinājums	38
3.5.7. Dzelzceļa infrastruktūra	38
3.5.8. Autoceļu infrastruktūra	39
3.6. Dabas un kultūrvēsturiskais mantojums	41
3.6.1. Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un objekti	41
3.6.2. Kultūras pieminekļi.	42
3.7. Vides kvalitāte	45

4. Teritorijas plānotā un atļautā izmantošana	48
4.1. Apbūves teritorija	48
4.1.1. Dzīvojamās apbūves teritorijas	48
4.1.1.1.Savrupmāju dzīvojamās apbūves teritorija	48
4.1.1.2. Lauku apbūves teritorijas.	49
4.1.1.3.Daudzdzīvokļu dzīvojamās apbūves teritorija	50
4.1.2. Publiskās apbūves teritorijas	50
4.1.2.1.Sabiedrisko objektu apbūves teritorijas	50
4.1.2.2. Darījumu un sabiedrisko objektu apbūves teritorijas	51
4.1.2.3.Dzelzavas muižas komplekss	52
4.1.3. Ražošanas apbūves teritorijas	53
4.1.3.1.Ražošanas un tehnisko objektu apbūves teritorijas.	53
4.1.3.2. Ražošanas, darījumu un tehnisko objektu apbūves teritorijas	54
4.1.3.3.Inženiertehniskās infrastruktūras un tehnisko objektu apbūves teritorijas	55
4.1.4. Inženiertehniskās infrastruktūras teritorijas	55
4.2. Teritorijas ar īpašiem nosacījumiem.	57
4.2.1. Parku, skvēru, labiekārtotu apstādījumu teritorijas	57
4.2.2. Dabas teritorijas	57
4.2.3. Tūrisma un rekreācijas teritorijas	59
4.2.4. Kapsētu teritorijas	59
4.2.5. Periodiski aplūstošās teritorijas	59
4.3. Lauksaimnieciskās teritorijas	60
4.3.1. Nacionālās nozīmes īpaši vērtīgās lauksaimniecības zemes	60
4.3.2. Rajona nozīmes īpaši vērtīgās lauksaimniecības zemes	62
4.3.3. Meliorētās lauksaimniecības zemes	63
4.3.4. Lauksaimniecības zemes	64
4.3.5. Augļu dārzi	65
4.4. Mežsaimnieciskās teritorijas	65
4.5. Derīgo izrakteņu ieguves teritorijas un atradnes.	66
4.6. Ūdenstece un ūdenstilpnes	67
4.6.1. Virszemes ūdensteču un ūdenstilpņu teritorijas.	67
4.7. Dabas un kultūrvēsturiskie pieminekļi	69
4.7.1. Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas	69
4.7.2. Valsts un vietējās nozīmes kultūrvēsturiskie pieminekļi	71

Madonas rajona Dzelzavas pagasta TERITORIJAS PLĀNOJUMS

4.8. Plānotās ciema robežas	71
4.9. Aizsargjoslas	72
4.9.1. Vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas	73
4.9.2. Eksploatācijas aizsargjoslas	75
4.9.3. Sanitārās aizsargjoslas	78
4.9.4. Drošības aizsargjoslas	79
4.10. Civilā aizsardzība	79
4.11. Kopīgo interešu teritorijas	81
5. Turpmākā plānošana	82
6. Teritorijas plānojuma grozīšanas kārtība	83
7. Dzelzavas pagasta teritoriālā plānojuma grafiskās daļas saturs	84
8. Saīsinājumi	85

Ievads

Dzelzavas pagasta teritorijas plānojums ir tiesiskais pamats lēmumu pieņemšanai par pagasta teritorijas izmantošanu. Teritorijas plānojums nosaka Dzelzavas pagasta administratīvās teritorijas pašreizējo un plānoto (atļauto) zemes izmantošanu un šīs izmantošanas ierobežojumus ar ilgtermiņa perspektīvu uz 12 gadiem.

Teritorijas plānojums izstrādāts saskaņā ar Latvijas Republikas likumu „Teritorijas plānošanas likums” (22.05.2002.) un Ministru Kabineta noteikumiem Nr.883 „Vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi”(10.10.2004.), kā arī pamatojoties uz:

1. Dzelzavas pagasta padomes 2004.gada 10.novembrī protokola nr.13 „Par Teritorijas plānojuma izstrādi”,
2. Madonas rajona Indrānu pagasta padomes nosacījumiem (27.12.2005.nr.1-10/564),
3. Madonas reģionālās vides pārvaldes nosacījumiem (13.12.2005. nr.6.5.-27/3065)
4. VAS „Latvijas dzelzceļa” nosacījumiem (13.12.2005. nr.D1-4/898)
5. LR Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas nosacījumiem (15.12.2005. Nr.07-06/3348,
6. LR Madonas rajona padomes nosacījumiem (15.12.2005. nr.556/2-5/966,
7. VAS „Latvijas valsts ceļi” nosacījumiem (19.12.2005. nr.4.5.7.-99),
8. Valsts aģentūras Sabiedrības veselības nosacījumiem (19.12.2005. nr.11/2941,
9. Lauku atbalsta dienesta Aiviekstes meliorācijas sistēmu valsts pārvaldes nosacījumus (19.12.2005. nr.1/11-1047),
10. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Madonas brigādes nosacījumi (22.12.2005. nr.233),
11. Madonas rajona Sarkanu pagasta nosacījumiem (23.12.2005. nr.1-19/584)
12. VA „Sabiedrības veselības aģentūra „ Gulbenes filiāles nosacījumiem (30.12.2005. nr.439)
13. Gulbenes rajona Līgo pagasta nosacījumiem (02.01.2006. nr.2/3 -8)
14. Gulbenes rajona Tirzas pagasta nosacījumiem (15.12.2005. nr.797),
15. SIA „Lattelekom” nosacījumiem (03.01.2006. nr.29-2/5,
16. A/S „Latvijas valsts meži” nosacījumiem (13.01.2006. nr.11.1.-1.1/15001/06/58),
17. Vidzemes attīstības aģentūras nosacījumiem (23.01.2006.nr.1-10/69H),
18. Madonas rajona Cesvaine ar lauku teritorija nosacījumiem (20.01.2006. nr.1-63/106),

Madonas rajona Dzelzavas pagasta TERITORIJAS PLĀNOJUMS

Teritorijas plānojuma izstrādāšanas process notika, balstoties uz ekspertu priekšlikumiem (Rēzeknes augstskolas Ekonomikas fakultātes prof.dr.sc.ing. I.Silineviča), tos izdiskutējot pagasta izveidotajā plāna izstrādāšanas darba grupā.

Darba grupas locekļi: Astrīda Plotka , Ramona Plotka (Dzelzavas pagasta plānotāja), Plāna izstrādes gaitā izstrādājot apbūves noteikumus, tika pieaicināta konsultante Madonas rajona arhitekta Idresala.

Dzelzavas pagasta teritorijas plānojums sastāv no:

1. Paskaidrojuma raksta,
2. Grafiskās daļas,
3. Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem,
4. Pārskata par vietējās pašvaldības Teritorijas plānojuma izstrādi .

Dzelzavas pagasta teritorijas plānojums un Dzelzavas pagasta apbūves noteikumi tiek apstiprināti kā saistošie noteikumi.

1. Terminu skaidrojums

Aizmugures pagalma dziļums nozīmē mazāko horizontālo attālumu starp zemes vienības aizmugures robežu un tuvāko jebkuru galvenās būves sienu.

Aizmugures pagalmis nozīmē zemes vienības daļu starp zemes vienības sānpagalmiem no zemes vienības aizmugures robežas līdz jebkuras galvenās būves aizmugures fasādes sienai.

Aizsargjoslas nozīmē noteiktas platības, kuru uzdevums ir aizsargāt dažāda veida (gan dabiskus, gan mākslīgus) objektus no nevēlamas ārējās iedarbības, nodrošināt to ekspluatāciju un drošību vai pasargāt vidi un cilvēku no kāda objekta kaitīgās ietekmes.

Apbūve ir tādu plānotu, izmantotu vai nodomātu būvju, arī inženierkomunikāciju, kā arī labiekārtojuma kopums, kur ēkas ir galvenais elements.

Apbūves blīvums ir procentos izteikta zemes vienības apbūves laukuma attiecība pret tā platību.

Apbūves intensitāte ir procentos izteikta stāvu platības attiecība pret zemes vienības platību.

Apbūves laukums ir zemes vienības visas ar būvēm apbūvētās platības summa, izņemot piebraucamos ceļus un labiekārtojumu.

Atklāta autostāvvietā ir automašīnu novietošanas veids un nozīmē autostāvvietu, kas nav iekļauta ēkā vai tās daļā un kas ir nodalīta automašīnu novietošanai uz laiku.

Atklāta uzglabāšana nozīmē palīgizmantošanu, kas ietver preču uzglabāšanu brīvā dabā un atklātās, ēkā vai tās daļā neiekļautās platībās, bet kas nav autostāvvietā.

Automašīnu novietošana nozīmē visus automašīnu novietošanas veidus tās lietošanas laikā, neatkarīgi no novietošanas ilguma un citiem apstākļiem, izņemot novietošanu apkopei un remontam.

Autobusu pieturvietā nozīmē izmantošanu, kas ietver būves autobusu satiksmes apkalpes dienesta un pasažieru vajadzībām, kā arī pastāvīgu pieturas vietu autobusiem un to īslaicīgai novietošanai.

Autostāvvietā ir automašīnu novietošanas veids un nozīmē izmantošanu, kas ietver vienas vai vairāku automašīnu novietošanu uz laiku, kā arī stāvvietas, piebraucamos ceļus un vertikālās komunikācijas.

Auto tirdzniecības iestāde nozīmē izmantošanu, kas ietver automašīnu, degvielas, eļļu, smērvielu, riepu, bateriju un rezerves daļu pārdošanu un automašīnu izīrēšanu vai uzglabāšanu izīrēšanas nolūkos, kā arī mazgāšanu, tīrīšanu un tādu nelielu remontdarbu veikšanu, kas ir svarīgi automašīnas aktuālai darbībai.

Blīvi apdzīvota vietā nozīmē teritoriju ar noteiktu robežu, kuras juridiskais statuss ir pilsēta vai ciems un kurā dominē atļautās izmantošanas ar apbūves raksturu.

Brīvā teritorijā ir zemes vienības neapbūvētā platība, no kā atskaitīta autostāvvietu un piebraucamo ceļu platība. To raksturo brīvās teritorijas platība procentos no stāvu platības.

Būtisks piesārņojums ir valsts komponentu iestāžu noteikta jebkādas kaitīgas vielas koncentrācija gaisā, augsnē vai ūdenī, ko nav atļauts pārsniegt vispār vai konkrētā teritorijā.

Būve nozīmē arhitektonisku, tehnisku, un konstruktīvu virszemes, pazemes vai zemūdens darinājumu, arī ēku vai ēku kopumu, kā arī attiecīgās tehnoloģiskās iekārtas.

Būve mājlopiem nozīmē izmantošanu, kas ietver saimniecības ēku mājlopu un mājputnu izmitināšanai (kūti), kā arī citas būves mājlopiem, arī kūtsmēslu glabātuvī un vircas bedri.

Būvlaide nozīmē līniju zemes vienības iekšpusē, kas parasti noteikta paralēli ielas vai ceļa sarkanajai līnijai un kas nosaka minimālo attālumu starp sarkano līniju un jebkuru ēku, ko drīkst ierīkot.

Būvtiesības ir ar Apbūves noteikumiem noteiktas un aizsargātas fizisko un juridisko personu tiesības veikt izbūvi.

Dabas pieminekļi ir atsevišķi, savrupi dabas veidojumi: aizsargājамie koki, dendroloģiskie stādījumi, alejas, ģeoloģiskie un ģeomorfoloģiskie dabas pieminekļi un citi dabas retumi, kam ir zinātniska, kultūrvēsturiska, estētiska vai ekoloģiska vērtība. Lai nodrošinātu dabas veidojuma saglabāšanu un tā apskates iespēju, aizsargāta tiek arī dabas pieminekļa tuvākā apkārtnē.

Darījumu iestāde nozīmē izmantošanu, kas ietver banku, apdrošināšanas sabiedrību, viesnīcu, moteli, biroju, kantori, gadatirgu, izstāžu un konferenču centru, kā arī citu komerciāla satura iestādi, bet neietver nekādu ražošanu vai vairumtirdzniecību.

Daudzstāvu daudzdzīvokļu nams nozīmē izmantošanu, kas ietver divu vai vairaku stāvu ēku vai tās daļu ar dzīvokļiem, kuriem ir kopīga ieeja no zemes līmeņa, un kuru iedzīvotājiem ir tiesības kopīgi lietot priekštelpas, kāpnis un palīgtelpas, kas neatrodas dzīvoklī, kā arī uz zemes vienības. I

Degvielas uzpildes stacija nozīmē izmantošanu, kas ietver degvielas (arī gāzes), eļļas un smērvielu pārdošanu, kā arī tirdzniecības un pakalpojumu objektu un automašīnu mazgāšanu kā palīgizmantošanu. Degvielas uzpildes stacijas izvietojuma iespēju ielas vai ceļa sarkanajās līnijās pamato ar detālplānojumu.

Detālplānojums ir vietējās pašvaldības administratīvās teritorijas daļas plānojums, un to izstrādā saskaņā ar vietējās pašvaldības teritorijas plānojumu, atbilstoši mēroga noteiktībai detalizējot un precizējot tajā noteiktās teritorijas daļas plānoto (atļauto) izmantošanu un izmantošanas aprobežojumus.

Divu ģimeņu dzīvojamā māja nozīmē izmantošanu, kas ietver divu ģimeņu dzīvošanu (divas mājturības).

Drošības josla nozīmē teritoriju, kas noteikta kā josla ap paaugstināta riska objektu. Tās galvenais uzdevums ir nodrošināt šī objekta un tā tuvumā esošo objektu drošību gan tā ekspluatācijā, gan iespējamo avāriju gadījumā, kā arī vides un cilvēku drošību.

Ēka, nams, māja nozīmē atsevišķu arhitektonisku, tehnisku un konstruktīvu virszemes, arī daļēji pazemes būvi.

Ēkas augstums ir attālums no ietves virsmas projektētā vidējā līmeņa ēkas vidū ielas pusē līdz augstākajai ēkas daļai, kas aiztur gaismas plūsmu 45 grādu leņķī. Pagalma ēkas augstumu mēra ēkas vidū no pagalma virsmas projektētā vidējā līmeņa.

Ekspluatācijas aizsargjosla nozīmē teritoriju, kas noteikta kā josla gar transporta, sakaru un citu komunikāciju līnijām, kā arī ap objektiem, kas nodrošina dažādu valsts dienestu darbību. Tās galvenais uzdevums ir nodrošināt minēto komunikāciju un objektu efektīvu un drošu ekspluatāciju un attīstības iespējas.

Ferma nozīmē izmantošanu, kas ietver atsevišķu specializētu, rūpnieciska rakstura lopkopības (govju, cūku, zirgu, putnu u.c.) saimniecību, arī pastaigu laukumu, bet neietver ganības.

Galvenā būve nozīmē būvi, parasti ēku, kas plānota, izmantota vai nodomāta galvenajai izmantošanai uz zemesgabala.

Garāža nozīmē būvi vai tās daļu, kas ietver pastāvīgu automašīnas vai automašīnu novietošanu, un kas var būt gan privātā gan sabiedriskā garāža. Vietējā likumā garāža privātas garāžas nozīmē netiek lietota, ja ir ietverta dzīvojamā vai saimniecības ēkā.

Iedibināta būvlaide ir esošās apbūves frontes veidotā līnija, ja kvartāla robežās vismaz piecos zemes vienībās galvenās būves pie ielas atrodas uz vienas līnijas.

Iekšējais sānpagalms nozīmē to pagalmu, kas nerobežojas ar ielu vai ceļu.

Insolācija (izsauļojums) ir rādītājs, kas norāda iekštelpu nepieciešamo izsauļojuma ilgumu. To nosaka attiecīgi būvnormatīvi.

Inženierkomunikāciju objekts nozīmē izmantošanu, kas ietver virszemes, pazemes un zemūdens inženiertehniskās apgādes tīklus un objektus (ūdensvads, kanalizācija, siltumapgāde, telekomunikācijas u.c.), lai pieslēgtu izbūves teritorijas vietējo inženiertehnisko sistēmu maģistrālajām inženierkomunikācijām un to objektiem.

Izbūve ir kopīgs nosaukums plānotiem, notiekošiem vai nodomātiem visu veidu teritorijas izmantošanas un attīstības pasākumiem, arī apbūvei, labiekārtojumam un ainavu veidošanai.

Izbūves teritorija nozīmē teritoriju, kas plānota, izmantota vai nodomāta izbūvei.

Izglītības iestāde nozīmē izmantošanu, kas ietver iestādi pirmskolas, pamata, vidējās un augstākās izglītības iegūšanai, arī speciālās un profesionālās izglītības iestādi, kā arī iestādi bērnu un jaunatnes brīvā laika nodarbībām.

Izmantošana nozīmē tādu plānotu, esošu vai nodomātu zemes un būvju vai to daļas izmantošanu, kas atbilst teritorijas plānojumam (atļautā izmantošana) vai neatbilst teritorijas plānojumam (aizliegtā izmantošana).

Kapsēta nozīmē izmantošanu, kas ietver mirušo apbedīšanu un ar to saistītās būves un pasākumus.

Karjers nozīmē pagaidu izmantošanu, kas ietver derīgo izrakteņu (kūdra, ģipšakmens u.c.) iegūšanu ar atklāto paņēmienu.

Kultūras iestāde nozīmē izmantošanu, kas ietver kultūras centru, kinoteātri, koncertzāli, universālas izmantošanas zāli, klubu, muzeju, bibliotēku un līdzīgu iestādi.

Lauksaimnieciskā izmantošana nozīmē izmantošanu, kas ietver augkopību, dārzenkopību, dārzkopību, lopkopību un ar to saistītos pakalpojumus, izņemot veterināro darbību, kā arī medniecību, un var ietvert arī dzīvnieku kopšanu, kažokzvēru audzēšanu, ogu krūmu un augļu koku audzēšanu un ražas novākšanu, siltumnīcas, velēnu audzēšanu un sēņu audzēšanu, bet neietver fermu.

Laukums nozīmē izmantošanu līnijbūvju izbūves teritorijā ielai līdzīgiem nolūkiem.

Maģistrālā iela nozīmē izmantošanu, kas nodrošina transporta un gājēju sakarus starp pilsētas vai ciemu daļām un izeju uz ārpilsētas ceļiem.

Maģistrālā inženierkomunikācija nozīmē izmantošanu, kas ietver valsts vai pašvaldības inženierkomunikāciju apgādes (infrastruktūras) maģistrālos tīklus, arī maģistrālo transportvadu un līdzīgu būvi, kas nepieciešama apgādei ar izejvielām, sakariem, enerģētiskajiem un citiem resursiem, kā arī slēgtu notekūdeņu novadīšanu.

Mazdārziņš – teritorija, kur pagaidu lietošanā uz līgumā noteiktu termiņu ir sakņu dārza ierīkošana ģimenes vajadzībām ar vai bez pagaidu būvēm (dārza inventāra noliktavām).

Mazstāvu daudzdzīvokļu nams nozīmē izmantošanu, kas iever divu stāvu ēku vai tās daļu ar dzīvokļiem, kuriem ir kopīga ieeja no zemes līmeņa. Nama iedzīvotājiem ir tiesības kopīgi lietot priekšelpas, kāpnes un palīgtelpas, kas neatrodas dzīvoklī, kā arī pagalmus uz zemesgabala.

Mazumtirdzniecības un pakalpojumu objekts nozīmē izmantošanu, kas ietver preču pirkšanu un pārdošanu tieši patērētājam vai sadzīves un citu pakalpojumu nodrošināšanu, arī tirdzniecības centru, universālveikalu, tirgu, veikalu, salonu, aptieku, restorānu, bāru, kafejnīcu, pakalpojumu darbnīcu, bet neietver nekādu rūpniecību, montēšanu, pārstrādi vai vairumtirdzniecību.

Mežsaimnieciska izmantošana nozīmē izmantošanu, kas ietver mežsaimniecību, kokmateriālu sagatavošanu un ar to saistītos pakalpojumus, plantāciju mežu apsaimniekošanu un citu meža produktu iegūšanu.

Nevalstiskas organizācijas iestāde nozīmē izmantošanu, kas ietver darba devēju un profesionālo organizāciju, arodbiedrību, politisko un citu nevalstisko organizāciju, kustību, speciālo interešu grupu vai klubu darbību, bet neietver reliģisku iestādi.

Noliktava nozīmē izmantošanu, kas ietver materiālu, vielu, lietu un preču uzkrāšanu, uzglabāšanu un saglabāšanu (konservēšanu, saldēšanu).

Paaugstināta riska objekts nozīmē objektu ar paaugstinātu iespējamību radīt draudus videi, cilvēka dzīvībai, veselībai un īpašumam.

Palīgizmantošana nozīmē plānotu, esošu vai nodomātu zemes un būvju vai to daļas izmantošanu, pie šādiem nosacījumiem: 1. tā ir pakārtota galvenajai izmantošanai un papildina to; 2. tā ir izvietota tajā pašā zemesgabalā, kur galvenā izmantošana.

Pansija nozīmē izmantošanu, kas ietver vienas ģimenes dzīvojamo māju, kur ne vairāk kā divas istabas ir pieejamas personai vai personām, kas kā tūrists īslaicīgi apdzīvo minēto dzīvojamo māju, un, kas var ietvert arī ēdināšanu.

Parcele ir ar detālplānojumu vai zemes ierīcības projektu noteikta teritorijas pamatvienības līdz tās ierakstīšanai Zemesgrāmatā.

Pārvaldes iestāde nozīmē izmantošanu, kas ietver šādas nekomerciālas iestādes: valsts un visu līmeņu pašvaldību dienestu pārvaldes, pasta, policijas, ugunsdzēsības iestādes.

Pašvaldības (pagasta) ceļš vai iela nozīmē izmantošanu, kas nodrošina transporta un gājēju sakarus starp lauku teritorijas daļām, arī starp blīvi apdzīvotām vietām, kā arī nodrošina izeju uz valsts autoceļiem. Ceļš ietver teritoriju ceļa zemes nodalījuma joslas platumā, bet neietver krustojumus ar valsts autoceļiem.

Pašvaldības grāvis nozīmē izmantošanu, kas nodrošina atklātu virszemes ūdeņu noteci, iekļaujoties vienotā pašvaldības noteču sistēmā, un ir pašvaldības pārziņā.

Peldētava nozīmē izmantošanu, kas ietver speciāli aprīkotu peldvietu.

Pirmskolas bērnu iestāde nozīmē izmantošanu, kas ietver bērnudārzu vai citu specializētu iestādi bērniem, bet neietver privātu mājas bērnudārzu.

Priekšpagalma dziļums nozīmē mazāko horizontālo attālumu starp zemes vienības fronti un tuvāko jebkuras galvenās būves sienu.

Priekšpagalms nozīmē zemes vienības daļu visā tā platumā no zemes vienības frontes līdz jebkuras galvenās fasādes sienai.

Privāts mājas bērnudārzs nozīmē palīgizmantošanu, ko atļāvusi pašvaldība, un kas ietver īslaicīgas (dienas) aprūpes un uzraudzības nodrošināšanu (par atalgojumu vai atlīdzību) dzīvoklī vai dzīvojamā mājā uz laika periodu, ne ilgāku par 24 stundām, ne vairāk par pieciem bērniem (neieskaitot aprūpētāja bērnus) vecumā līdz 10 gadiem.

Rekonstrukcija nozīmē ēkas, būves pārbūvi, izmainot tās apjomu un izmainot vai saglabājot tās funkcijas.

Renovācija nozīmē ēkas, būves remontu (kapitālo remontu), kas tiek veikts, lai to atjaunotu, nomainot nolietoto nesošos elementus vai konstrukcijas, kā arī mērķtiecīgu funkcionālu vai tehnisku uzlabojumu ieviešanu būvē, neizmainot tās apjomu.

Restaurācija nozīmē būves vēsturiskā veidola atjaunošanu, pamatojoties uz vēsturiskās informācijas zinātnisku izpēti.

Reliģiska iestāde nozīmē izmantošanu, kas ietver jebkādas reģistrētas reliģiskas kopienas darbību, arī kulta ēku.

Rindu māja nozīmē izmantošanu, kas ietver vertikāli trīs un vairākos dzīvokļos sadalītu ēku uz kopīga vai katru uz sava zemes vienības ar neatkarīgām izejām uz priekšpagalmu un aizmugures pagalmu, kas cieši piekļaujas katra dzīvokļa priekšējai un aizmugures sienai.

Sabiedrībai svarīgs objekts ir katrā konkrētā gadījumā valsts vai pašvaldības noteikts objekts, kura būvniecība nepieciešama sabiedrības interesēs.

Sabiedriskā garāža nozīmē izmantošanu, kas sevī ietver kooperatīvu vai privātu būvi vai tās daļu patstāvīgai automašīnu novietošanai, kā arī apkopi.

Sabiedriskie apstādījumi nozīmē izmantošanu tādas sabiedrības ērtības, veselības un labklājības labā apzaļumotas un labiekārtotas teritorijas ierīkošanai un uzturēšanai, kas ir brīvi pieejama sabiedrībai, un ietver parku, dārzu, mežaparku, skvēru, bulvāru, aleju, ielu un ceļu stādījumus.

Saimniecības ēka nozīmē palīgizmantošanu, un ietver garāžu, nojumi automašīnas novietošanai, siltumnīcu, kā arī dārza inventāra, materiālu un sadzīves priekšmetu glabāšanai u.c. Ja šī ēka piebūvēta vai iebūvēta galvenajā būvē, tā jāuzskata par daļu no galvenās būves, nevis par saimniecības ēku.

Sanitārā aizsargjosla nozīmē aizsargjoslu, kas noteikt ap objektu ar paaugstinātām sanitārajām prasībām. Tās galvenais uzdevums ir sanitāro prasību nodrošināšana.

Savrupmāja nozīmē izmantošanu, kas ietver brīvstāvošu vienas vai divu ģimeņu dzīvojamo māju.

Sānpagalma platums nozīmē mazāko horizontālo attālumu starp zemes vienības sānu robežu un tuvāko jebkuras galvenās būves sienu.

Sānpagalms nozīmē zemes vienības daļu no priekšpagalma līdz aizmugures robežai un no zemes vienības sānu robežas līdz jebkuras galvenās būves sānu fasādes sienai.

Sēņu audzētava nozīmē lauksaimniecisku izmantošanu, kas ietver sēņu audzēšanu un ar to saistītos pakalpojumus.

Sociālās aprūpes iestāde nozīmē izmantošanu, kas ietver iedzīvotāju sociālo aprūpi, arī sociālās aprūpes centru, internātu, pansionātu, invalīdu namu un citu iestādi šādiem vai līdzīgiem nolūkiem.

Sporta būve nozīmē izmantošanu, kas primāri ietver sporta, spēļu un fiziskās nodarbības un ar to saistītās sēdvietas skatītājiem, kā arī sporta būves, kas kalpo kā palīgizmantošana.

Stāvu platība ir zemes vienības kapitālās apbūves visu stāvu, izņemot pagrabstāvus, platību summa. Stāvu platība ir platība, ko ierobežo ēkas ārējā kontūra, ietverot ēkas iekšējās un ārējās sienas.

Stāvu skaits ir ēkas visu virszemes stāvu skaits, kas ietver pagrabstāvu, ja vairāk kā puse (1/2) no pagraba augstuma starp pabeigtām griestu un grīdas virsmām ir virs pieguļošās teritorijas virsmas projektētā vidējā līmeņa ēkas vidū ielas vai ceļa pusē. Stāvu skaitā ieskaita arī atļautās izmantošanas vajadzībām izbūvētu jumta stāvu, ja jumta izbūves platība ar 2,5 m un lielāku augstumu pārsniedz 50% no ēkas apbūves laukuma.

Tauvas josla ir sauszemes josla gar ūdeņu krastu, kas paredzēta ar zveju un kuģošanu saistītām darbībām.

Tehniskās apkopes stacija nozīmē izmantošanu, kas ietver automašīnu apkopi un labošanu, arī pilnīgu to korpusa, rāmja, motora un apriepojuma remontu, krāsošanu, mazgāšanu un tīrīšanu, kā arī eļļu, smērvielu, antifrīzu, riepu, aizdedzes sveču, akumulatoru un rezerves daļu pārdošanu.

Tirdzniecības un pakalpojumu objekts nozīmē izmantošanu, kas ietver preču pirkšanu un pārdošanu tieši patērētājam vai sadzīves un citu pakalpojumu nodrošināšanu, arī tirdzniecības centru, universālveikalu, tirgu, veikalu, salonu, aptieku, restorānu, bāru, kafejnīcu, pakalpojumu darbnīcu, bet neietver nekādu ražošanu, montēšanu vai vairumtirdzniecību.

Vairumtirdzniecības iestāde nozīmē izmantošanu, kas ietver materiālu, vielu, lietu un citu preču pirkšanu, komplektēšanu, iesaiņošanu, uzkrāšanu, uzglabāšanu un pārdošanu vairumā, bet neietver nekādu preču ražošanu, montēšanu un pārstrādi.

Valsts autoceļš nozīmē izmantošanu, kas veido LR ceļu tīklu un ietver galvenos, 1.šķiras un 2.šķiras valsts autoceļus. Valsts autoceļš ietver teritoriju ceļa zemes nodalījuma joslas platumā un krustojumus ar pagasta ceļiem.

Veterinārā iestāde nozīmē izmantošanu, kas ietver veterinārās prakses nolūkiem domātu iestādi lauksaimniecībai, rekreācijai vai hobijs audzētu vai turētu mājlopu, suņu, kaķu, putnu un citu dzīvnieku aprūpei un pārbaudei un var ietvert veterināro slimnīcu, konsultāciju un ķirurģisko kabinetu un citu stacionāru iestādi šādiem un līdzīgiem nolūkiem.

Vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjosla tiek noteikta ap objektu un teritoriju, kas ir nozīmīga no vides un dabas resursu aizsardzības un racionālas izmantošanas viedokļa. Tās galvenais uzdevums ir samazināt vai novērst antropogēnās negatīvās iedarbības ietekmi uz šādu objektu, kuram noteikta aizsargjosla.

Vieglās ražošanas uzņēmums nozīmē izmantošanu, kas ietver sastāvdaļu ražošanu un montēšanu, lai iegūtu mazumtirdzniecībai, vairumtirdzniecībai un pakalpojumiem derīgus galaproduktus, un jebkādu preču, vielu un lietu komplektēšanu un iesaiņošanu, izņemot jebkuru darbību, kas rada būtisku piesārņojumu, kā rezultātā ķīmiskie, fizikālie, radioloģiskie un bakterioloģiskie faktori pārsniedz pieļaujamās higēnas normatīvus.

Viensēta nozīmē izmantošanu, kas ietver dzīvojamo māju (mājas) ar saimniecības ēkām un citām būvēm zemes īpašuma (ar lauksaimniecisku izmantošanu) daļā, kas parasti izveidojusies vēsturiski. Viensēta ir mazākā apdzīvotā vieta.

Vienas ģimenes dzīvojamā māja nozīmē izmantošanu, kas ietver vienas ģimenes dzīvošanu (vienu mājturību).

Viesu māja nozīmē izmantošanu, kas ietver viesu (tūristu) īslaicīgu izmīnāšanas un apkalpošanas mītni un ar to saistītās būves un labiekārtojumu.

Vietējās nozīmes iela nozīmē izmantošanu, kas ietver dzīvojamo ielu, kravas transporta ielu, gājēju ielu un ceļu (gatvi), parka ceļu, piebrauktuvi un veloceļu un nodrošina transporta izvadīšanu uz maģistrālajām ielām.

Vispārīgās ražošanas uzņēmums nozīmē izmantošanu, kas ietver ražošanu, montēšanu, pārstrādāšanu, remontēšanu, materiālu un iekārtu, kā arī jebkādu citu preču, vielu un lietu glabāšanu, uzkrāšanu, komplektēšanu, iesaiņošanu un nosūtīšanu.

Zemes vienības dziļums nozīmē horizontālu attālumu starp zemes vienības fronti un aizmugures robežu. Tur, kur šīs robežas nav paralēlas, zemes vienības dziļums nozīmē taisnas līnijas garumu, kas savieno zemes frontes un zemes vienības aizmugures robežas viduspunktus. Ja nav zemes aizmugures robežas, zemes vienības dziļums nozīmē taisnas līnijas garumu, kas savieno zemes vienības frontes viduspunktu ar trīsstūra virsotni, ko veido zemes vienības sānu robežas.

Zemes vienības fronte nozīmē horizontālu attālumu pa ielas vai ceļa sarkano līniju starp zemes vienības sānu robežām.

Zemes vienība ir juridiski noteikta zemes vienība, t.i., Zemesgrāmatā ierakstīta teritorijas pamatvienība.

Zinātnes iestāde nozīmē izmantošanu, kas ietver zinātniskās pētniecības un līdzīgu iestādi.

2. Teritorijas attīstības mērķi un virzieni

2.1. Teritorijas attīstības pamatprincipi

Dzelzavas pagasta teritorijas plānojums izstrādāts, balstoties uz vairākiem teritorijas attīstības pamatprincipiem:

Pēctecības princips

Pagasta teritorijas plānojums izstrādāts, ņemot vērā Dzelzavas ciemata plānojuma projektus, Dzelzavas pagasta zemes ierīcības materiālus un meliorācijas plānus, pagasta teritorijā esošo mežu mežierīcības plānus. Esošie materiāli tika izvēlēti, balstoties uz izmaiņām, ko radījušas zemes reforma un zemes izmantošanas politika valstī kopumā un pagastā.

Kopsakarības princips

Pagasta teritorijas plānojums veidots ar mērķi, lai veicinātu priekšrocību izmantošanu pagasta attīstībā, optimāli izmantotu teritorijas attīstības resursus, radītu labvēlīgus apstākļus pagasta iedzīvotāju darbam un dzīvei, kā arī saglabātu un atjaunotu dabas un kultūrvēsturiskās vērtības nākošajām paaudzēm.

Atklātuma un sabiedrības līdzdalības princips

Pagasta iedzīvotāji, uzsākot plānošanu un beidzot ar pagasta padomes lēmumu par teritorijas plānojuma stāšanos spēkā, tiek iesaistīti teritorijas plānojuma izstrādes procesā. Iedzīvotāji savas intereses teritorijas izmantošanā varēja izteikt sabiedriskajās apspriešanās. Rezultātā iegūta informācija par situāciju pagastā un pagasta iedzīvotāju vēlmēm. Turpmākajā plānošanas procesā, izstrādājot pagasta attīstības plānu, pagasta iedzīvotāji piedalījās teritorijas plānojuma izvērtēšanā, izsakot savus priekšlikumus teritorijas izmantošanas mērķa noteikšanā.

Ilgspējīgas attīstības princips

Teritorijas plānojuma izstrādes procesā, lai veicinātu pagasta teritorijas ilgtspējīgu attīstību, veikta teritorijas kultūrvēsturiskā mantojuma un bioloģiskās un ainaviskās daudzveidības inventarizācija. Teritorijas plānojums veidots ar ideju, lai samazinātu ietekmi uz vides jutīgām teritorijām, vienlaikus veicinot pagasta attīstību kopumā.

Konkurences princips

Rajona plānojums balstās uz attīstības programmā atklātajām teritorijas attīstības priekšrocībām un attīstības prioritātēm. Plānojums rada vienlīdzīgus priekšnoteikumus uzņēmējdarbības attīstībai visā rajona teritorijā.

2.2. Pagasta pamatvērtības

Pagasta pamatvērtības, kuras ar teritorijas plānojuma palīdzību nepieciešams saglabāt vai paaugstināt:

- Ø Izdevīgais ģeogrāfiskais stāvoklis pie automaģistrāles Madonas – Gulbene
- Ø Ezers pagasta teritorijā
- Ø Vizuāli augstvērtīgas ainavas un teritorijas ar lielu bioloģisko daudzveidību
- Ø Mežu platības
- Ø Dzelzavas ciemā, Aizpurves ciemā un pārējos ciemos ir attīstīti inženiertīkli, lai nodrošinātu iedzīvotājus ar elektrību, sakariem, centralizētu ūdens apgādi, kanalizāciju un siltumapgādi
- Ø Izglītības iestādes
- Ø Dzelzavas muiža

2.3. Pagasta attīstības virzieni

Pagasta teritorijas plānojuma pamatā ir Dzelzavas attīstības programma, kurā noteiktas pagasta attīstības virzieni.

Pagasta attīstības virzieni:

- § Dzelzavas pagasts Vidzemes reģionā ir atpazīstams ar dabas un kultūrvēsturiskā mantojuma dažādību, kur iedzīvotāji var atrast daudzpusīgas izglītības iespējas un savai kvalifikācijai atbilstošu darbu. Iedzīvotājiem būs nodrošināta kvalitatīva sociālo, administratīvo un komunālo pakalpojumu pieejamība.
- § Dzelzavas pagasta mērķis ir turpināt dažādu nozaru attīstību:
- § Mežsaimniecību
- § Piena un gaļas ražošanu
- § Graudkopību
- § Tirdzniecību
- § Zivsaimniecību
- § Netradicionālo lauksaimniecību
- § Sportu
- § Lauku tūrismu
- § Kūdras ieguves ražošanu

§ Īpašs uzsvars tiks likts uz izglītības iestāžu pilnveidošanu, lai nodrošinātu izglītību visām iedzīvotāju vecuma grupām. Sakārtota sociālā un tehniskā infrastruktūra, bioloģiski daudzveidīga un nepiesārņota vide, saglabāti kultūrvēsturiskie objekti un kultūras tradīcijas būs Dzelzavas pagasta atpazīstamības pamats.

Dzelzavas pagasta mērķis ir attīstīt pagasta teritoriju, kas ļautu piesaistīt investīciju projektus un tos realizētu.

3. Teritorijas pašreizējās izmantošanas apraksts un teritorijas attīstības priekšnoteikumi

Dzelzavas pagasts atrodas Vidzemes pauguraines austrumu daļā, pārejā uz Austrumlatvijas līdzenumu, Daugavas noteces baseinā jeb Madonas rajona ziemeļaustrumu daļā. Dzelzavas pagasta kopplatība ir 122,83 km², kas sastāda 3,7% no rajona kopējās platības. Tas robežojas ar Madonas rajona Cesvaine ar lauku teritoriju, Sarkaņu, Indrānu pagastiem Gulbenes rajona Tirzas, Jaungulbenes un Līgo pagastiem.

Pagasta esošās situācijas pārskata sagatavošanai un analīzei tiks izmantota SVID jeb stipro un vājo pušu analīze un iespējas un problēmas (draudi) analīze, kas ļaus labāk redzēt Dzelzavas pagasta stiprās un vājās puses, iespējas un problēmas.

3.1. tabula

Dzelzavas pagasta stiprās un vājās puses, iespējas un problēmas

Stiprās puses	Vājās puses
Derīgie izrakteņi: smilts grants kūdra	Ir nepietiekošā daudzumā Vajadzīgi lieli ieguldījumi, lai iegūtu kūdru
Trīs izglītības iestādes	Demogrāfiskā situācija
Bibliotēkas	Jaunākās literatūras iegādes problēmas
Divas ārstu prakses: ģimenes ārste stomatologs	Grūta pieejamība Jauno speciālistu trūkums
Pansionāts un aprūpe mājās	Pansionāta ēka nepieder pašvaldībai
Lauksaimniecībā izmantojamā zeme	Netiek kopti grāvji
Lopkopība	Netiek atjaunotas un uzlabotas lopu novietnes
Mežsaimniecība	Pārpurvošanās
Rūpniecība kūdras atradnēs	Lēna attīstība
Pakalpojumi: friziera	Netiek piedāvāti citi pakalpojumi, piemēram, drēbnieks, apavu remonts, tūrisms, ēdināšana
Tiek nodrošināts pilns komunālais serviss	Ūdens un kanalizācijas sistēmas nolietojums
Lielākā daļa ceļu pieder pašvaldībai	Slikta ceļu kvalitāte
Attīstīta inženiertehniskā infrastruktūra	Mobilo sakaru traucējumi, dažreiz elektrības padeves traucējumi
Iespējas	Problēmas (draudi)
Nepieciešamības gadījumā būs jāpērk no citiem pagastiem	Resursi ir ierobežotā daudzumā
Nepieciešams investors	Atrodas tālu no Latvijas galvas pilsētas
Sadarbība ar citiem pagastiem	Izglītības iestāžu slēgšana
Dāvinājumi	Finansiālo līdzekļu trūkums
Veselības politikas uzlabošana	Iedzīvotāju veselības stāvokļa pasliktināšanās
Sadarboties	Finansu problēmas
Izmantot Eiropas Savienības struktūrfondus	Līdzekļu ierobežojoms

Mazajām saimniecībām apvienoties kooperatīvos	Lopu uzturēšana izmaksā dārgi, mazajām saimniecībām
Atļaut stādīt mežus mazvērtīgās zemēs	Izstrādātie meži ne vienmēr tiek atjaunoti
Piesaistīt investoru	Kūdras ieguves lauki tiek iznomāti no VAS „Latvijas Valsts mežiem”
Atbalstīt pakalpojumu sniedzējus	Pirktpēja
Veikt ūdens un kanalizācijas rekonstrukciju	Ūdens padeves traucējumi vai arī iedzīvotāji var palikt bez ūdens padeves
Salabot ceļus iespēju robežās	Resursu ierobežojums, finansiālās problēmas
Nepieļaut vilciena maršruta Rīga-Gulbene slēgšanu, mobilo sakaru uzlabošana	Vilciena maršruta Rīga-Gulbene slēgšana

Tālāk tiks sīkāk raksturota Dzelzavas pagasta esošā situācija.

Atrašanās vieta Dzelzavas pagastam no ģeogrāfiskā viedokļa nav labvēlīga, jo atrodas tālu no Latvijas galvaspilsētas, kas rada problēmas investoru piesaistei. Bet no dabas resursu viedokļa Dzelzavas pagasts atrodas labvēlīgā vietā, jo ir bagāta ar kūdras atradnēm, kas Latvijā ir viena no labākajām.

Derīgie izrakteņi Dzelzavas pagastā ir grants – smilts un kūdra.

3.1. Dabas apstākļu raksturojums

3.1.1. Virsmas raksturojums

Pagasta teritorija atrodas Gulbenes paugurvalnī un Meirānu līdzenumā. Pagasta viena reljefa daļa ir viegli viļņota. Otra daļa, kas atrodas Meirānu līdzenumā ir līdzens reljefs, kas veidojies ledāju kušanas ūdeņu baseina zemākajā vietā. Reljefa lielākās ieplakās ir purvi.

Priekšnoteikumi un nosacījumi teritorijas izmantošanai

- **Līdzenais reljefs ir viens no faktoriem, kas nosaka teritorijas atbilstību intensīvas lauksaimniecības attīstībai.**
- **Pagasta saposmotā reljefa daļā attīstāma mežsaimniecība.**

3.1.2. Ģeoloģiskā uzbūve

Pirmskvartāra nogulumi

Ģeoloģiskās uzbūves pamatīpašības Madonas rajonā tāpat kā visā Latvijas teritorijā, nosaka divi platformām raksturīgie elementi: kristāliskais pamatklintājs un nogulumiežu sega.

Pamatklintāju veido stipri dislocēti metamorfie (dažāda sastāva gneisi, migmatīti, kristāliskie slānekļi) un intruzīvie (smilšakmens, māls) ieži, kuru virsma rajona teritorijā iegul 950-970 m dziļumā. Šo iežu denudēto virsmu pārklāj dažāda sastāva un krāsas (atkarībā no cilmiežu sastāva) dēdējuma garozas, kas norāda, ka pirms nogulumsegas izveidošanās te ilgstoši bijusi sauszeme.

Kvartāra nogulumu

Dzelzavas pagasta robežās apzināti tikai divu jaunāko – Kurzemes un Latvijas apledojumu atstātie nogulumu. Vislielākā nozīme kvartāra segas veidošanai ir pēdējam – Latvijas leduslaikmetam.

Dzelzavas pagasta teritorija atrodas divu glaciomorfoģenētisko dabas apvidu saskares robežzonā. Pagasta ziemeļu daļa iekļaujas Gulbenes paugurvalnī, bet pārējā teritorijas daļa – Meirānu līdzenumā.

Gulbenes paugurvalnis izveidojies divu plašu ledāju mēļu saskarsmes zonā un tam raksturīgs dažādu reljefa formu komplekss. Pagasta teritorijā paugurvalnis galvenokārt sastāv no gariem, līdz 1-2 km platiem grēdveida pacēlumiem un līdzīgi orientētiem, pazeminājumiem. Grēdu relatīvais augstums sasniedz 15-25 m. To virsotnes paceļas 140-150 m vjl.. Grēdas parasti sastāv no vaļņveida, retāk kupolveida sabīdījuma un saspieduma pauguru grupām vai virknēm.

Gulbenes paugurvaļņa pamatnē atrodas ap 10-15 m augsts devona iežu pacēlums. Tas ir lēzeni viļņots ar atsevišķiem pazeminājumiem un sekliem ielejveida iegriezumiem. Kvartāra vidējais biezums pagasta daļā, kas atrodas Gulbenes paugurvaļņa teritorijā ir ap 30-40 m. Zemes virspusē galvenokārt atsedzas morēnas mālsmits, kas reljefa pazeminājumos pārklāta ar plānu dažādgraudainu smilti vai kūdrū. Daudz retāk zemes virspusē pauguros atsedzas fluvioglaciālie nogulumu, kuru biezums nepārsniedz 10-15 m.

Pašreizējo ģeoloģisko procesu intensitāte šinī apvidū ir maza un tie nav potenciāli bīstami. Gruntsūdeņi pārsvarā atrodas dziļāk par 2 m no zemes virspuses.

Meirānu līdzenums iekļaujas Austrumlatvijas zemienes ziemeļrietumu daļā. Tas ir viļņots, pārsvarā limnoglaciāls, kuru nedaudz saposmo seklas upju ielejas, kā arī gari un plaši ziemeļaustrumu virzienā orientēti vaļņveida morēnas pacēlumi (flūtingi). Reljefa pazeminājumus aizņem purvi. Zemes virsas absolūtie augstumi mainās no 100 m vjl. Pie Lubānas līdzenuma līdz 120 m vjl. Gulbenes paugurvaļņa tuvumā. Līdzenuma reljefs galvenokārt izveidojies ledāja kušanas beigu posmā.

Devona iežu virsa, ko veido Katlešu un Ogres svītas mālains slāņkopas, ir samērā līdzena un atrodas 80-90m vjl.. Kvartāra nogulumu biezums reti pārsniedz 10 -15 m.

Līdzenuma lielākajā daļā Latvijas leduslaikmeta morēnu pārklāj limnoglaciālo nogulumu slāņkopa. Tās biezums vidēji ir ap 3-5 m. Teritorijas pazeminātās vietas aizņem purvi. Vidējais kūdras biezums ir ap 4-5 m. Līdzenuma lielākajā daļā gruntsūdeņu līmenis ir tuvu zemes virspusei. Tikai morēnas pacēlumos tas ir dziļāks par 1m. Nelabvēlīgie noteces apstākļi veicina plašu pārpurvošanos, īpaši lauksaimniecībā neapgūtajās zemēs.

Priekšnoteikumi un nosacījumi teritorijas izmantošanai

- **Lielākajā pagasta teritorijas daļā, pazemes ūdeņi ir dabiski labi aizsargāti pret piesārņojumu.**
- **Pagastā ir pietiekošā daudzumā nepiesārņotu, labas kvalitātes pazemes ūdeņu.**
- **Pagastā atrodas kūdra, kas ļauj attīstīt kūdras ražošanu.**

3.1.3. Derīgo izrakteņu resursi

Par rūpnieciskas nozīmes derīgajiem izrakteņiem pašreiz pagastā var uzskatīt pazemes ūdeņus, dažas smilts-grants atradnes un vairākas kūdras iegulas.

Ø **Smilts un grants**

Dzelzavas pagastā nav bijuši visai labvēlīgi apstākļi apjomīgu smilts un grants iegulu veidošanai. Līdz mūsdienām pagasta teritorijā atklātas un pētītas tikai 3 nelielas smilts – grants atradnes: Krampankalns, Rīdūži un Zāgukalns, kuru kopējie izpētītie krājumi – 274,8 tūkst.m³.

3.1.3.1. tabula

Nozīmīgākās smilts un grants atradnes perspektīvie laukumi

N.p.k.	Nosaukums	Kvalitātes raksturojums		Biezums,m		Platība, ha	Krājumi, tūkst.m ³ , 01.01.2005.			Iz-pētes gads	Izman-tošanas nozare, kurām atradnes pētītas
		Grants un akmeņi 70-5 mm,% no-līdz	Smilts <5.0mm, % no-līdz	Seg-kārtas no-līdz vid.	Derī-gā slāņa no-līdz vid.		Izpē-tītie A	No-vēr-tētie N	Prog-nozē-tie P		
1.	Krampankalns	0,0-9,8	90,2-100	0,0-0,4 0,1	1,2-9,4 2,9	2,1	61,1	-	-	1986	Ceļu būvei, ceļu dienestam ziemā
2.	Rīdūži	0,0-2,2	87,8-100	0,2-2,5 -	2,2-7,0 4,7	0,97	45,5	-	-	1977	Būvniecībai, ceļu būvei
3.	Zāgukalns	0,0-28,6	71,4-100	0,2-0,9 0,4	1,1-13,9 5,7	4,2	168,2	-	-	1988	Būvniecībai, ceļu būvei

Ø Kūdra

Kūdras atradņu pētījumi Madonas rajonā uzsākti jau pagājušā gadsimta 20-tajos gados. Tie turpināti arī 50-tajos gados, bet sistemātiski pētījumi visās pagasta kūdras atradnēs veikti 1996.gadā, kad Madonas rajona teritorijā notika kūdras atradņu meklēšanas un kūdras resursu revīzijas darbi. Šo darbu laikā Dzelzavas pagasta teritorijā apzinātas 20 kūdras atradnes vai to daļas. Septiņas no tām – Virānes ezera, Upes, Riekstu, Skuķu-Becas, Zosu, Olgas kā arī kūdras atradnes nr.15409 un 15484, pagasta teritorijā atrodas tikai daļēji. Kopējā kūdras atradņu platība to “0” robežās pārsniedz 1800 ha. Iegulas pārsvarā veido zemā tipa kūdra, bet sastopama arī augstā un jaukta tipa kūdra. Tās biezums mainās no 1,2 līdz 6m. Jāatzīmē, ka vairākās atradnēs zem kūdras iegul sapropelis, kura biezums svārstās no 0,2 līdz 1,5m. Vairums atradnēm krājumi aprēķināti atbilstoši P kategorijai un kopā tie sastāda 2650 tūkst. m³ jeb 538,6 tūkst. t pie nosacītā mitruma 40%. Zosu un Olgas purvos kūdras krājumi izpētīti atbilstoši A kategorijai un tie sastāda 1477 tūkst. t pie nosacītā mitruma 40%. Abās atradnēs iekārtoti ieguves lauki un agrākos gados notikusi kūdras ieguve. Pēdējos gados kūdras ieguve gan pārtraukta. SIA “Cesvaines kūdra” izsniegta kūdras ieguves kvota Zosu purvā līdz 2025.gada augustam.

Atradnēs, kuras izpētītas atbilstoši prognožu prasībām, ir salīdzinoši nelieli kūdras krājumi un tie ir izmantojami augsnes mēslošanai. Atradņu īpašnieki kūdru var izmantot savas zemes mēslošanai.

3.1.3.2. tabula

Kūdras atradnes pagasta teritorijā

N. p. k.	Nr.datu bāzē „Kūdra”, uz kartes, nosaukums	Nr. Kūdras fondā	Atrdnes paltība, ha		Kūdras dziļums, m		Kūdras krājumi, izpētes pakāpe		Kūdras atradnes tips un kūdras īpašību raksturojums <i>izmantošanas virziens</i>
			„0” robežās	rūpnieciski izmantojamā dziļuma (0,9m) robežās	Max.	Vid.	tūkst.m ³	tūkst.t	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	15400 Virānes ezera (daļa)	3269	18	10,4	2,8	1,8	188	39,8 P	Z Mēslojums R 38-56 vid.45 A8,9-10,5 vid.9,9 W86,5-89,8 vid.87,7 Sapropelis 1,5m
2.	15405 Upes (daļa)	3282	88	32,3	2,5	1,6	517	118,5 P	Z Mēslojums R 35-47 vid.40 A 8,2-12,0 vid.9,5 W77,6-89,3 vid.85,2
3.	15409 (daļa)		1	0,5	2,0	1,5	7	1,7 P	Z Mēslojums R40-50 vid.45 W85,8 Sapropelis 0,8m
4.	15467 Riekstu	3240	7	5,5	1,8	1,4	77	10 P	A Lauksaimniecība

Madonas rajona Dzelzavas pagasta TERITORIJAS PLĀNOJUMS

	(daļa)								R10-30 vid.20 Sapropelis 0,2m
5.	15468		7	3,0	2,2	1,6	48	9,1 P	Z Mēslojums R25-45 vid.30 Sapropelis 0,7m
6.	15469		6	1,5	2,3	1,7	25	4,3 P	Z Mēslojums R30-35 vid.33 Sapropelis 0,7m
7.	15470		3	1,5	2,9	2,0	30	5,7 P	Z Mēslojums R30-45 vid.35 Sapropelis>1,1m
8.	15471		9	5,5	5,8	3,4	184	27,6 P	Z Mēslojums R20-40 vid.25 W vid.91,8 Sapropelis
9.	15472		4	2,0	2,0	1,5	30	4,5 P	Z Mēslojums R20-50 vid.25 Wvid.91,8
10.	15473 Rūgumu	3286	24	12,9	3,9	1,7	219	53,5 P	Z Mēslojums R39-41 vid.40 A11,5-13,3 vid.12,4 W 79,6-85,5 vid.83,5
11.	15474 Kazuļu	3285	9	4,0	1,6	1,3	52	10,0 P	Z Mēslojums R25-45 vid.35
12.	15475 Skuķu, Bec as (daļa)	3302, 3304	339	99	1,5	1,0	990	198 P	Z Mēslijums R10-55 A3,5-5,7 W78,4-90,5
13.	15476		19	4,5	2,0	1,5	68	12,8 P	Z Mēslojums R23-50 vid.35 A5,1-9,3vid.6,5 W81-90 vid.85
14.	15477		10	1,8	1,2	1,0	18	4,1 P	Z Mēslojums R45-50 vid.47 Sapropelis 0,3m
15.	15478		9	4,0	1,8	1,4	56	10,6 P	Z Mēslojums R25-40 vid.35
16.	15479 Zosu (daļa)	3367	519	218			7570	1077 A Tajā skaitā	A,J,Z Lauksimniecība
				123		4,0	4920	640	A R5-33 A1,3-4,3
			95			2,79	2650	437	J R29-46 A2,4-4,2 W87,8-89,5

Madonas rajona Dzelzavas pagasta TERITORIJAS PLĀNOJUMS

17.	15480		7	3,0	3,3	2,0	60	10,0 P	Z Mēslojums R25-40-vid.32 W88,8-92,8 vid.90,3 Sapropelis 0,7m
18.	15482 Olgas (daļa)	3368	720	128		3,31		400 A	A,Z Lauksaimniecība R5-40 A0,9-10,2 W85,2-95,8
19.	15483		10	4,0	1,6	1,2	48	10,2 P	Z Mēslojums R25-50 vid.40 A35
20.	15484 (daļa)		26	3,0	1,3	1,1	33	8,2 P	A Mēslojums R20-60 vid.55 A1,9-2,5 vid.2,3 W83,5-83,6 vid.83,6

Apzīmējumi 10.kolona

A-augsta tipa kūdra, J- jauktā tipa kūdra, Z-zema tipa kūdra

R- kūdras sadalīšanās pakāpe (%), A- kūdras pelnainība(%), W-kūdras dabīgais mitrums (%)

Ø Sapropelis

Sistemātisko ezeru sapropēja atradņu meklēšanas darbu laikā, kas atrodas Madonas rajonā veikti 1995.gadā, pagasta teritorijā pētīts arī Bakānu (Kroņu-Bakānu) ezers. Ezerā konstatētais organogēnais – silikātu un silikātu sapropelis ir ar augstu pelnainību (no 47,4 līdz 70%, tā krājumi ir 196 tūkst.m³ jeb 80 tūkst. t un tas nav piemērots pat augsnes mēslošanai. Sapropēja maksimālais biezums ir 3,8m, bet vidēji tā biezums sasniedz 2,8m. Konstatēts, ka ūdens dziļums ezerā ir 3,7m.

3.1.4.Mūsdienu ģeoloģisko procesu raksturojums

Eksodinamisko procesu izplatība Dzelzavas pagasta teritorijā ir niecīga. Tiem pieskaitāmi pārpurvošanās procesi.

Pārpurvošanās procesu izpausmes vērojamas noslēgtos reljefa pazeminājumos, kur zemes virspusē atsedzas ūdeni vāji caurlaidīgi nogulumi. Līdz ar to šajos iecirkņos ūdens notece ir apgrūtināta vai nenotiek vispār. Jāatzīmē, ka pārpurvošanās procesi noris ļoti lēnām, un to darbība vērojama arī mūsdienās. Dažviet neapdomīgi veiktu celtniecības darbu rezultātā, kuras laikā tiek traucēta notece, veidojas pārmitri apstākļi un sākas minerālgrunts pārpurvošanās. Pārpurvošanās procesi novērojami meliorācijas grāvju un grāvju tuvumā, kuri ir aizauguši ar kārkliem un rada labvēlīgus apstākļus bebriem.

3.1.5.Klimats

Pagastam raksturīgs pārejas tipa klimats no piejūras klimata uz kontinentālo klimatu. Tā veidošanos visvairāk ietekmē Vidzemes augstienes un Alūksnes augstienes tuvums. Ziemas pagastā ir aukstākas nekā Latvijas dienvidu un rietumu rajonos, bet siltākas nekā Vidzemes augstienē. Aukstākie mēneši ir janvāris un februāris, kad vidējās gaisa temperatūras noslīd līdz -7 C. Viszemākās novērotās temperatūras sasniedz -39 C. Arī vasaras ir vēsākas nekā valsts dienvidu rajonos. Vidējā jūlija temperatūra sasniedz $+17,0$ līdz $+18,0$ C, bet maksimumā $+32$ C. Nokrišņu daudzums ir lielāks nekā vidēji Latvijā no 650 līdz 700 mm gadā.

Priekšnoteikumi un nosacījumi teritorijas izmantošanai

- **Klimatiskie apstākļi pagastā ietekmē lauksaimniecību, jo, salīdzinot ar Latvijas dienvidu un rietumu rajoniem, ir relatīvi īsāks veģetācijas periods.**

3.1.6.Virszemes ūdeņi

Ezeri

Dzelzavas pagastā atrodas Bakānu ezers ar spoguļa laukuma platību 7,6 ha. Ezera hidroloģiskais režīms ir caurtece. Tajā ietek Pelnupīte (Cūkugrāvis), kas sausās vasarās izžūst, bet iztek Dokupītē, kura ietek Liedē. Bakāna ezera vidējais dziļums ir 3,3m, bet maksimālais dziļums ir 3,7m. Ezera tips ir sekls brūnūdens ezers ar zemu ūdens cietību. Ezera A piekrastē atrodas uz zemūdens paugura ezerpils, kas atklāta 1930.gados.

Pagasta teritorijā atrodas daļa no Lūšu ezera, tas ir 2,1ha. Ezera vidējais dziļums ir 1,8 m, bet maksimālais dziļums ir 2m. Ezera tips ir sekls brūnūdens ar zemu ūdens cietību.

Ø Upes

Lielākā upe ir Liede (pagastā 38,7 km) kurā ietek Lapenieku grāvis 6.1 km. Upe atrodas Aiviekstes baseinā. Liedes gada notece ir $0,106 \text{ km}^3$, tās kritums ir 47 m. Pagastam cauri tek arī daļa Apīņupes, tas ir 3,3 km.

Virszemes saldūdeņi ir iedalīti lašveidīgo, karpveidīgo zivju ūdeņos. Lašveidīgo zivju ūdeņi ir tīri ūdeņi līdz vāji piesārņoti, karpveidīgo – piesārņoti. No 1997. gada republikā tiek veikta mazo upju inventarizācija, lai noteiktu to piesārņojumu.

Priekšnoteikumi un nosacījumi teritorijas izmantošanai

- **Ezeri ir būtisks resurss tūrisma attīstībai pagastā. Dabisko ūdenskrātuvju bagātība ļauj attīstīt rekreatīvo infrastruktūru, izmantojot ezerus makšķerēšanai, peldvietām, atpūtai uz ūdens.**

- **Nedrīkst pieļaut ezeru un upju tiešu piesārņošanu ar notekūdeņiem un atkritumiem.**

3.1.7. Veģetācija

Ø Meži

Meži aizņem 5552,9 ha (45,2% no pagasta teritorijas), krūmāji – 165,5 ha. No kopējo mežu platības apmēram 84% sastāda saimnieciskie meži. Šajos mežos vidējais koku sugu sastāvs ir ap 29% priedes, 19% egles, 34% bērzs un 19% melnalksnis, apse un citas sugas.

Pagastā meži ir ļoti daudzveidīgi. Starp meža augšanas apstākļu tipiem dominē vēris. Otrais izplatītākais tips ir damaksnis. Abi meža augšanas apstākļu tipi kopā aizņem ~60% no kopējās meža platības. Tie pieder pie saimnieciski vērtīgākajiem mežiem Latvijā ar augstu egļu, priežu un bērzu audžu produktivitāti. Mežos ir samērā daudz pamitru mežu augšanas apstākļu tipu (19% no to platības).

Lielākais vidējais vecums ir priedei (73 gadi), kas atbilst vidējā vecuma audzei, un eglei (64 gadi), kas atbilst briestaudzes vecumam.

Atjaunojamās platības sadalījumā pa vecumiem

Tabulā apkopots atjaunojamo platību sadalījums pēc stāvokļa uz 2004. gada 31. decembri pa īpašumu veidiem (valsts, pārējiem mežiem un valstī kopā).

Pie atjaunojamām platībām tiek pieskaitīti:

- 1) izcirtumi;
- 2) audzes, kurās nav iespējama mežaudzes apmierinoša attīstība. Tās var būt saimnieciskās darbības rezultātā pārretinātas audzes; vēja, uguns, slimību ietekmētas audzes; appludinātas audzes u.c. faktoru ietekmētas mežaudzes, kuru kvalitāte ir samazinājusies zem kritiski pieļaujamās robežas.

Tālākajās kolonās dots atjaunojamo platību sadalījums pēc to vecuma. Par pirmo gadu tiek uzskatīts ciršanas gads vai gads, kad tiek konstatēts, ka audzes šķērslaukums kļuvis zemāks par kritisko.

Mežaudzi nepieciešams atjaunot noteiktā termiņā, lai ekonomiski lietderīgi izmantotu meža zemi. Termiņā neapmežojot platību, nākošajā gadā stājas spēkā ciršanas aizliegums galvenajā cirtē. Meža likumdošana noteikusi konkrētus meža atjaunošanas termiņus. Atjaunošanas termiņi atkarībā no AAT var būt 3, 5 vai 10 gadi. Atsevišķi izdalītas platības ar triju, piecu un desmit gadu atjaunošanas termiņiem, kā arī to summētas platības.

Madonas rajona Dzelzavas pagasta TERITORIJAS PLĀNOJUMS

Administratīvais iedalījums	Meža iedalījums	Atjaunošanas termiņš	Augšanas apstākļu tips	Vecums – 1 gads	2gadi	3gadi	4gadi	5gadi	6gadi	vecāki	Kopā
Dzelzavas pag.	Valsts	3	Kopā	17,2	2,7	1,7	0	0	0	0	21,6
		5	Kopā	26,4	20,8	8,7	2,7	1,4	0	0	60
		10	Kopā	0	0	0	0	0,5	5	0	5,5
		3,5,10	Kopā	43,6	23,5	10,4	2,7	1,9	5	0	87,1
	Pārējie	3	Kopā	18,6	44,8	34,3	19,8	38,7	59,6	32,9	248,7
		5	Kopā	24,3	29,2	15,3	19,2	24,6	14,1	14,4	141,1
		10	Kopā	0	0	0	0,4	0	0	0	0,4
		3,5,10	Kopā	42,9	74	49,6	39,4	63,3	73,7	47,3	390,2
		3	Kopā	35,8	47,5	36	19,8	38,7	59,6	32,9	270,3
		5	Kopā	50,7	50	24	21,9	26	14,1	14,4	201,1
	Kopā	10	Kopā	0	0	0	0,4	0,5	5	0	5,9
		3,5,10	Kopā	86,5	97,5	60	42,1	65,2	78,7	47,3	477,3

Aizsargājamās teritorijas

Tabulā ietvertas nozīmīgākās aizsargājamās teritorijas, kuru izdalīšanu un aizsardzību nosaka LR likumdošana. Aizsargājamās teritorijas ir ģeogrāfiski noteiktas platības, kas atrodas īpašā valsts aizsardzībā. Aizsargājamo teritoriju galvenais uzdevums ir aizsargāt un saglabāt dabas daudzveidību: aizsargāt retas dabas ekosistēmas, īpaši aizsargājamo sugu dzīves vidi, savdabīgas, skaistas un Latvijai raksturīgas ainavas, ģeoloģiskos un ģeomorfoloģiskos veidojumus utt.

Dzelzavas pagastā ir 3 mikroliegumi. Mikroliegumu un īpaši aizsargājamo meža iecirkņu juridisko statusu nosaka Valsts meža dienests.

Tabulās norādīta gan dažāda veida aizsargājamo teritoriju platību aritmētiskā summa, gan aizsargājamo teritoriju kopējā platība, skaitot nogabala platību vienu reizi, ja šim nogabalam ir vairākkārtēja tiesiskā aizsardzība (vairākas aizsardzības atzīmes).

Formā nav iekļauta daļa aizsargzonu un aizsargjoslu gar ūdenstilpēm, ūdenstecēm.

Aprēķini veikti, izmantojot Meža valsts reģistra datus pēc stāvokļa 2005. gada aprīlī.

Aizsargājamā teritorija	Valsts meži	Pārējie meži	Meži, kopā	Valsts meža zemes	Pārējās meža zemes	Meža zemes, kopā
Mežs, kopā	3543,2	2122	5665,2	4147,3	2183,5	6330,8
Valsts nozīmes Dzelzavas muižas parks	0	2,8	2,8	0	2,8	2,8
Mikroliegumi	24	0	24	24	0	24
Bufersonas ap mikroliegumiem	91,3	0	91,3	91,3	0	91,3
Aizsargājamās zonas gar ūdeņiem	0	4,3	4,3	0	4,3	4,3
Īpaši aizsargājamie meža iecirkņi	49,6	0	49,6	49,6	0	49,6

Platību sadalījums pa zemju kategorijām (ha)

	Mežaudze	Iznikusi audze	Izcirtums	mežs	Purvi	Lauce	Ceļi, kvartālstigas, stiga, grāvji	Kopā
Pārējie meži	1876.4	2.5	357.9	2236.8	40.7	11.8	8.3	2293.5
Valsts meži	3456.0	0.7	89.0	3545.7	353.8	31.0	383.7	4144.3
Kopā	5332.4	3.2	446.9	5782.5	394.5	42.8	392	6437.8

Platību sadalījums vecuma grupās (ha)

	Jaunaudze	Vid. Vecuma audze	briestaudze	Pieaugusi audze	Pāraugusi audze	kopā
Pārējie meži	367	652.2	352.5	320.5	165.3	1857.5
Valsts meži	722.3	1136	474.2	822.3	279.6	3434.4
Visi meži	1089.3	1788.2	826.7	1142.8	444.9	5291.9

Ø Zālāji

Zālāji (dabiskās un kultivētās pļavas un ganības) ir otrs izplatītākais veģētācijas tips pagastā pēc mežiem. Sētie un dabiskie zālāji pagastā aizņem aptuveni 5257,6 ha, kas ir 42,8 % lauksaimniecībā izmantojamo zemju.

Gulbenes paugurvalnī esošā pagasta daļa, kurā reljefs ir izteiktāks, reljefs arī ir galvenais faktors, kas rada daudzveidīgus augšanas apstākļus, piemērotus dažādām augu ekoloģiskajām grupām, tāpēc šai teritorijā sastopamas dažādas auglības gan vidēji mitras un sausas, gan slapjas pļavas un meži ar samērā lielu augu sabiedrību dažādību.

Ø Purvi

Pagasta teritorijā ir 156,26 ha Zosu purvs un 115,8 ha Olgas purvs, kas pieder VAS „Latvijas valsts meži”. Šobrīd šī teritorija ir iznomāta SIA „Cesvaines kūdra” un tiek iegūta kūdra. Zosu un Olgas purvi pieder pie zemā un jauktā purva tipa.

Priekšnoteikumi un nosacījumi teritorijas izmantošanai

- **Pagastā ir relatīvi lielas saimniecisko mežu platības, kas nodrošina mežsaimniecības attīstību.**
- **Pēc mežu izciršanas jāveic izcirtumu apstādīšana ar mežierīcības plānos noteikto koku sugu.**
- **Purvu nosusināšana pieļaujama tikai veicot purvu ekosistēmu visaptverošo ekspertīzi.**
- **Upju un ezeru krastos jā saglabā dabiskās pļavas.**

3.2. Iedzīvotāji

Dzelzavas pagastā dzīvo 1410 iedzīvotāji. No tiem 750 jeb 53% sievietes, 660 jeb 47% vīriešu.

Dzelzavas pagasta apdzīvojuma blīvums ir 11,5 cilvēki uz kv. km. Pagasta teritorijā ir vairākās blīvi apdzīvotākās vietas: ciemi – Dzelzava –352, Aizpurve - 247 . Dzelzavā ir pamatskola un speciālā internātskola . Šo skolu tuvumā atrodas daudzstāvu mājas, veikali, privātuzņēmumi, kas nodrošina cilvēkiem darba vietas. Savukārt tālāk no šiem centriem vairāk viensētu jeb vienu ģimeņu māju.

No visiem iedzīvotājiem 21,1% ir līdz darbaspējas vecumam, 62,8 % darbaspējas vecumā, 16,1% virs darbaspējas vecuma.

Bezdarba līmenis pagastā zems – 6.4% , kas ir ievērojami zemāks nekā rajonā un valstī kopumā. Līdz ar to bezdarba problēma nav īpaši asa.

Pagastā ir 70 invalīdi, 327 pensionāru un 11 daudz bērnu ģimenes.

Aktuālākā problēma ir jauno pagasta iedzīvotāju piesaistīšana, jo pēdējos gados no pagasta prom dodas jaunie un aktīvie cilvēki.

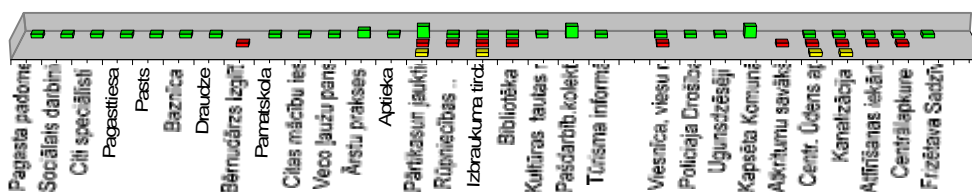
3.3. Apdzīvojuma struktūra

Dzelzavas pagasta administratīvā teritorijā ir šādas apdzīvotas vietas:

Lielākās apdzīvotas vietas – Dzelzava un Aizpurve, kas nodrošina administratīvos un sabiedriskos, izglītības, veselības, kultūras un citus pakalpojumus.

Mazākas apdzīvotās vietas– Bučauska, Jaunbakāni, Birznieki, Kroņumuiža, Padoms, Tūjāni, kur pakalpojumu klāsts ir mazs. No sabiedriskajiem pakalpojumiem darbojas pasts un veikali, cita veida pakalpojumi – izbraukuma tirdzniecība. Šie centri nodrošina tuvākās apkārtnes iedzīvotājiem ikdienā nepieciešamo pakalpojumu minimumu.

Dzelzavā kā administratīvajā centrā ir pieejami visplašākie pakalpojumi sabiedriskajā, sociālajā, kultūras un citās infrastruktūrās.

3.3.1.att. Apdzīvoto vietu pakalpojumu klāsts.

3.3.1.tabula

Dzelzavas pagasta rūpnieciskās un lauksaimnieciskās ražošanas uzņēmumu īss raksturojums

Uzņēmuma nosaukums	Nodarbošanās	NACE koda	Attīstības prognozes	Ūdens un notekūdeņu raksturojums
SIA „Agro Dzelzava”	Lauksaimniecība un lopkopība	01.11 Graudaugu un citu neklasificētu lauksaimniecības kultūru audzēšana 01.21 Liellopu audzēšana, piena lopkopība	Plānots celt jaunu liellopu fermu. Apstrādāt zemes: audzējot graudaugus un citas kultūras, kā arī zālāju lopu barošanai	Ūdens tiek izmantots liellopu dzirdināšanai un sadzīves vajadzībām. Sadzīves notekūdeņi tiek savākti kopējā kanalizācijas sistēmā. Virca tiek savākta vircas bedrēs.
SIA „Cesvaines kūdra”	Kūdras ražošana	10.30 Kūdras ieguve, apstrāde un alglomerācija	Turpināt uzsāktu darbību, atjaunojot vecos kūdras ieguves laukus.	Ūdens tiek izmantots sadzīves vajadzībām un notekūdeņi tiek savākti kopējā kanalizācijas sistēmā.

Dzelzavas pagasta iedzīvotāju neaizplūšanu varētu kavēt jaunu darba vietu radīšana. Lielākie uzņēmumi pagastā ir SIA „Agro Dzelzava” un SIA „Cesvaines kūdra”. Šie uzņēmumi nodarbojas ar ražošanu, kam ir sezonālā raksturs. Šajos uzņēmumos tiek nodarbināti vairāk par 25 cilvēkiem. Šo uzņēmumu attīstība var nodrošināt jaunas darba vietas, kas palielinātu iedzīvotāju skaitu pagastā. Šo uzņēmumu viena no problēmām ir kvalitatīvu un zinošu strādnieku trūkums.

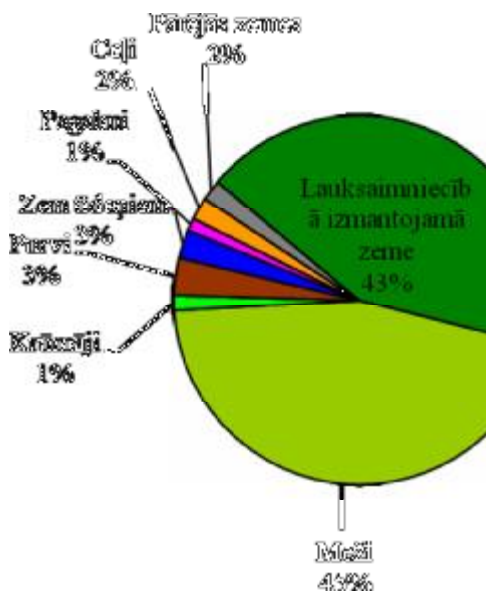
Liela daļa pagasta iedzīvotāju strādā pašvaldības iestādēs, kā piemēram: skolā, bērnudārzā, pansionātā. Pagasta centrā atrodas Specilā internātpamatskola, kas arī nodarbina lielu skaitu darbinieku. Līdz ar demogrāfiskā stāvokļa pasliktināšanos šīs darba vietas var samazināties.

Liela daļa pagasta darbaspējīgo cilvēku strādā kaimiņu pagastos vai rajona centrā Madonā.

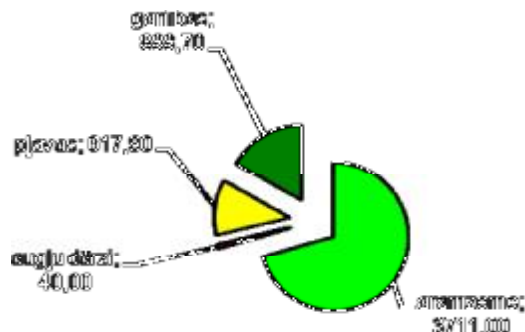
3.4. Zemes izmantošana struktūra

Dzelzavas pagasta kopplatība ir 12283,1 ha. Zemes izmantošanas struktūrā dominē mežsaimniecībā (5552,9) un lauksaimniecībā izmantojamās zemes (5257,6 ha). No tām aramzeme 3711,0 ha jeb 70,6% no lauksaimniecībā izmantojamām zemēm. 40,0 ha ir augļu dārzi; pļavas – 617,9 ha; ganības – 888,7 ha; meliorēti ir 4565,0 ha no visām lauksaimniecībā izmantojamām zemēm. Dzelzavas pagastā ir 76,6 ha nacionālās nozīmes un 501,4 ha rajona nozīmes lauksaimniecības zemes.

2006.gadā Dzelzavas pagastā lauksaimniecības zemes tika apstrādātas 87,5% no visām lauksaimniecībā izmantojamām zemēm. Tas skaidrojams ar to, ka Dzelzavas pagastā vēl joprojām darbojas bijušais kolhozs „Dzelzava”, šobrīd tas ir pārrēģistrējies par SIA „Agro Dzelzava”.

3.4.1.att. Zemes izmantošanas struktūra Dzelzavas pagastā, %
(pēc zemes bilances datiem, 2006)

3.4.3.att. Lauksaimniecībā izmantojamās zemes struktūra, ha
(pēc zemes bilances datiem, 2006)

Apskatot lauksaimniecībā izmantojamās zemes struktūru, redzams, ka lielu daļu aizņem aramzemi, otra lielākā daļa ir ganības, bet vismazāko daļu veido augļu dārzi.

2006. gadā apstrādāja ~ 80% no lauksaimniecībā izmantojamām zemēm. Pārējās lauksaimniecībā izmantojamās zemes netiek intensīvi izmantotas un pakāpeniski transformējas krūmājos un meža zemēs.

3.5. Inženiertehniskā infrastruktūra

3.5.1. Ūdensapgāde

Artēziskie urbumi pagasta teritorijā izvietoti nevienmērīgi un ir paredzēti galvenokārt kolektīvās saimniekošanas objektu ūdensapgādei. Lielākā daļa no 20 artēziskajiem urbumiem ierīkoti pamatiežu (devona nogulumiežu) virsējā ūdensnesēja kompleksā. Ūdens tiek iegūts no dolomīta vai arī smilšakmeņa slāņkopām. Šie ūdensnesējslāņi nodrošina pietiekošu ūdens īpatnējo debītu, kas svārstās no 0,04 līdz 0,4 litri sekundē.

Dziļākā artēziskā aka atrodas Viegļītveiderēs. Tās dziļums sasniedz 125,0 m, bet sekālākā – Kroņumuižā, tas ir 55,0 m dziļa. Visas artēziskās akas izmanto spiedienūdeņus.

Centralizētai ūdens apgādei Dzelzavas ciemā izmanto divas artēzisko urbumu „Centra aka”, kuras debīts ir ap 50m³ diennaktī, bet faktiski izmanto mazāk. Centralizēta ūdens apgādes tīklam Dzelzavā ir pieslēgtas 9 (visas) daudzdzīvokļu mājas un 32 viengimeņu mājas, kā arī veco ļaužu pansionātam, pagasta padomei, katlumājai, veikaliem, skolām, kultūras namam un doktorātam, kas ir 95% no Dzelzavas ciema iedzīvotājiem. Centralizētā ūdensapgādes sistēma Dzelzavas ciemā darbojas kopš 1967.gada. Ūdens tiek ņemts no pazemes avotiem un pašlaik ūdens ieguve tiek veikta no viena artēziskā urbuma (viens ir rezervē), ūdens

uzkrāšanai un spiediena nodrošināšanai sistēmā ir uzstādīts ūdenstornis. Ūdens attīrīšanas iekārtas(atdzelžošanas) iekārtu sistēmā nav. Pazemes ūdenim ir paaugstināts dzelzs un duļķainība, kas ir raksturīgi Latvijas pazemes ūdeņiem kopumā. Dzeramā ūdens kvalitāte kopumā ir laba, izņemot dzelzs saturu un duļķainību, pēc pārējiem rādītājiem atbilst Latvijas un ES standarta prasībām.

2005.gadā saražotā ūdens daudzums bija 46074m³ gadā jeb vidēji 126m³/d, kas noteikts saskaņā ar ūdens mērītāja datiem.

Sistēmas kopējo tehnisko stāvokli var novērtēt kā vidēji apmierinošu. Nepilnu 40 gadu ekspluatācijas laikā nekādi kapitāli modernizācijas darbi nav veikti, izņemot regulāru sūkņu remontu vai nomaiņu un urbumu skalošanu un ūdensapgādes sistēmai ir nepieciešama rekonstrukcija.

Centralizētai ūdens apgādei Aizpurvē izmanto „ Aizpurves aka” artēzisko urbumu. Centralizētam ūdens apgādes tīklam te ir pieslēgtas 5 daudzdzīvokļu mājas un 3 viengimeņu mājas, kā arī pirmskolas izglītības iestāde, katlumāja, kas ir 95% no ciema iedzīvotājiem. Centralizētā ūdensapgādes sistēma Aizpurves ciemā darbojas kopš 1960.gada. Ūdens tiek ņemts no pazemes avotiem un pašlaik ūdens ieguve tiek veikta no viena artēziskā urbuma, ūdens uzkrāšanai un spiediena nodrošināšanai sistēmā ir uzstādīts ūdenstornis. Ūdens attīrīšanas (atdzelžošanas) iekārtu sistēmā nav. Pazemes ūdenim ir paaugstināts dzelzs saturs un duļķainība, kas ir raksturīgi Latvijas pazemes ūdeņiem kopumā. Dzeramā ūdens kvalitāte kopumā ir laba, izņemot dzelzs saturu un duļķainību, pēc pārējiem rādītājiem atbilst Latvijas un ES standartu prasībām.

2005. gadā saražotā ūdens daudzums bija 17842m³/gadā jeb vidēji 49m³/d, kas noteikts saskaņā ar ūdens mērītāja datiem.

Sistēmas kopējo stāvokli var novērtēt kā vidēji apmierinošu. 45 gadu ekspluatācijas laikā nekādi kapitāli modernizācijas darbi nav veikti, izņemot regulāru sūkņu remontu vai nomaiņu un urbumu skalošanu, līdz ar to ūdensapgādes sistēmai ir nepieciešami ievērojami rekonstrukcijas darbi.

Abos ciemos galvenās problēmas centralizētai ūdensapgādei ir:

- Ø noslēgarmatūras sliktais stāvoklis (ūdens padeves pārtraukumi, ūdens zudumi);
- Ø ūdensvada sliktais stāvoklis (ūdens zudumi, ūdens kvalitātes pasliktināšanās – duļķainība un dzelzs satura pieaugums);
- Ø nav nodrošināta ūdens uzskaitē;
- Ø nav nodrošinātas ugunsdzēsības vajadzībām.

Piemājas un zemnieku saimniecībās ir akas vai ūdens sūkņi. Lielākā daļa aku ir seklas (līdz 20 m), tā saucamās gruntsūdens vai satekas, kurās ūdens tiek ņemts no pirmā un vissek-lāk atrodošā ūdensnesēja horizonta. Ūdens kvalitāte ir apmierinoša.

3.5.2. Kanalizācija

Dzelzavas un Aizpurves mājas un iestādes ir pieslēgtas ciemu kanalizācijas sistēmai un notekūdeņu attīrīšanas iekārtām. Dzelzavas ciemā ar centralizēto kanalizāciju ir nodrošināti 82% iedzīvotāji un Aizpurves ciemā 93%. Pārējie pagasta iedzīvotāji izmanto lokālos risinājumus: notekūdeņus savāc lokāli izvedamās bedrēs vai arī izmanto sausās tualetes.

Centralizētā kanalizācijas sistēma Dzelzavas ciemā darbojas kopš 1968.gada. To veido 3,406 km pašteses kanalizācijas tīkli, viena lokāla kanalizācijas sūkņu stacija ar 85m spiedvada un bioloģiskās NAI. Notekūdeņu attīrīšanas iekārtu komplekss sastāv no diviem BIO-100 bioloģiskās attīrīšanas blokiem un trim biodīķiem. NAI teritorija ir ierobežota ar metāla stiepli. Dzelzavas ciema kanalizācijas sistēmai nav rūpniecisko pieslēgumu.

2005.gada uz NAI tika novadīts 26550 m³/gadā jeb vidēji 73m³ sadzīves notekūdeņu. Notekūdeņu daudzums ir aprēķināts, balstoties uz pieslēgumu skaitu un patērētā ūdens daudzumu. Attīrītie notekūdeņi tiek novadīti Liedes upē.

Dzelzavas NAI ir izbūvēts 1984.gadā. Abu BIO-100 bloku metāla konstrukcijas ir sliktā stāvoklī. Ir 3 gabali biodīķi ar 6612m³ kopējo tilpumu un 3306m² laukumu. NAI darbības drošībai nepieciešams uzstādīt papildus jaunu mūsdienīgu un ekonomisku gaisa pūtēju.

Aizpurves ciemā kanalizācijas sistēma darbojas kopš 1963.gada. Centralizētā kanalizācijas sistēma ir dalītā un to veido 1,963 km pašteses kanalizācijas tīkli un bioloģiskās NAI. Notekūdeņu attīrīšanas iekārtu komplekss sastāv no viena BIO-50 bioloģiskās attīrīšanas bloka un četriem biodīķiem. NAI teritorijā ar metāla žogu ierobežots tikai BIO-50 bioloģiskās attīrīšanas bloks. Aizpurves ciema kanalizācijas sistēmai nav rūpniecisko pieslēgumu, kuri novadītu ražošanas notekūdeņus.

2004.gadā uz NAI tika novadīts 13134 m³/gadā jeb vidēji 36 m³/d, 2005.gadā – 13519 m³/gadā jeb vidēji 37m³/d sadzīves notekūdeņu. Notekūdeņu daudzums aprēķināts, balstoties uz pieslēgumu skaitu un patērētā ūdens daudzumu. Attīrītie notekūdeņi caur meliorācijas grāvi tiek novadīti Liedes upē.

. Gan Dzelzavas, gan Aizpurves attīrīšanas iekārtām un kanalizācijas sistēmām ir nepieciešama rekonstrukcija.

3.5.2.1. tabula

Dzelzavas pagastā notekūdeņu attīrīšanas iekārtas

NAI nosaukums	Adrese, koordinātes	Tips	Jauda	Attīrīto notekūdeņu apjoms tūkst. m ³ gadā	
				2004. gadā	2005. gadā
Dīķis Nr.1 Dzelzava NAI	Dzelzavas pag. 56o59'54"ZP, 26o26'17"AG	BIO	200	30,575	26,550
Dīķis Nr.2 Aizpurve NAI	Dzelzavas pag. 56o58'46"ZP, 26o25'21"AG	BIO	90	13,134	13,134

3.5.1.1. tabula

Galvenās ūdens ņemšanas vietas Dzelzavas pagastā

Adrese	VĢD DB Nr	Koord. LKS92, m X	Koord. LKS92, m Y	Urbuma atveres abs.augst., m	Urbšanas gads	Urbuma dziļums, m	Ūdens horizonts	Filtrācija, m		Statiskais līmenis no z.v.,m	Sūkņģšanas debits, l/s	Pazeminājums no z.v., m	Urburģtagadģ statusu
								no	lģdz				
ciem. "Dzelzava"	6893	6320145	648287	122,00	1988	90,0	D 3 dg	77,5	90,0	10,2	3,00	5,6	Darbo
ciem. "Dzelzava"	6894	6320185	648275	122,00	1987	92,0	D 3 dg	74,6	92,0	11,0	3,00	7,0	Darbo
ciem. "Aizpurve"	7000	6317947	647413	125,00	1960	110,0	D 3 pl-dg	70,5	110,0	13,0	6,0	18,5	Darbo

Pagasta teritorijā izurbto ūdensapgādes urbumu raksturojums

N. p. k.	Adrese	VĢD DB Nr	Koord. LKS92, m X	Koord. LKS92, m Y	Urbuma atveres abs. augst., m	Urbuma dziļums, m	Urbšanas gads	Ūdens horizonts	Filtra intervāls, m		Statisk. līmenis no z.v., m	Sūknēšanas debīts, l/s	Pazeminājums no z.v., m	Urbuma tagadējais status
									no	līdz				
1.	f. „Kroņumuiža”	6888	6318283	650054	115,00	55	1963	D 3 kt+og	47	5	5,5	2,00	2,0	Darbojās
2.	f. „Sniķergarzaki”	6889	6323620	649837	122,00	93	1971	D 3 dg	85	93	13	4,70	2,7	Darbojās
3.	f. „Lapenieki”	6890	6320227	653649	114,00	72	1968	D 3 dg	61,7	72,0	8,0	2,60	18,4	Darbojās
4.	f. „Tūjāni”	6891	6322860	645040	131,00	100	1973	D 3 dg	84,0	100,0	18,0	4,00	15,0	Darbojās
5.	f. „Strūgas”	6892	6320222	649354	117,20	80	1987	D 3 dg	68,3	80,0	7,0	2,00	6,0	Darbojās
6.	f. „Siliņi”	6974	6321153	648388	123,00	87	1971	D 3 dg	73,0	87,0	10,6	6,80	2,3	Darbojās
7.	f. „Gribažas”	6981	6324112	645617	145,00	110,00	1977	D 3 sm	103,0	110,0	34,5	3,00	8,5	Darbojās
8.	f. „Vieglītveideres”	7119	6324155	647885	153,00	125,0	1973	D 3 dg	110,0	125,0	42,0	3,10	4,0	Darbojās
9.	f. „Zīles”	14018	6322733	647550	130,00	105,0	1973	D 3 dg	90,0	105,0	21,7	2,00	10,0	Darbojās
10.	f. „Krampāni”	14027	6323595	648955	127,00	95,0	1973	D 3 dg	80,0	95,0	14,5	2,50	3,0	Darbojās
11.	f. „Sīmašas”	14038	6321168	650561	121,00	85,0	1990	D 3 dg-og	62,0	85,0	15,0	1,00	10,0	Darbojās
12.	Bučauskas siera izgatavošanas cehs	14054	6320686	646386	138,50	120,0	1965	D 3 pl-dg	91,4	120,0	14,3	5,20	5,2	Darbojas
13.	Lielopu ferma „Mežlaides”	14055	6322052	650105	113,0	85,0	1988	D 3 dg	73,0	85,0	2,0	0,50	2,0	Darbojās
14.	m. „Akmentiņi”	15268	6317806	651548	103,83	74,8	1961	D 3 slp+dg	52,5	74,8	-2,5	5,00	2,0	Darbojās
15.	f. „Jaunbakāni”	22494	6324137	650170	126,50	100,0	1987	D 3 dg	88,1	100,0	15,0	1,50	6,0	Darbojās
16.	f. „Jozepi”	22495	6320496	649042	114,00	80,0	1977	D 3 dg	65,0	80,0	5,5	4,00	12,3	Darbojās
17.	f. „Sīmašas”	22496	6321039	650824	120,00	85,0	1963	D 3 dg	65,0	85,0	6,0	1,00	1,0	Darbojas
18.	Ciem. Dzelzava dzīv.sektors	22497	6320330	647692	134,00	93,0	1966	D 3 dg	84,0	93,0	17,6	4,88	13,0	Nav zināms
19.	Bučauskas siera izgatavošanas cehs	23322	6320669	646364	138,50	95,0	1932	D 3 dg	87,5	95,0	21,5			Nedarbojas
20.	f. „Kāķi”	23485	6325020	649242	143,00	120,0	1977	D 3 dg	108,0	120,0	33,0	3,00	14,4	Darbojas
21.	z/s „Sniķeri”	24118	6323115	649624	120,00	86,0	1995	Q	81,0	86,0	14,0	0,60	15,0	Darbojas

Madonas rajona Dzelzavas pagasta TERITORIJAS PLĀNOJUMS

3.5.1.3. tabula

Ūdens bilance 2004. gadā (tūkst. m³)

Pašvaldība	Ūdens ņemšana			Ūdens izmantošana		
	svaigais ūdens	t.sk. izmērīts	urbumu skaits	ražošanai	sadzīvei	ūdens zudumi
Dzelzava	67,000	67,000	13	18,000	49,000	2,000
Aizpurve	15,675	15,675	1		15,675	

3.5.3. Siltumapgāde

Dzelzavas katlu mājas darbības nodrošināšanai gadā nepieciešams ap 2000 - 2400m³ malkas. Dzelzavas katlu māja apkurina 8 daudzdzīvokļu mājas, Speciālo internātskolu, kultūras namu, doktorātu, pagasta padomi un citas iestādes. Dzelzavas pamatskola un 1.bibliotēka tiek apkurināta ar malkas apkuri. Aizpurves katlumāja apsilda 3 daudzdzīvokļu mājas, kurās atrodas pasts, 2.bibliotēka, veikals, un pirmskolas izglītības iestādi. Siltumapgādes tīkliem 2002.gadā tika veikta rekonstrukcijas. Nedrīkstētu pieļaut daudzdzīvokļu māju individuālu dzīvokļu apkurināšanu. Bez centralizētas apkures Aizpurvē ir 2 daudzdzīvokļu mājas. Pārējās pagastā esošās mājas tiek apkurinātas individuāli ar malkas apkuri.

3.5.4. Sadržīves atkritumu saimniecība

Atkritumi no iestādēm un daudzdzīvokļu mājām, tiek vesti uz Skuķu atkritumu izgāztuvi. Tajā galvenokārt nokļūst sadzīves atkritumi. Platība ir 1,6 ha. Izgāztuve atrodas Skuķu purvā. Privātmājām pagastā nebija nodrošināta centralizētas atkritumu savākšana.

3.5.4.1. tabula

Dzelzavas sadzīves atkritumu izgāztuves

Izgāztuves atrašanās vieta	Platība (ha)	apglabāto atkritumu daudz. (m ³).		limits (m ³)
		2005	2006	
Dzelzavas pagasts Skuķi	1,6	108	108	180

Ar 2007.gada 1.augustu atkritumu savākšanu nodrošina SIA „Alba”. Šī firma nodrošina centralizētu atkritumu savākšanu visiem pagasta iedzīvotājiem. Pie katras mājas un iestādes tiek uzstādīts atkritumu konteineri. Atkritumi tiek izvesti divās nedēļās reizi.

Atkritumu izgāztuvi Skuķi ir paredzēts rekultivēt atbilstoši likumdošanas prasībām. Dzelzavas pagasta atkritumi ar laiku tiks savākti un nogādāti uz Malienas atkritumu izgāztuvi.

Priekšnoteikumi un nosacījumi teritorijas izmantošanā

- **uzlabot sadzīves atkritumu izgāztuvju apsaimniekošanas līmeni;**
- **veikt izskaidrošanas darbu iedzīvotāju vidū par centralizētās sadzīves atkritumu savākšanas sistēmas ieviešanas nepieciešamību;**
- **ievieš sadzīves atkritumu šķirošanu atsevišķos konteineros pa atkritumu veidiem;**
- **novērst stihisku izgāztuvju veidošanos mežu masīvos un citās vietās;**
- **Projektējot ūdensvada un kanalizācijas sistēmas rekonstrukciju paredzēt ūdens hidrants ugunsdzēsēju vajadzībām.**

3.5.5. Elektroapgādes nodrošinājums

Dzelzavas pagastā energoapgādi nodrošina AS „Sadales tīkls” Ziemeļaustrumu reģions Madonas nodaļa. Pagasta teritoriju apdzīvotās vietas savieno 20 kv augstsprieguma gaisvadu līnijas (48 km garumā) un 0,4 kv zemsprieguma elektrības gaisvadu pārvades līnijas (86 km garumā). 0,4 kv kabeļu līniju garums ir 4 km. Esošais elektrisko tīklu izvietojums Dzelzavas pagasta teritorijā pilnībā nodrošina esošos elektroenerģijas lietotāju pieprasījumu. Jaunu elektroietaišu pieslēgšana un atļautās slodzes palielināšana AS „Latvenergo” tīklam notiek saskaņā ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 2005.gada 14.decembra lēmumā Nr.302 apstiprināto Sistēmas pieslēguma noteikumi elektroenerģijas sistēmas dalībniekiem”. 10 transformatoru apakšstacijas ir pietiekamā daudzumā.

Daudzas elektropārvades līnijas iet gar vai cauri mežiem, kā rezultātā nolūzušie zari bieži rada traucējumus. Apbūves, būvdarbu veikšanas un mežistrādes projekti augstsprieguma (330,110kV) elektropārvades līniju tuvumā jāaskaņo ar AS „Augstsprieguma tīkli”, bet, veicot darbus vidsprieguma (20 un 10kV) un zemsprieguma (0,4kV) elektroapgādes līniju tuvumā, tie jāaskaņo ar ST ZAR Madonas nodaļu (Rūpniecības ielā 37, Madonā). elektroenerģijas piegādē.

3.5.6. Telekomunikācijas

Telefonu sakarus pagastā nodrošina SIA “Lattelekom”. Pagastā darbojas Dzelzavas un Aizpurves automātiskās telefona centrāles. Sakaru kvalitāti pasliktina garās un sliktas kvalitātes telekomunikāciju līnijas.

Mobilo sakaru pārklājums ir viduvējs.

3.5.7. Dzelzceļa infrastruktūra

Dzelzavas pagastu šķērso dzelzceļa līnija Pļaviņas - Vecumi. Pagasta teritorijā uz līnijas atrodas 1 stacija - Dzelzava. Apkalpo tikai pasažieru pārvadājumus. Tuvākās stacijas ir Jaungulbene (5,8 km) un Cesvaine (4,0 km).

Dzelzavas pagastā atrados šaursliežu dzelzceļš, kas izgāja no Aizpurvē atrodošajām darbnīcām uz purvu Zosis un Olgas, kurš šobrīd ir demontēts. Plānots šajā vietā izveidot ceļu.

3.5.8. Autoceļu infrastruktūra

Ceļu tīkls pagasta teritoriju klāj vienmērīgi. Pagastu šķērso autoceļš Pļaviņas (Gostiņi) - Madona - Gulbene (P-37), tas visā garumā (12 km) ar asfalta segumu un Lubāna - Dzelzava (P - 83), tas visā garumā (16 km) grants segums. Pagasta pārziņā ir nodoti vietējas nozīmes ceļi ar kopējo garumu 66,55 km. Tikai atsevišķos posmos tie ir asfaltēti, galvenokārt apdzīvoto vietu teritorijās. Pēc ceļu novērtējuma datiem, kuri tika veikti 2004.gada decembrī, pagasta ceļu kvalitāte vairākiem ceļiem ir novērtēta kā slikta, tikai dažiem ir apmierinoša kvalitāte.

3.5.8.1. tabula

Ceļu garums un blīvums

Valsts ceļi km	Mežniecību ceļi km	Pašvaldību ceļi km	Ielas km	Kopā km	Teritorijas platība, km ²	ceļu blīv. km/km ²	Ietves km	
							valsts	pašvaldību
35,5	34,9	68,63	1,67	140,7	122,83	1,11	0,5	0,6

3.5.8.2.tabula

Valsts autoceļu saraksts

N.p.k.	Autoceļa Nr., nosaukums	Posma adrese km-km	Posma garums, km	Ceļa kategorija	Ceļa klātnes platums, m	Ceļa nodalījuma joslas platums, m	Aizsargjoslas platums uz katru pusi no ceļa ass, m
	Valsts 1.šķiras autoceļi						
1.	P37 Pļaviņas-Madona-Gulbene	60,5-70,180	9,68	III	12,0	27,0	60,0
2.	P38 Cevaine-Virāne	10,6-12,142	1,542	IV	10,0	22,0	30,0
3.	P83 Lubāna-Dzelzava	11,144-23,95	12,806	IV	10,0	22,0	30,0
	Valsts 2.šķiras autoceļi						
1.	V861 Bučauska-Virāne	0,0-4,4	4,4	V	8,0	19,0	30,0
2.	V862 Dzelzava-Padoms	0,0-2,8	2,8	V	8,0	19,0	30,0
3.	V864 Biksēre-Aizkuja-Dzelzava	7,0-11,0	4,0	V	8,0	19,0	30,0
4.	V890 Pievedceļš Dzelzavas stacijai	0,0-0,4	0,4	V	8,0	19,0	30,0

LVM Mežs Ziemeļlatgales mežsaimniecības uzņēmuma ceļi

Numurs plānā	Ceļa nosaukums	Garums,km
1	Zosāru ceļš	1,7
2	Upīšu ceļš	2,4
3	Upītes ceļš	3,5
4	Upīša atzars	0,9
5	Starujupu ceļš	1,2
6	Liedes krogs-Bodes	4,4
7	Vecais Pietnieka ceļš	3,3
8	Bērzpurva ceļš	3,3
9	Karavīru ceļš	0,8
10	Danckalna-Torņa ceļš	2,5
11	Dravnieka ceļš	3,4
12	Lustupa ceļš	6,9
13	Vecā riesta ceļš	0,6

Dzelzavas pagasta pašvaldības ceļu saraksts

N.p.k.	Autoceļa nosaukums	Garums,km	Seguma veids	Tiltu skaits	Tilta garums,m
	A grupas ceļi				
14	Ješkāni-Mežlaides	2,1	grants		
15	Ārkalni-Akmentiņi	2,52	garns	1	24
19	Ārkalni-Sīmašas	1,905	grants		
20	Lapenieki-Baldones	2,06	grants		
21	Sīmašas Krampāni	3,35	grants	1	24
22	Dzelzava-Līgo	8,1	grants	1	24
26	Mucenieki-Muzejs	0,23	asfalts		
27	Krastiņi-Siliņi	0,6	grants		
29	Sīmašas-Obzermalns	8,295	grants	1	24
30	Veckrogi-Lobenas	3,8	grants		
	B grupas ceļi				
1	Laucene-Garzaki	3,60	grants		
5	Bučauska-Bērziņi	1,65	zemesceļš		
6	Grandupes-Bučauska	1,15	zemesceļš		
7	Zīles-Stradi-Siecnieki	3,65	zemesceļš		
8	Bokani-Ķāķi	1,01	grants		
11	Jaunlindes-Biksene	0,513	zemesceļš		
12	Kraujas-Kraujeļmi	1,2	grants		
16	Sniķeri-Jaunbakāni	2	grants		
17	Krūmiņi-Klajotnes	1,45	zemesceļš		
18	Birznieki-Grases-Ķāķi	1,66	grants		

Madonas rajona Dzelzavas pagasta TERITORIJAS PLĀNOJUMS

23	Rumbas-Kalvīši	0,83	zemesceļš		
28	Tūjāni-Boķi-Siecnieki	2,5	zemesceļš		
31	Lobenas-Rībkalni	0,6	zemesceļš		
32	Skutāni-Bokāni	1,6	zemesceļš		
39	Balvānīcas-Kraukļi	1,22	grants		
40	Balvānīcas-Puntūzis	0,85	grants		
	C grupas ceļi				
3	Darbnīcas-Biksene	1,5	zemesceļš		
4	Balvānīcas-Krastiņi	0,6	grants		
9	Robežkalni-Banurti	0,7	zemesceļš		
10	Mežlaides-Stupeles	1,51	grants		
13	Sūnēklis-Ceļmalas	0,7	zemesceļš		
24	Mežsētas-Zāgukalns	0,8	grants		
25	Baldones-Rozas	1,4	zemesceļš		
35	Dzērbi-Mazkalniņi	1,3	zemesceļš		
36	Griguļi-Jūrmalnieki	1,18	zemesceļš		
37		0,5	zemesceļš		
	D grupas ielas				
33	Kalna iela	0,32	asfalts		
34	Lauku iela	0,3	asfalts		
38	Ozolu iela	1,05	asfalts		

Priekšnoteikumi un nosacījumi teritorijas izmantošanā

- **Nepieciešams izbūvēt Lubāna-Dzelzava ar cieto segumu, kas ir plānots Madonas rajona teritorijas plānojumā un rekonstruēt krustojumu pie Dzelzavas robežas.**
- **Nepieciešams rekonstruēt ielu segumus.**
- **Dzelzavas un Aizpurves ciemos plānota ielu apgaismojuma rekonstrukcija.**
- **Plānots izveidot veloceļu no Dzelzavas līdz Aizpurvei, kas iekļaujas ceļa posmos Lubāna – Dzelzava un Biksēre-Aizkuja-Dzelzava**

3.6.Dabas un kultūrvēsturiskais mantojums

3.6.1. Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un objekti

Pie izveidotajiem aizsargājamajiem objektiem būtu vēlams uzstādīt informatīvus standus, kas saturētu plašas ziņas par konkrēto objektu. Informatīvo stendu sagatavošanā varētu palīdzēt gan Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūra, gan Latvijas Universitātes Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu fakultāte, gan vairākas firmas.

3.6.1.1. tabula

Valsts nozīmes īpaši aizsargājami dabas objekti Dzelzavas pagastā

N.p.k.	Nozīme	Koks	Apkārtnērs (m)	Atrašanās vieta	Zemes īpašnieks	Piezīmes
1.	Valsts	Ozols	5,61	Linde, 50m NW no mājām, tūruma vidū	Fizisk. pers.	Dižkoks
2.	Valsts	Ozols	3,93	Linde. Pie mājas	Fizisk. pers.	Dižkoks
3.	Valsts	Ozolu aleja		Dzelzavas ciems	Pašvaldība	Dzelzavas muižas aleja

Pagastā valsts mežos ir izdalīti meža biotopa mikroliegumi un mikroliegumu buferzona

Meža nogabals	Platība, ha
89.kv 11.,12.,13.,14.,17. nog.	10,0
104.kv 1 nog.	2,5
137kv10.,12.,13.nog.	7,2
138kv 3.,4.nog.	24,1
139 kv 8d.,13.nog.	3,0
151.kv 1.-5.nog.	26,8
152.kv 1.-4.nog.	22,8
153.kv 1.nog.	1,9
KOPĀ	98,1
BUFERZONA	
120.kv 7d., 11d.,12.-14.nog.	5,0
121.kv 6d.,8d.,9.-14.nog.	9,0
122.kv 9.-30. nog.	24,5
136.kv 15.nog.	0,7
137.kv 1.-9.,11.nog.	14,9
138.kv 1.,2.nog.	1,2
139.kv 1.-7.,8d.,9.-21.nog.	18,1
140.kv 1.-3.,5d.,6d.nog.	7,0
150.kv 8.,9.,13.,27.nog.	5,2
152.kv 5.nog	3,1
153.kv 2.,6.,11.-13.,20.nog.	7,4
163.kv 1d.	2,4
164.kv 1d.,2d.,3.-6., 9d.,10d.,11d.nog.	13,5
165.kv 1.,2.,3d.,5d.,6.nog.	4,9
166.kv 1.	0,3
Kopā	117,2

Mikroliegumi ir izveidoti, lai pasargātu retas augu un dzīvnieku sugas.

3.6.2. Kultūras pieminekļi.

Kultūras pieminekļi ir kultūras mantojuma vēsturiskā mantojuma daļa – kultūras ainavas un atsevišķas teritorijas (senkapi, kapsētas, parki, vēsturisko notikumu norises un ievērojamu personu darbības vietas), kā arī atsevišķi kapi, ēku grupas, mākslas darbi, iekārtas un priekšmeti, kuriem ir vēsturiska, zinātniska, mākslinieciska vai citāda kultūras vērtība un, kuru saglabāšana nākamajām paaudzēm atbilst Latvijas valsts un tautas, kā arī starptautiskajām interesēm.

Dzelzavas pagasta teritorija ir bagāta ar kultūrvēsturiskajiem pieminekļiem. Pagastā ir gan valsts, gan vietējās nozīmes aizsargājамie arheoloģijas un arhitektūras pieminekļi.

Saskaņā ar LR Ministru kabineta apstiprināto valsts kultūras pieminekļu sarakstu, Dzelzavas pagastā ir 10 valsts un vietējās nozīmes aizsargājамie kultūras pieminekļi, tajā skaitā:

- 9 valsts nozīmes pieminekļi,
- 2 vietējās nozīmes pieminekļi

Valsts nozīmes aizsargājамie kultūras pieminekļi.

Nr.p.k.	Valsts aizsardz. Nr.	Piemin vērtības grupa	Pieminekļa veids	Nosaukums	pašvaldība	Adrese	Pieminekļa datējums
	6475	valsts	arhitektūra	Dzelzavas muižas apbūve	Dzelzava	Dzelzavas muižā	18.-20.gs.
	6477	valsts	arhitektūra	Parks	Dzelzava	Dzelzavas muiža	19.gs
	6476	valsts	arhitektūra	Pils	Dzelzava	Dzelzavas muiža	1767.,1772, 1914.
	1685	valsts	arheoloģija	Bakanu ezera mītne	Dzelzava	Dzelzavas pag.,Bakanu ez. ZA daļā	
	1686	valsts	arheoloģija	Gribažu pilskalns	Dzelzava	Dzelzavas pag.pie Gribažām	
	1691	valsts	arheoloģija	Griguļu senkapi	Dzelzava	Starp griguļiem un Muceniekiem	
	1687	valsts	arheoloģija	Obzermalns-pilskalns	Dzelzava	Pie Griguļiem un Kopuplaidēm	
	1688	valsts	arheoloģija	Puntūža senkapi (Zviedru kapi)	Dzelzava	Pie Puntūža kroga	
	4051	valsts	māksla	Kapa piemineklis Doku Atim	Dzelzava	Biksenes kapi	1922
	1689	vietējās	arheoloģija	Strūgukalna viduslaiku kapsēta	Dzelzava	Pie Strūgām	
	1690	vietējās	arheoloģija	Tūjānu senkapi	Dzelzava	Pie Tūjāniem un Birztiņām	

Valsts nozīmes aizsargājамais kultūrvēsturiskais piemineklis Dzelzavas pils, šobrīd šeit atrodas Dzelzavas pamatskola. 2004 gadā veikts fasādes remonts. Nepieciešams veikt jumta atjaunošana.

Dzelzavas parks

Doku Atta pieminēklis Biksenes kapos.

Pagasta nozīmes piemiņas vietas, apskates objekti:

Ø Doku Ata muzejs „Mucenieki”

Ø Bijusī Dzelzavas pagastskola „Akācijas”

Ø Pieminēklis „Par Tēvzemi kritušajiem” 1.pasaules karā (Dzelzavas parkā)

Ø Dzelzavas brīvdabas estrāde

3.7. Vides kvalitāte

Lielākais atmosfēras piesārņotājs pagastā ir autotransports. Pašreiz transporta kustība nav tik liela, lai radītu nopietnas vides problēmas.

Galvenie vidi piesārņojošie objekti pagastā ir notekūdeņu attīrīšanas iekārtas Dzelzavā un Aizpurvē. Sīkāk skatīt sadaļā 3.5.2. Kanalizācija. Šie objekti ūdenstecēm pazemina to izmantošanas mērķus. Tāpēc ir svarīgi laicīgi veikt nepieciešamo attīrīšanas iekārtu rekonstrukciju un jaunu attīrīšanas iekārtu izbūvi.

Mazāk aktuāla pagastā ir atmosfēras piesārņošanas problēma. Jo pagastā nav lielu ražošanas rūpnīcu un komerciālās naftas bāzes.

Vides aizsardzības būtiska nozīme ir dabas ekoloģiskās un ainaviskās daudzveidības saglabāšanai, lai tā pilnvērtīgi kalpotu kā kvalitatīva dzīves telpa, gan pašreizējai, gan turpmākajām paaudzēm.

3.7.1.tabula

Piesārņotās dabas teritorijas

N.p.k.	Nosaukums Darbības veids	Piesārņojuma veids	Izveides gads	Darbība
1.	Lobanu lopu izgātuve	Beigti lopi		Rekultivēta
2.	Dzelzavas darbnīcas degvielas uzpildes stacija	Degviela, naftas produkti		Savas ražošanas vajadzībām
3.	Ķīmikālijas	Amonjaks		Netiek izmantots
4.	Kūdras darbnīcas degvielas uzpildes stacija	Degviela, naftas produkti		Savas ražošanas vajadzībām
5.	Skuķi atkritumu izgāztuve	Sadzīves atkritumi		Paredzēts rekultivēt

Pagasta teritorijā vislielākā problēma ir latvāņu aizaudzētās teritorijas, tabulā apkopotas latvāņu atrašanās teritorijas.

3.7.2. tabula

Latvāņu atrašanās vietas - Dzelzavā

Nr. p.k.	Vietas apraksts	Kadastra numurs	Kur atrodas kadastra gabalā
1.	Ceļa malā Dzelzava-Lubāna (P83)	7050 005 0227	No ganu ceļa līdz grāvim uz dzelzceļu
2.	Ceļa malas Dzelzava-Lubāna (P83)	7050 007 0045	Gar ceļu un grāvi
		7050 007 0029	Gar ceļu
		7050 007 0036	Gar ceļu
3.	Bijusī "Sloku" mājvieta	7050 007 0133	Izkļaidus gar mežu
4.	Lauka vidū pie "Liepkalnu" mājām	7050 007 0104	Gar iebraucamo ceļu un ap māju

Madonas rajona Dzelzavas pagasta TERITORIJAS PLĀNOJUMS

5.	Starp "Liepkalnu" un "Rudzīšu" mājām	7050 007 0092	Gar mežu (šaura mala)
		7050 007 0090	Gar mežu (šaura mala)
6.	Ap akmens kaudzēm lauka vidū	7050 007 0084	Ceļa malā pie šķūņa
7.	Ap fermu "Kroņumuiža"	7050 007 0093	Ap ēkām un skābbarības bedri
8.	Ceļš Dzelzava-Lubāna (P83)	7050 007 0038	Gar mežmalu
9.	Pļavā gar 7050 007 0048	7050 007 0089	Gar mežmalu
10.	Pļavā gar 7050 007 0048	7050 007 0086	Gar mežmalu
11.	Ceļš Dzelzava-Līgo netālu no Gulbenes raj. robežas	7050 008 0085	Ap fermu
12.	Centrs	7050 005 0229	Ap t.fermu un tālāk
13.	Centrs 1	7050 005 0313	Ap g.fermu ļoti plaši
14.	Centrs–zeme ko ieskauj kad. Nr. 7050 005 0313	7050 005 0413	Personīgās kūtiņas
15.	Centrs	7050 005 0228	Ap galdniekiem
16.	Centrs	7050 005 0261	Ap katlumāju
17.	Centrs	7050 005 0138	Ap siltumnīcu
18.	Centrs (pie Kļavu ielas) blakus kad. Nr. 7050 005 0413	7050 005 0319	Ap māju un krūmos
19.	Centrs - kapsēta	7050 005 0329	R mala
20.	Centrs – ap darbnīcām	7050 005 0421	Viss zemes gabals
21.	Bij. cūku ferma "Siliņi"	7050 005 0342	Ap fermu vietām
22.	Ap "Sīmašu" māju	7050 006 0077	Ap ēkām, pa krūmiem
23.	Ap bij. "Sīmašu" cūku kūti	7050 006 0074	D malā
24.	Kalte "Krampāni"	7050 005 0322	D, R malā, gar robežu
25.	Ferma "Mežļāides"	7050 003 0120	Ap fermu
26.	Ceļa malā Dzelzava-Virāne	7050 004 0023	Gar R malu
27.	Pie bij. fermas "Bučauska"	7050 004 0077	Ap ēkām
28.	Pie bij. cūku fermas "Bučauska"	7050 004 0131	Ap fermu
29.	Pretī baznīcai	7050 004 0092	Gar kad.nr. 7050 004 0026
30.	Bij. ferma "Ķāķi"	7050 002 0096	Ap ēkām
31.	Ap art. aku "Bučauska"	7050 004 0127	Visa platība
32.	Aiz kapsētas uz Biksenes kapu pusi	7050 005 0125	Izkļaidus visā platībā
33.	Sīmašas – M.Lapsas mājas zemē	7050 006 0076	vietām

Pagastā, tāpat kā rajonā un valstī kopumā, darbojas vesela virkne vidi degradējošu faktoru, kuriem būtu jāpievērš uzmanība:

- problēmas, kas ūdenstecēs un ūdenstilpnēs veicina ūdens kvalitātes pasliktināšanos:
 - Neritmiski strādā Dzelzavas ciema un Aizpurves ciema notekūdeņu attīrīšanas iekārtas;
- problēmas sauszemes ekosistēmu aizsardzībā:
 - Pakāpeniski aizaugot mežu laucēm un palieņu pļavām, samazinās bioloģiskā un ainaviskā daudzveidība;

Madonas rajona Dzelzavas pagasta TERITORIJAS PLĀNOJUMS

• Novārtā pamestas lauksaimniecībā izmantojamās zemes aizaug ar krūmiem un pārpurvojas. Daļu no tām varētu apmežot

• Vides potenciālie piesārņotāji ir arī katlumājas

• Mainās raksturīgā mozaīkveida kultūrainava;

• Ainavas estētisko veidolu bojā nesakoptās lauku sētas, kā arī atsevišķas tehnikas glabāšanas vietas;

• Nelielas nesankcionētās sadzīves atkritumu izgāztuves mežos.

• Privātie meži bieži tiek izcirsti vienreizēji (vienu reizi) un tad tiek atstāti dabiskajai atjaunošanai, cirsmas netiek sakoptas, kopšanas cirtēs izcērt labākos kokus, kas samazina mežaudzes saimniecisko vērtību

Priekšnoteikumi un nosacījumi teritorijas izmantošanā

- **Par kritušajiem dzīvniekiem jāziņo attiecīgajām institūcijām, kuras nodarbojas ar kritušo dzīvnieku savākšanu**

4. TERITORIJAS PLĀNOTĀ UN ATĻAUTĀ IZMANTOŠANA

4.1. Apbūves teritorija

4.1.1. Dzīvojamās apbūves teritorijas

4.1.1.1. Savrupmāju apbūves teritorijas (DzS)

Nozīmē izbūves teritoriju, kurā galvenais zemes un būvju izmantošanas veids ir savrupmāju (vienas ģimenes vai divu ģimeņu dzīvojamo māju) vai dvīņu māju (divu bloķētu vienas ģimenes dzīvojamo māju) apbūve, kur katra no tām izmantojama vienīgi kā vienas vai vairāku kopā dzīvojošu ģimeņu mājoklis.

Mērķis

Primārais teritorijas izmantošanas mērķis ir ģimenes māju izbūve un esošo uzturēšana.

Zemes izmantošana

Ģimenes māju apbūves teritorija izmantojama esošās dzīvojamās apbūves uzturēšanai un paplašināšanai, labiekārtošanas pasākumu veikšanai kā arī saimnieciskām vajadzībām – saimniecības ēku uzturēšanai un izbūvei, lopkopības un zemkopības produkcijas ražošanai, lai nodrošinātu ģimenes ar ikdienā nepieciešamajiem pārtikas produktiem.

Pagasta plānojums nosaka

- 1) Projektējot un būvējot ēkas un būves, jāievēro *Instrukcija ģimenes māju un zemnieku sētu projektēšanai (LBN – 209)*.
- 2) Projektējot ēkas un būves, augstuma aprēķini jāveic *pēc Instrukcijā ģimenes māju un zemnieku sētu projektēšanai (LBN – 209) 3.1.2. punktā noteiktās metodikas*.
- 3) Projektējot un būvējot ēkas un būves, jāievēro pagasta apbūves noteikumi; būvnormatīvi, kuri iekļauti LBN 000- “Būvnormatīvu sarakstā”; ugunsdrošības, sanitārās un vides aizsardzības normas; gāzes un elektrības pieslēgšanas noteikumi; darba drošības un tehniskie noteikumi.
- 4) Būvniecība veicama, ievērojot Būvniecības likumu (10.08.95.) un Vispārīgos būvnoteikumus (01.04.97.).
- 5) Plānotajai vienģimeņu un divģimeņu māju apbūvei pašvaldība nosaka apbūves viena zemes gabala minimālo platību 1500 m².
- 6) Zemes apbūves pieprasījuma gadījumā, apbūvei plānotajai teritorijai jāizstrādā teritorijas detālplānojums.
- 7) Dzelzavas un Aizpurves ciematos ūdensvads un sadzīves notekūdeņi jāpieslēdz pie esošajiem maģistrālajiem cauruļvadiem, bet pārējās apdzīvotās vietās, ja ir centrālais ūdensvads, tad jāpievienojas pie tā un sadzīves notekūdeņus var novadīt hermētiski slēgtos krājrezervuāros.

4.1.1.2. Lauku apbūves teritorija (DzL)

Nozīmē izbūves teritoriju, kurā galvenais zemes un būvju izmantošanas veids ir lauksaimniecība, ko atļauts transformēt par apbūves zemi dzīvojamās, darījumu, mazumtirdzniecības un pakalpojumu objektu apbūves nolūkos. Pieļaujama vieglās rūpniecības uzņēmuma, kas rada tikai nebūtisku piesārņojumu, izvietošana, ja to pamato ar detālpilnplānojumu.

Mērķis

Lauku apbūves zona izdalīta ar mērķi attīstīt Dzelzavas pagastā lauksaimniecisko ražošanu, vienlaicīgi nodrošinot lauksaimniecības saimniecībām servisu.

Zemes izmantošana

Lauku apbūves zona izmantojama fermu, lauksaimniecības mehānisko darbnīcu, kalšu, noliktavu, pagrabu, saldētavu un lopkautuves ierīkošanai. Pagasta teritorijas plānojums pieļauj jaunu lauksaimniecības uzņēmumu izbūvi uz lauksaimniecībā izmantojamām zemēm.

Pagasta plānojums nosaka

- 1) Projektējot un būvējot ēkas un būves, jāievēro pagasta apbūves noteikumi; būvnormatīvi, kuri iekļauti LBN 000- "Būvnormatīvu sarakstā"; ugunsdrošības, sanitārās un vides aizsardzības normas; gāzes un elektrības pieslēgšanas noteikumi; darba drošības un tehniskie noteikumi.
- 2) Būvniecība veicama, ievērojot *Būvniecības likumu* (10.08.95.) un *Vispārīgos būvnoteikumus* (01.04.97.).
- 3) Projektējot jaunas un rekonstruējot esošās lauksaimniecības ražošanas ēkas un būves, paaugstinātas arhitektoniskās prasības tiek noteiktas objektiem, kuri saskatāmi no valsts nozīmes autoceļiem un pagasta ciemiem.
- 4) Pagasta teritorijas plānojums paredz pašreiz neizmantoto bijušo lauksaimniecības ražošanas ēku un būvju nojaukšanu un teritorijas rekultivāciju.

4.1.1.3. Daudzdzīvokļu dzīvojamās apbūves teritorijas (DzD)

Nozīmē izbūves teritoriju, kurā galvenais zemes un būvju izmantošanas veids ir daudzstāvu daudzdzīvokļu namu dzīvojamā apbūve ar īres vai privātiem dzīvokļiem. Dzelzavas pagasta teritorijas plānojumā daudzdzīvokļu dzīvojamo māju apbūves teritorijas izdalītas atbilstoši esošajai situācijai.

Mērķis

Nodrošināt pagasta iedzīvotājus ar dzīvojamo platību un sociālajiem pakalpojumiem.

Zemes izmantošana:

Daudzdzīvokļu dzīvojamo māju apbūves teritorija izmantojama esošās daudzdzīvokļu dzīvojamās apbūves uzturēšanai, lai nodrošinātu iedzīvotājus ar mājokli. Dzīvojamo māju pirmajos stāvos pieļaujama pakalpojumu iestāžu izvietošana, kas nerada iedzīvotājiem diskomforta apstākļus.

Pagasta plānojums nosaka

- 1) Jaunas daudzdzīvokļu māju apbūves teritorijas pagasta teritorijas plānojums neparedz.
- 2) Pagasta teritorijas plānojums paredz veikt daudzdzīvokļu dzīvojamo māju humanizāciju.
- 3) Pagasta teritorijas plānojums paredz daudzdzīvokļu dzīvojamās mājās saglabāt centralizēto siltumapgādi, ūdensapgādi un kanalizāciju.
- 4) Projektējot un veicot daudzdzīvokļu dzīvojamo māju rekonstrukcijas un renovācijas pasākumus, jāievēro MK 20.10.1998. noteikumi nr. 409 „Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 211-98 “daudzstāvu daudzdzīvokļu dzīvojamie nami””.
- 5) Projektējot un veicot daudzdzīvokļu dzīvojamo māju rekonstrukcijas un renovācijas pasākumus, jāievēro pagasta apbūves noteikumi; būvnormatīvi, kuri iekļauti LBN 000-“Būvnormatīvu sarakstā”; ugunsdrošības, sanitārās un vides aizsardzības normas; gāzes un elektrības pieslēgšanas noteikumi; darba drošības un tehniskie noteikumi.
- 6) Būvniecība veicama, ievērojot *Būvniecības likumu* (10.08.95.) un *Vispārīgos būvnoteikumus* (01.04.97.).

4.1.2. Publiskās apbūves teritorijas

4.1.2.1. Sabiedrisko objektu apbūves teritorija (JC)

Nozīmē izbūves teritoriju, kurā galvenais zemes un būvju izmantošanas veids ir apbūves, kas kalpo sabiedriskiem un sociāliem nolūkiem un ietver arī valsts, pašvaldības, reliģisku, izglītības, labklājības, labdarības vai citu līdzīgu nekomerciālu izmantošanu.

Mērķis

Sabiedrisko objektu apbūves teritorijas izdalītas ar mērķi, lai nodrošinātu pakalpojumus iedzīvotājiem.

Zemes izmantošana

Sabiedrisko objektu apbūves teritorijas izmantojamas valsts, pašvaldības, izglītības, kultūras, ārstniecības, sporta, reliģisko konfescīju u.c. nekomerciālu iestāžu būvju uzturēšanai un attīstībai.

Pagasta plānojums nosaka

- 1) Projektējot un veicot ēku un būvju rekonstrukcijas un renovācijas pasākumus, jāievēro MK 20.10.1998. noteikumi nr.409 „*Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 211-98 “daudzstāvu daudzdzīvokļu dzīvojamie nami”*”.
- 2) Projektējot un veicot ēku un būvju rekonstrukcijas un renovācijas pasākumus, jāievēro pagasta apbūves noteikumi; būvnormatīvi, kuri iekļauti LBN 000- “Būvnormatīvu sarakstā”; ugunsdrošības, sanitārās un vides aizsardzības normas; gāzes un elektrības pieslēgšanas noteikumi; darba drošības un tehniskie noteikumi.
- 3) Ēku rekonstrukcija veicama, ievērojot *Būvniecības likumu* (10.08.95.) un *Vispārīgos būvnoteikumus* (01.04.97.).
- 4) Zemes apbūves pieprasījuma gadījumā, apbūvei plānotajai teritorijai jāizstrādā teritorijas detālplānojums.
- 5) Ūdensvads un notekūdeņu kanalizācija jāpieslēdz pie esošajiem maģistrālajiem cauruļvadiem.

4.1.2.2. Darījumu un sabiedrisko objektu apbūves teritorijas (JR)

Nozīmē izbūves teritoriju, kurā galvenais zemes un būvju izmantošanas veids ir dzīvojamā apbūve un apbūve, kas kalpo sabiedriskiem vai sociāliem nolūkiem un ietver arī valsts, pašvaldības, reliģisku, izglītības, labklājības, labdarības vai citu līdzīgu nekomerciālu izmantošanu, kā arī darījumu iestādes un mazumtirdzniecības un pakalpojumu objektus.

Mērķis

Darījumu un sabiedrisko objektu apbūves teritorija izdalīta ar mērķi, lai nodrošinātu pakalpojumus un komercdarbību iedzīvotājiem.

Zemes izmantošana

Darījumu un sabiedrisko objektu apbūves teritorija izmantojama valsts un pašvaldības, izglītības, kultūras, ārstniecības, sporta, reliģisko konfesiju u.c. nekomerciālu iestāžu būvju

un to apkalpes infrastruktūras objektu uzturēšanai un attīstībai. Teritorijas plānojums pieļauj ēku transformāciju dzīvojamā vai darījumu ēku apbūvē.

Pagasta plānojums nosaka:

- 1) Projektējot un veicot ēku un būvju rekonstrukcijas un renovācijas pasākumus, jāievēro MK 20.10.1998. noteikumi nr.409 „Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 211-98 “*daudzstāvu daudzdzīvokļu dzīvojamie nami*””.
- 2) Projektējot un veicot ēku un būvju rekonstrukcijas un renovācijas pasākumus, jāievēro pagasta apbūves noteikumi; būvnormatīvi, kuri iekļauti LBN 000- “Būvnormatīvu sarakstā”; ugunsdrošības, sanitārās un vides aizsardzības normas; gāzes un elektrības pieslēgšanas noteikumi; darba drošības un tehniskie noteikumi.
- 3) Ēku rekonstrukcija veicama, ievērojot *Būvniecības likumu* (10.08.95.) un *Vispārīgos būvnoteikumus* (01.04.97.).
- 4) Zemes apbūves pieprasījuma gadījumā, apbūvei plānotajai teritorijai jāizstrādā teritorijas detālplānojums.
- 5) Ūdensvads un notekūdeņu kanalizācija jāpieslēdz pie esošajiem maģistrālajiem cauruļvadiem.

4.1.2.3.Dzelzavas muižas komplekss (PILS)

Mērķis

Dzelzavas pils kompleksa teritorija izdalīta ar mērķi, lai saglabātu Dzelzavas ciema vēsturisko apbūvi, lai saglabātu Dzelzavas pils kultūrvēsturisko ansambli, nodrošinot tā aizsardzību un atjaunošanu.

Zemes izmantošana

Teritorija izmantojama valsts un pašvaldības, izglītības, kultūras, darījumu iestāžu un rekreācijas vajadzībām.

Pagasta plānojums nosaka:

- 1) Pagasta teritorijas plānojums neparedz Dzelzavas pils kompleksa teritorijā jaunu ēku un būvju izbūvi. Pieļaujama pils kompleksa ēku rekonstrukcija un renovācija saskaņā ar likumu *Par kultūras pieminekļu aizsardzību* (12.02.1992.).
- 2) Projektējot un veicot ēku un būvju rekonstrukcijas un renovācijas pasākumus, jāievēro pagasta apbūves noteikumi; būvnormatīvi, kuri iekļauti LBN 000- “Būvnormatīvu sarakstā”; ugunsdrošības, sanitārās un vides aizsardzības normas; gāzes un elektrības pieslēgšanas noteikumi; darba drošības un tehniskie noteikumi.
- 3) Ūdensvads un notekūdeņu kanalizācija jāpieslēdz pie esošajiem maģistrālajiem cauruļvadiem.

4.1.3. Ražošanas apbūves teritorijas

4.1.3.1. Ražošanas un tehnisko objektu apbūves teritorijas (RR)

Nozīmē izbūves teritoriju, kurā galvenais zemes un būvju izmantošanas veids ir rūpniecības, transporta un noliktavu uzņēmumi un iestādes, arī tādi, kam ir noteiktas sanitārās vai citas aizsargjoslas vai īpašas prasības transportam.

Mērķis

Rūpniecības apbūves teritorijas izdalītas ar mērķi attīstīt Dzelzavas pagastā uzņēmējdarbību.

4.1.5.1.tabula

Ražošanas teritoriju saraksts

N.p.k.	Nosaukums	Darbības veids	Esošais darbība	Plānotā darbība
1.	„Sīmašas”	Cūku ferma	Drupas	Rekultivācija
2.	„Ķāķi”	Jaunlopu ferma	Drupas	Rekultivācija
3.	„Zīles”	Lopu ferma	Darbojas	Ražošana
4.	„Tūjāni”	Lopu ferma	Darbojas	Ražošana
5.	„Bučauska”	Govju ferma	Nedarbojas	Ražošana
6.	„Bučauska”	Cūku ferma	Nedarbojas	Ražošana
7.	„Siliņi”	Cūku ferma	Nedarbojas	Ražošana
8.	„Vieglītveideres”	Govju ferma	Darbojas	Ražošana
9.	„Garzaki”	Govju ferma	Darbojas	Ražošana
10.	„Strūgas”			Ražošana
11.	„Mežļaides”		Darbojas	Ražošana
12.	„Kroņumaiža”	Govju ferma	Darbojas	Ražošana
13.	„Lapenieki”	Lopu ferma	Darbojas	Ražošana
14.	„Centrs”	Teļu ferma	Darbojas	Ražošana
15.	„Centrs”	Govju ferma	Darbojas	Ražošana
16.	Centrs	Kokapstrādes darbnīcas	Darbojas	Ražošana
17.	Dzelzava darbnīcas	Mehāniskās darbnīcas	Darbojas	Ražošana
18.	Kūdras darbnīcas	Mehāniskās darbnīcas	Darbojas	Ražošana
19.	Krampānu kaltes	Kaltes	Darbojas	Ražošana

Zemes izmantošana

Rūpniecības apbūves teritorija izmantojama videi mazkaitīgu ražošanas objektu (ēku un būvju) izbūvei.

Pagasta plānojums nosaka

- 1) Ražošanas objektu izvietojumu ciemu apbūves teritorijās atļaut saskaņā ar ciemu detalplānojumiem
- 2) Projektējot un būvējot ēkas un būves, jāievēro pagasta apbūves noteikumi; būvnormatīvi, kuri iekļauti LBN 000- "Būvnormatīvu sarakstā"; ugunsdrošības, sanitārās un vides aizsardzības normas; gāzes un elektrības pieslēgšanas noteikumi; darba drošības un tehniskie noteikumi.
- 3) Būvniecība veicama, ievērojot *Būvniecības likumu* (10.08.95.) un *Vispārīgos būvnoteikumus* (01.04.97.).
- 4) Pagasta teritorijas plānojums nosaka, ka ražošanas ēku apbūves teritorijā aizliegta dzīvojamo ēku izbūve.
- 5) Ražošanas ēkas un būves, kas atrodas Dzelzavā un Aizpurvē ūdensvads un notekūdeņu kanalizācija jāpieslēdz pie esošajiem maģistrālajiem cauruļvadiem.

4.1.3.2. Ražošanas, darījumu un tehnisko objektu apbūves teritorija (RT)

Nozīmē izbūves teritoriju, kurā galvenais zemes un būvju izmantošanas veids ir ekoloģiski tīra ražošana, kā arī dažāda rakstura darījumu iestādes. Pieļaujama dzīvojamās apbūves izvietošana, to pamatojot ar detalplānojumu.

Mērķis

Ražošanas, darījumu un tehnisko objektu apbūves teritorijas izdalītas ar mērķi attīstīt Dzelzavas pagastā uzņēmējdarbību.

Zemes izmantošana

Ražošanas, darījumu un tehnisko objektu apbūves teritorija izmantojama videi mazkaitīgu ražošanas objektu (ēku un būvju) darbībai.

Pagasta plānojums nosaka

- 1) Pagasta teritorijas plānojums šajā zonā nepieļauj jaunu ražošanas ēku un būvju celtniecību.

4.1.3.3. Inženiertehniskās infrastruktūras un tehnisko objektu apbūves teritorijas (RL)

Nozīmē izbūves teritoriju, kurā galvenais zemes un būvju izmantošanas veids ir valsts un pagasta inženierkomunikāciju objekti, kā arī transporta un noliktavu uzņēmumi un iestādes

Mērķis

Inženiertehniskās infrastruktūras un tehnisko objektu apbūves teritorijas izdalītas ar mērķi, lai nodrošinātu iespējas iedzīvotājiem Dzelzavas ciemā novietot automašīnas un citu tehniku, veikt to apkopi, teritoriju izmanto notekūdeņu attīrīšanas iekārtu, katlu māju, sadzīves atkritumu izgāztuvju, centralizētās ūdens apgādes u.c. objektu vajadzībām.

Zemes izmantošana

Valsts un pagasta inženierkomunikāciju objekti, kā arī transporta un noliktavu uzņēmumi un iestādes, kā arī automašīnu un citas tehnikas pastāvīgai novietošanai un apkalpei. Atklāta autostāvieta paredzēta automašīnu vai citas tehnikas novietošanai uz laiku.

Pagasta plānojums nosaka

- 1) Veicot ēku un būvju rekonstrukciju, jāievēro pagasta apbūves noteikumi; būvnormatīvi, kuri iekļauti LBN 000- "Būvnormatīvu sarakstā"; ugunsdrošības, sanitārās un vides aizsardzības normas; gāzes un elektrības pieslēgšanas noteikumi; darba drošības un tehniskie noteikumi.
- 2) Būvniecība veicama, ievērojot *Būvniecības likumu* (10.08.95.) un *Vispārīgos būvnoteikumus* (01.04.97.).
- 3) Teritorijas plānojums nosaka, ka, ievērojot vides aizsardzības un citu normatīvo aktu prasības, jāveic esošās teritorijas sakopšana.
- 4) Pagasta teritorijas plānojums paredz attīrīšanas iekārtu rekonstrukciju Dzelzavā un Aizpurvē, nodrošinot attīrīto ūdens kvalitātes atbilstību vides aizsardzības prasībām.
- 5) Pagasta teritorijas plānojums paredz ūdens sistēmas rekonstrukciju Dzelzavā un Aizpurvē, nodrošinot dzeramā ūdens kvalitātes atbilstību vides aizsardzības prasībām.
- 6) Plānojot jauno vai rekonstruējamo apbūves teritoriju saiti ar valsts autoceļu tīklu ievērot pakāpeniskuma principu t.i. tiešos pieslēgumus veidot pie mazākas nozīmes esošiem ceļiem vai veidot transporta, kustības savācējceļus, ar kuriem transporta plūsmu izvadītu uz valsts autoceļiem.

4.1.4. Inženiertehniskās infrastruktūras teritorijas (L)

Nozīmē izbūves teritorijas, kur galvenais zemes un būvju izmantošanas veids ir maģistrālo inženierkomunikāciju izvietošana.

Mērķis

Pagasta teritorijas plānojumā inženiertehniskās infrastruktūras teritorijas izdalītas ar mērķi, lai nodrošinātu inženierkomunikāciju būvju (artēzisko urbumu, ūdens apgādes torņu, elektroapgādes objektu un sadzīves notekūdeņu ietaišu) ekspluatāciju.

Zemes izmantošana

Inženiertehniskās infrastruktūras teritorijas izmantojama inženierkomunikāciju būvju un iekārtu izbūvei un to darbības nodrošināšanai.

Ierobežojumi

Tehniskajām būvēm, kas saistītas ar piesārņojošo vielu novadīšanu ūdenī, jāatbilst LR MK noteikumiem Nr.34 "Noteikumi par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī" (22.01.02).

Nav pieļaujama tādu objektu būvniecība, kas izraisa negatīvu ietekmi uz vidi un palielina piesārņojuma līmeni.

Mazo hidroelektrostaciju būvniecība atļauta tikai uz tām upēm, kas nav minētas LR MK noteikumos Nr. 27 "Noteikumi par upēm (upju posmiem), uz kurām zivju resursu aizsardzības nolūkā aizliegts būvēt un atjaunot hidroelektrostaciju aizsprostus un veidot jebkādas mehāniskus šķēršļus" (15.01.02.).

Pagasta plānojums nosaka

- 1) Ieviest instrumentālu notekūdeņu apjoma uzskaiti;
- 2) Piesaistīt kvalificētus speciālistus kvalitatīvu komunālo pakalpojumu un vides prasību nodrošināšanai;
- 3) Nodrošināt regulāru siltā ūdens padevi iedzīvotājiem, lai nodrošinātu optimālu notekūdeņu temperatūras režīmu un nostādītu pareizu aerācijas režīmu bioblokā.
- 4) Pagasta teritorijas plānojumā nav paredzēta jaunu elektrotīklu ierīkošana, par to katram klientam individuāli tiek sniegta atbilde par pakalpojuma ierīkošanas laiku un/vai tehniskajām iespējām.
- 5) Veikt piesārņojuma avotu uzskaiti atbilstoši LR likumam "Par piesārņojumu" (15.03.01.).
- 6) Veicot būvju un iekārtu rekonstrukciju, jāievēro pagasta apbūves noteikumi; būvnormatīvi, kuri iekļauti LBN 000- "Būvnormatīvu sarakstā"; ugunsdrošības, sanitārās un vides aizsardzības normas; gāzes un elektrības pieslēgšanas noteikumi; darba drošības un tehniskie noteikumi.
- 7) Ķīmiskās un bioloģiskās sanitārās joslas platums jānosaka, sastādot urbumu tehnisko pasi.
- 8) Pagasta teritorijas plānojums nosaka, ka urbumu īpašniekam jāsakārto teritorija ap visiem urbumiem, kā arī jāsalabo vai arī jāierīko nožogojums.

- 9) Dzelzavas pagasta teritorijas plānojums nosaka ka Dzelzavas ciemā un Aizpurvē tiek saglabāta centralizētā siltumapgāde
- 10) Dzelzavas pagasta teritorijas plānojumā paredzēts saglabāt esošo kanalizācijas tīklu.

4.2. Teritorijas ar īpašiem nosacījumiem

4.2.1. Parku, skvēru, labiekārtotu apstādījumu teritorijas (ZA)

Sabiedrībai pieejamas ar augiem apaudzētas un koptas mežu un citu zaļo sabiedrisko stādījumu teritorijas, kur neiegūst produkciju, un kas ietver parku, dārzu un skvēru stādījumus, aizsargstādījumus un kapsētas, kā arī ar attiecīgo izmantošanu saistītas būves, arī sporta un atpūtas objektus.

Mērķis

Pagasta teritorijas plānojumā parku, skvēru, labiekārtotas apstādījumu teritorijas izdalītas ar mērķi, lai saglabātu Dzelzavas ciema kultūrainavu, iedzīvotājiem atpūtas iespējas, saglabātu un aizsargātu dabas daudzveidību.

Samazinātu troksni un piesārņojumu dzīvojamo būvju teritorijā un nodrošinātu iedzīvotājiem atpūtas un rekreācijas iespējas.

Zemes izmantošana

Parku, skvēru, labiekārtotu apstādījumu teritorija izmantojama dzīvžogu, kokaugu stādījumu un zālāju ierīkošanai, kā arī iedzīvotāju atpūtai. Pagasta teritorijas plānojums neparedz teritorijas izmantošanu citiem mērķiem.

Pagasta plānojums nosaka

- 1) Pagasta teritorijas plānojums pieļauj veikt šajā teritorijā inženierkomunikāciju tīklu izbūvi un rekonstrukciju.
- 2) Teritorijas labiekārtošana veicama, izstrādājot ainavu arhitektūras projektu.
- 3) Zemes izmantošanu īpaši aizsargājamās dabas teritorijās notiek saskaņā ar LR MK noteikumiem Nr.415 „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi” (22.07.2003.)

4.2.2. Dabas teritorijas(ZD)

Nozīmē teritoriju, kas paredzēta, lai saglabātu apvidum raksturīgo ainavu un kultūrvidi, kā arī bioloģisko daudzveidību.

Zemes izmantošanas mērķis:

Saglabājot dabas teritoriju potenciālu un sekmējot tā izmantošanu tūrismā un rekreācijā, attīstīt daudzfunkcionālu lauksaimniecību.

Ierobežojumi:

Aizliegtas jebkāda veida darbības, kas būtiski vai neatgriezeniski pārveido dabisko un kultūrvēsturisko ainavu.

Plānojums nosaka:

- 1) Izstrādāt ainavu projektus:
 - Dzelzavas pils parkam
 - Ozolu alejai
 - Bakānu ezera piekrastei
- 2) Veikt ainavu inventarizāciju (ainavas vērtīgāko elementu novērtēšana un dokumentācija tālākai aizsardzības un apsaimniekošanas veida noteikšanai) un izstrādājot detālplānu, noteikt ainaviski augstvērtīgām teritorijām noteiktu aizsardzības statusu vai zemes lietojumveidu.
- 3) Saglabāt augstvērtīgas dabas teritorijas, nemainot zemes izmantošanas mērķi.
- 4) Cilvēka veidotās ainavās – parkos, apstādījumos, viensētās -- regulēt ainavu izmantošanu, nodrošināt mērķtiecīgu kopšanu un ainavu veidošanu.
- 5) Veikt pasākumus dabas teritorijas saglabāšanai:
 - Dabīgo pļavu appļaušanu un noganīšanu;
 - Meliorēto ainavu kopšanu un apsaimniekošanu;
 - Krūmu izciršanu un atklāto teritoriju saglabāšanu kultūrvēsturisko centru apkārtnē un izcilākajās skatu vietās;
 - Attīstoties tūrismam, lauksaimniecībai, uzņēmējdarbībai, prioritāte ir bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai.
- 6) veicināt izpratni iedzīvotājos par interesantu un retu dabas objektu saglabāšanas un aizsardzības nepieciešamību;
- 7) informēt iedzīvotājus par ierobežojumiem aizsargājamo teritoriju izmantošanā.
- 8) kopā ar VZD risināt jautājumu par nepieciešamo apgrūtinājumu izdarīšanu Zemesgrāmatās par valsts aizsardzībā esošajiem kultūras pieminekļiem;
- 9) kopā ar VKPAI Madonas rajona galveno valsts inspektori sagatavot zemes īpašnieku sarakstu, kuru īpašumā atrodas valsts aizsardzībā esošie kultūras pieminekļi;
- 10) informēt VKPAI Madonas rajona galveno valsts inspektori par darījumiem ar nekustamo īpašumu, kas ir vai kuru sastāvā ir kultūras pieminekļi;

4.2.3. Tūrisma un rekreācijas teritorijas(ZP)

Izmantošanas mērķis

Sabiedrībai pieejamu labiekārtotu ūdens baseina krasta sauszemes daļu starp ūdens līmeni un vietu, kur sākas vienlaidus dabiskā sauszemes veģetācija, kā arī ar rekreāciju saistītas būves, kā arī attīstīt tūrisma iespējas.

Atļautā izmantošana

Teritoriju paredzēts izmantot aktīvai atpūtai, tūrismam un rekreācijai.

Pagasta plānojums nosaka

- 1) Dzelzavas pagasta teritorijas plānojumā plānots iekārtot peldvietu pie Bakānu ezera. Peldvieta jāiekārto atbilstoši MK noteikumiem Nr. 300 “*Peldvietu iekārtošanas un higiēnas noteikumi*” (11.08.1998.).
- 2) Izveidot pagastā teritorijā dabas taku un velo maršrutu.
- 3) Atļaut iekārtot atpūtas kompleksu, ievērojot pagasta apbūves noteikumus; būvnormatīvus, kuri iekļauti LBN 000- “Būvnormatīvu sarakstā”; ugunsdrošības, sanitārās un vides aizsardzības normas; gāzes un elektrības pieslēgšanas noteikumi; darba drošības un tehniskie noteikumi.

4.2.4.Kapsētu teritorijas(ZK)

Nozīmē teritoriju, kas ir piemērota vietējo iedzīvotāju apbedīšanai. Pagastā darbojas trīs kapsētas Mierkalna, Biksenes un Balvānīcu kapi.

Zemes izmantošanas mērķis

Kapsētu teritorija paredzēta cilvēku apbedīšanai un Dzelzavas pagasta plānojums neparedz teritorijas izmantošanu citiem mērķiem.

Pagasta plānojums nosaka

- 1) Pagasta teritorijas plānojumā nav paredzētas teritorijas jaunu kapu ierīkošanai.
- 2) Pagasta teritorijas plānojums nosaka, ka kapu rekonstrukciju jāveic pēc vienota projekta, saglabājot kapu kultūrvēsturiskās vērtības.
- 3) Ap kapsētām atbilstoši “Aizsargjoslu likumam” (25.02.97.) tiek noteikta 300 m aizsargjosla.

4.2.5. Periodiski aplūstošās teritorijas(ZŪ)

Nozīmē teritoriju, kura sabiedrībai periodiski pieejamas ūdenstilpnes un ūdensteces.

Mērķis

Periodiski aplūstošās teritorijas izdalīts ar mērķi, lai mazinātu risku iedzīvotājiem un būt sagatavotiem kritiskās situācijās.

Periodiski aplūstošās teritorijas ir pavasarī un mitrās vasarās Liedes upes krastos visā tās pagasta teritorijā esošajā daļā un Bakāna ezera krastos.

Zemes izmantošana

Šīs teritorijas paredzētas ganību un zālāju audzēšanai.

Pagasta plānojums nosaka

- 1) Atļaut šajās teritorijās audzēt zālienu un veidot ganības;
- 2) Kategoriski aizliegts šajās teritorijās veikt būvniecības darbus, kas paredzēt cilvēku dzīvošanai.

4.3.Lauksaimnieciskās teritorijas

Nozīmē teritorijas, kur galvenais zemes un būvju izmantošanas veids ir augkopība, dārzenkopība, dārzkopība, lopkopība, biškopība, zivsaimniecība (dīķsaimniecība) un ar to saistītie pakalpojumi, kā arī medniecība, un ietver lielsaimniecību un mazaizsaimniecību teritorijas

Pagasta plānojums nosaka

- 1) Veicināt īpaši vērtīgo zemju apsaimniekošanu, ierobežojot zemes vērtības pazemināšanos.
- 2) Veicināt īpaši vērtīgo zemes īpašumu konsolidāciju un ierobežot šo zemes platību sadrumstalošanu.
- 3) Atbalstīt zemes īpašnieku projektus finansējuma ieguvei melioratīvo sistēmu remontam un rekonstrukcijai.
- 4) Izmantot pašvaldības rīcībā esošos finansiālās stimulēšanas instrumentus, lai atbalstītu zemes īpašniekus, kas veic zemes labošanas pasākumus (īpašuma nodokļa atlaides u.c.).

4.3.1.Nacionālās nozīmes īpaši vērtīgās lauksaimniecības zemes (LS-1)

Mērķis

Pamatojoties uz LR MK 14.02.2006. noteikumiem Nr.142 „Noteikumi par nacionālās nozīmes lauksaimniecības teritorijām” 5.punktu Madonas rajona teritorijas plānojumā par nacionālās nozīmes lauksaimniecībā izmantojamām zemēm tiek noteiktas tās zemes, kuru vērtība ir 50 balles vai lielāka, neņemot vērā īpašuma robežas, pārsniedzot 50 ha. Pagastā teritorijā atrodas 76.6 ha šādas zemes. Pagasta teritorijas plānojumā nacionālās nozīmes lauksaimniecībā izmantojamās zemes izdalītas ar mērķi, lai saglabātu pagastā vērtīgākos lauksaimniecības zemju resursus un Dzelzavas pagasta kultūrainavu. Zemes izmantošanas mērķis ir daudzfunkcionālās lauksaimniecības (zemkopības, lopkopības, zivsaimniecības, augļkopības, dārzkopības un netradicionālo lauksaimniecības nozaru) attīstība.

Zemes izmantošana

Lauksaimniecībā izmantojamās zemes izmantojamas daudzfunkcionālās lauksaimniecības (zemkopības, lopkopības, zivsaimniecības, augļkopības, dārzkopības un netradicionālo lauksaimniecības nozaru) attīstībai.

Ierobežojumi

Nacionālās nozīmes lauksaimniecības teritoriju izmantošanu nosaka Nacionālās attīstības plāna saistošā daļa:

- Nacionālās nozīmes LIZ pārveidošana citos zemes lietošanas veidos var MK 20.07.2004. noteikumi Nr. 619 „Kārtība, kādā lauksaimniecībā izmantojamo zemi transformē par lauksaimniecībā neizmantojumu zemi un izsniedz zemes transformācijas atļauju” noteiktajā kārtībā.
- Transakcijas (lauksaimniecības zemes pārdošanas gadījumā) pirmpirkuma tiesības tiek noteiktas tiem nacionālās nozīmes zemes lauksaimniecības zemju pierobežniekiem, kuru īpašumā jau ir nacionālās nozīmes lauksaimniecības zemes.
- Formējot jaunus nekustamos īpašumus, tie jāveido tā, lai nacionālās nozīmes lauksaimniecības zeme netiktu dalīta par 50 ha mazākās platībās un tiktu veicināta lauksaimniecībā izmantojamās zemes konsolidācija.

Rajona plānojums nosaka

1. Par rajona nacionālās nozīmes lauksaimniecībā izmantojamām zemēm noteikt platības, kuru vērtība ir 50 un vairāk bales, zemes platības ir lielāka par 50 ha, neņemot vērā īpašuma robežas.
2. Nodrošināt šo zemju izmantošanu atbilstoši mērķiem un noteiktajiem ierobežojumiem.

Pagasta plānojums nosaka

- 1) Lauksaimniecības zemes transformācija citos zemes izmantošanas mērķos veicama atbilstoši MK noteikumiem nr.619 “*Kārtība, kādā lauksaimniecībā izmantojamo zemi transformē par lauksaimniecībā neizmantojamu zemi un izsniedz zemes transformācijas atļaujas*” (20.07.2004.).
- 2) Vizuāli augstvērtīgo ainavu zemju transformācijas gadījumā jāizstrādā ainavu dizaina plāns.
- 3) Pamatojoties uz likumu “*Par meliorāciju*” un “*Aizsargjoslu likumu*” servitūti tiek noteikti 3m platās joslās abās pusēs meliorācijas grāvjiem.

- 4) Zemes īpašnieki un nomnieki nedrīkst pieļaut augsnes auglības samazināšanos augstvērtīgās meliorētās lauksaimniecībā izmantojamās zemēs.
- 5) Augstvērtīgās meliorētās lauksaimniecībā izmantojamās zemēs zemes īpašniekiem jāveic meliorācijas sistēmu rekonstrukcija, vienlaikus pagastam jānodrošina maģistrālo novadgrāvju uzturēšana kārtībā.
- 6) Augstvērtīgās meliorētās lauksaimniecībā izmantojamās zemēs derīgo izrakteņu ieguvi drīkst uzsākt atbilstoši likumam “*Par zemes dzīlēm*” (21.05.96.) un MK noteikumiem (Nr.239.) “*Zemes dzīļu izmantošanas noteikumi*” (08.08.97.).
- 7) Pagasta teritorijas plānojums augstvērtīgās meliorētās lauksaimniecībā izmantojamās zemēs pieļauj viensētu celtniecību un rekonstrukciju, ievērojot pagasta apbūves noteikumus; būvnormatīvus, kuri iekļauti LBN 000- “Būvnormatīvu sarakstā”; ugunsdrošības, sanitārās un vides aizsardzības normas; gāzes un elektrības pieslēgšanas noteikumus; darba drošības un tehniskos noteikumus.
- 8) Ceļu remonta gadījumos jānodrošina meliorācijas sistēmu darbība.

4.3.2. Rajona nozīmes īpaši vērtīgās lauksaimniecības zemes (LS-2)

Mērķis

Pagasta teritorijas plānojumā augstvērtīgās rajona nozīmes meliorētās lauksaimniecībā izmantojamās zemes izdalītas ar mērķi, lai saglabātu pagastā vērtīgākos lauksaimniecības zemju resursus un Dzelzavas pagasta kultūrainavu. Zemes izmantošanas mērķis ir daudzfunkcionālās lauksaimniecības (zemkopības, lopkopības, zivsaimniecības, augļkopības, dārzkopības un netradicionālo lauksaimniecības nozaru) attīstība.

Zemes izmantošana

Lauksaimniecībā izmantojamās zemes izmantojamas daudzfunkcionālās lauksaimniecības (zemkopības, lopkopības, zivsaimniecības, augļkopības, dārzkopības un netradicionālo lauksaimniecības nozaru) attīstībai.

Rajona plānojums nosaka:

- 1) Par rajona nozīmes lauksaimniecībā izmantojamām zemēm noteikt tā platības, kuru vērtība ir 50 un vairāk bales, bet zemes platība nepārsniedz 50 ha, neņemot vērā īpašuma robežas.

Pagasta plānojums nosaka

- 1) Lauksaimniecības zemes transformācija citos zemes izmantošanas mērķos veicama atbilstoši MK noteikumiem nr.619 “*Kārtība, kādā lauksaimniecībā izmantojamo zemi transformē par lauksaimniecībā neizmantojamu zemi un izsniedz zemes transformācijas atļaujas*” (20.07.2004.).

- 2) Vizuāli augstvērtīgo ainavu zemju transformācijas gadījumā jāizstrādā ainavu dizaina plāns.
- 3) Pamatojoties uz likumu “*Par meliorāciju*” un “*Aizsargjoslu likumu*” servitūti tiek noteikti 3m platās joslās abās pusēs meliorācijas grāvjiem.
- 4) Zemes īpašnieki un nomnieki nedrīkst pieļaut augsnes auglības samazināšanos augstvērtīgās meliorētās lauksaimniecībā izmantojamās zemēs.
- 5) Augstvērtīgās meliorētās lauksaimniecībā izmantojamās zemēs zemes īpašniekiem jāveic meliorācijas sistēmu rekonstrukcija, vienlaikus pagastam jānodrošina maģistrālo novadgrāvju uzturēšana kārtībā.
- 6) Augstvērtīgās meliorētās lauksaimniecībā izmantojamās zemēs derīgo izrakteņu ieguvi drīkst uzsākt atbilstoši likumam “*Par zemes dzīlēm*” (21.05.96.) un MK noteikumiem (Nr.239.) “*Zemes dzīļu izmantošanas noteikumi*” (08.08.97.).
- 7) Pagasta teritorijas plānojums augstvērtīgās meliorētās lauksaimniecībā izmantojamās zemēs pieļauj viensētu celtniecību un rekonstrukciju, ievērojot pagasta apbūves noteikumus; būvnormatīvus, kuri iekļauti LBN 000- “Būvnormatīvu sarakstā”; ugunsdrošības, sanitārās un vides aizsardzības normas; gāzes un elektrības pieslēgšanas noteikumus; darba drošības un tehniskos noteikumus.
- 8) Ceļu remonta gadījumos jānodrošina meliorācijas sistēmu darbība.

4.3.3. Meliorētās lauksaimniecības zemes (LS-3)

Mērķis

Pagasta teritorijas plānojumā meliorētās lauksaimniecībā izmantojamās zemes izdalītas ar mērķi, lai saglabātu pagastā vērtīgās lauksaimniecības zemes. Zemes izmantošanas mērķis ir daudzfunkcionālās lauksaimniecības (zemkopības, lopkopības, zivsaimniecības, augļkopības, dārzkopības un netradicionālo lauksaimniecības nozaru) attīstība.

Zemes izmantošana

Lauksaimniecībā izmantojamās zemes izmantojamas daudzfunkcionālās lauksaimniecības (zemkopības, lopkopības, zivsaimniecības, augļkopības, dārzkopības un netradicionālo lauksaimniecības nozaru) attīstībai.

Pagasta plānojums nosaka

- 1) Lauksaimniecības zemes transformācija citos zemes izmantošanas mērķos veicama atbilstoši MK noteikumiem nr.619 “*Kārtība, kādā lauksaimniecībā izmantojamo zemi transformē par lauksaimniecībā neizmantojamu zemi un izsniedz zemes transformācijas atļaujas*” (20.07.2004.).

- 2) Vizuāli augstvērtīgo ainavu zemju transformācijas gadījumā jāizstrādā ainavu dizaina plāns.
- 3) Pamatojoties uz likumu “*Par meliorāciju*” un “*Aizsargjoslu likumu*” servitūti tiek noteikti 3m platās joslās abās pusēs meliorācijas grāvjiem.
- 4) Atbilstoši pastāvošajiem administratīvajiem aktiem nepieciešama valsts un valsts nozīmes regulētu ūdensteču periodiska renovācija vai rekonstrukcija.
- 5) Meliorētās lauksaimniecībā izmantojamās zemēs zemes īpašniekiem jāveic meliorācijas sistēmu rekonstrukcija, vienlaikus pagastam jānodrošina maģistrālo novadgrāvju uzturēšana kārtībā.
- 6) Meliorētās lauksaimniecībā izmantojamās zemēs derīgo izrakteņu ieguvi drīkst uzsākt atbilstoši likumam “*Par zemes dzīlēm*” (21.05.96.) un MK noteikumiem (Nr.239.) “*Zemes dzīļu izmantošanas noteikumi*” (08.08.97.).
- 7) Pagasta teritorijas plānojums meliorētās lauksaimniecībā izmantojamās zemēs pieļauj viensētu celtniecību un rekonstrukciju, ievērojot pagasta apbūves noteikumus; būvnormatīvus, kuri iekļauti LBN 000- “*Būvnormatīvu sarakstā*”; ugunsdrošības, sanitārās un vides aizsardzības normas; gāzes un elektrības pieslēgšanas noteikumus; darba drošības un tehniskos noteikumus.
- 8) Ceļu remonta gadījumos jānodrošina meliorācijas sistēmu darbība.

4.3.4. Lauksaimniecības zemes (LS-4)

Mērķis

Pagasta teritorijas plānojumā lauksaimniecībā izmantojamās teritorijas izdalītas ar mērķi saglabāt lauksaimnieciskās ražošanas galveno resursu – zemi, Dzelzavas pagasta kultūrainavu un transformācijas gadījumā jānodrošina meliorācijas sistēmu darbība, neradot zaudējumus pierobežniekiem. Zemes izmantošanas mērķis ir daudzfunkcionālās lauksaimniecības (zemkopības, lopkopības, zivsaimniecības, augļkopības, dārzkopības un netradicionālo lauksaimniecības nozaru) attīstība.

Zemes izmantošana

Lauksaimniecībā izmantojamās zemes izmantojamas daudzfunkcionālās lauksaimniecības (zemkopības, lopkopības, zivsaimniecības, augļkopības, dārzkopības un netradicionālo lauksaimniecības nozaru) attīstībai.

Pagasta plānojums nosaka:

- 1) Lauksaimniecības zemes transformācija citos zemes izmantošanas mērķos veicama atbilstoši MK noteikumiem Nr.619 “*Kārtība, kādā lauksaimniecībā izmantojamo*

zemi transformē par lauksaimniecībā neizmantojamu zemi un izsniedz zemes transformācijas atļaujas” (20.07.2004.).

- 2) Vizuāli augstvērtīgo ainavu zemju transformācijas gadījumā jāizstrādā ainavu dizaina plāns.
- 3) Lauksaimniecībā izmantojamās zemēs derīgo izrakteņu ieguvi drīkst uzsākt atbilstoši likumam “*Par zemes dzīlēm*” (21.05.96.) un MK noteikumiem (Nr.239.) “*Zemes dzīļu izmantošanas noteikumi*” (08.08.97.).
- 4) Pagasta teritorijas plānojums lauksaimniecībā izmantojamās zemēs pieļauj viensētu celtniecību un rekonstrukciju, ievērojot pagasta apbūves noteikumus; būvnormatīvus, kuri iekļauti LBN 000- “Būvnormatīvu sarakstā”; ugunsdrošības, sanitārās un vides aizsardzības normas; gāzes un elektrības pieslēgšanas noteikumus; darba drošības un tehniskos noteikumus.
- 5) Ceļu remonta gadījumos jānodrošina meliorācijas sistēmu darbība.

4.3.5. Augļu dārzs (LS-5)

Nozīmē izbūves teritoriju, kurā galvenais zemes un būvju izmantošanas veids dārzu ierīkošana ģimenes vajadzībām un pagaidu būvju izbūve, kur katra no tām izmantojama vienīgi vienas ģimenes vajadzībām

Mērķis

Teritorija izdalīta ar mērķi, lai saglabātu Dzelzavas un Aizpurves ciema iedzīvotājiem nelielus dārzus, kas dotu iespēju nodrošināt ciema iedzīvotājus ar nepieciešamajiem lauksaimniecības produktiem.

Zemes izmantošana

Personīgo palīgsaimniecību teritorijas atļauts izmantot pagaidu būvju celtniecībai, zemkopības un augļkopības produkcijas ražošanai, rekreācijai.

Pagasta plānojums nosaka

- 1) Izmantojot zemi, jāievēro personīgo palīgsaimniecību zemju izmantošanas noteikumi.
- 2) Teritorijā, atbilstoši pagasta apbūves noteikumiem, pieļaujama pagaidu būvju (siltumnīcu, u.c.) izbūve.

4.4. Mežsaimnieciskās teritorijas (MS)

Nozīmē teritorijas, kur galvenais zemes un būvju izmantošanas veids ir mežsaimniecība un kokmateriālu sagatavošana, kā arī ar mežsaimniecību un kokmateriālu sagatavošanu saistītie pakalpojumi.

Mērķis

Dzelzavas pagasta teritorijas plānojumā saimnieciskie meži izdalīti ar mērķi, lai parādītu tās meža teritorijas, kuru izmantošanu dažāda līmeņa saistošo noteikumi neierobežo un kuri jāapsaimnieko atbilstoši mežierīcības projektiem.

Zemes izmantošana

Fizisko un juridisko personu, pašvaldības un valsts īpašumā esošo mežu izmantošanas un apsaimniekošanas tiesiskais pamats ir mežierīcības projekti.

Meža zemes transformācija citos zemes izmantošanas mērķos veicama atbilstoši valsts noteiktajiem normatīvajiem aktiem.

Apsaimniekojot mežus, atbilstoši MK noteikumiem (Nr.189.) “*Dabas aizsardzības noteikumi meža apsaimniekošanā*” (08.05.01.) jāievēro dabas aizsardzības noteikumi.

Derīgo izrakteņu ieguvī drīkst uzsākt atbilstoši likumam “*Par zemes dzīlēm*” (21.05.96.) un LR MK 24.04.2007. noteikumi Nr.280 „*Zemes dzīļu izmantošanas licenču un bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļauju izsniegšanas un ģeoloģiskās informācijas izmantošanas vispārīgā kārtība*”.

Zinātniskās izpētes mežos pieļaujama būvju izbūve zinātnisko pētījumu nodrošināšanai

Pagasta plānojums nosaka:

- 1) Fizisko un juridisko personu, pašvaldības un valsts īpašumā esošo mežu izmantošanas un apsaimniekošanas tiesiskais pamats ir mežierīcības projekti.
- 2) Zemes transformācija apbūvē mežsaimniecībā izmantojamās zemēs pieļaujama pamatojoties uz MK 28.09.2004. noteikumiem nr.806 „Meža zemes transformācijas noteikumi” un tikai tad, ja tas nemazina mežu saimniecisko un ekoloģisko vērtību
- 3) Zinātniskās izpētes mežos pieļaujama būvju izbūve zinātnisko pētījumu nodrošināšanai.

4.5. Derīgo izrakteņu ieguves teritorijas un atradnes (Kūdras ieguves teritorijas (KK) un smilts-grants ieguves teritorijas (KS))

Nozīmē teritorijas, kur galvenais zemes un būvju izmantošanas veids ir derīgo izrakteņu ieguves rūpniecība.

Mērķis

Dzelzavas pagasta teritorijas plānojumā smilts - grants karjeri, kūdras ieguves karjeri izdalīti ar mērķi, lai parādītu teritorijas, kuru izmantošanas mērķis ir derīgo izrakteņu ieguve.

Zemes izmantošana

Zemi paredzēts izmantot ieguves rūpniecībā. Derīgo izrakteņu ieguve jāsāk un tai jānotiek atbilstoši likumam “*Par zemes dzīlēm*” (21.05.96.) un LR MK 24.04.2007. noteikumi Nr.280

„Zemes dzīļu izmantošanas licenču un bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļauju izsniegšanas un ģeoloģiskās informācijas izmantošanas vispārīgā kārtība”.

Pagasta plānojums nosaka

- 1) Dzelzavas pagastā nav lieli izpētītie smilts un grants krājumi un tāpēc līdz Strūgukalna smilts un grants atradnes izpētīšanas pabeigšanai smilti un granti nav ieteicams eksportēt uz citām teritorijām.
- 2) Jāveic ir Strūgukalna smilts un grants krājumu izpēte.
- 3) Derīgo izrakteņu atradņu vietās nav pieļaujama pastāvīgo būvju izbūve.
- 4) Derīgo izrakteņu atradņu un perspektīvo lauku pašvaldības īpašumā esošās zemes jāieraksta zemes grāmatā uz pašvaldības vai valsts vārda nav pieļaujama to pārdošana citiem zemes īpašniekiem.
- 5) Kūdras krājumiem ir nepieciešams veikt inventarizāciju, lai uzzinātu to krājumu daudzumu un jaunu atradņu meklēšanas darbus.
- 6) Kūdras atradnēs Zosu un Olgu purvā turpināt iekārtot kūdras ieguves laukus, kā arī remontēt un atjaunot iepriekš iekārtotos kūdras ieguves laukus.
- 7) Turpināt kūdras ieguvi atbilstoši likumam “Par zemes dzīlēm” (21.05.96.) un LR MK 24.04.2007. noteikumi Nr.280 *„Zemes dzīļu izmantošanas licenču un bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļauju izsniegšanas un ģeoloģiskās informācijas izmantošanas vispārīgā kārtība”.*
- 8) Pēc derīgo izrakteņu krājumu izsmelšanas jāveic karjeru rekultivācija. Rekultivācijas veidu nosaka izstrādājot karjeru rekultivācijas plānu.

4.6. Ūdensteces un ūdenstilpnes

4.6.1. Ūdensteču un ūdenstilpņu teritorijas (ZŪ)

Mērķis

Sabiedrībai pieejamas teritorijas, kas ietver dabīgas vai mākslīgas ūdenstilpes (ezerus, dīķus u.c.) un ūdensteces (upes, kanālus, strautus u.c.), kuru izmantošana saistīta ar transportu, rekreāciju un virszemes ūdeņu noteci, kā arī būves, kas saistītas ar attiecīgā ūdens baseina izmantošanu (ostas, laivu piestātnes, peldētavas u.c.) un uzturēšanu (slūžas, dambji u.c.)

Pagasta plānojums nosaka

- 1) Pagasta teritorijas plānojumā parādītas ūdensteces un ūdenstilpes.
- 2) Prasības upēm pēc Ministru kabineta 1997. gada 22. aprīļa noteikumiem Nr 155 “Noteikumi par ūdens lietošanas atļaujām”.

4.6.1.1. tabula

Dzelzavas pagasta upju raksturojums

N.p.k.	Upes nosaukums	Piesārņojuma novērtējums	Ūdens izmantošanas mērķi	Upes garums kopējais/pagasta teritorijā (km)	Sateces baseins
1.	Liede	Vāji piesārņota	L	38,7	Daugavas
2.	Apiņupe	Piesārņota	K	3,3	Daugavas

K - karpveidīgo zivju audzēšanai piemēroti ūdeņi;

L - lašveidīgo zivju audzēšanai piemēroti ūdeņi;

P - peldēšanai un citiem rekreācijas pasākumiem piemēroti ūdeņi.

3) Ūdenstilpēm atbilstoši “Aizsargjoslu likumam” (25.02.97.) un MK noteikumiem (Nr. 284.) “Ūdenstilpju un ūdensteču aizsargjoslu noteikšanas metodika” (04.08.98.) tiek noteikts šāds minimālais aizsargjoslu platums:

- Bakāns - 10 m plata josla no krasta;
- Lūšu ezers – 10 m plata josla no krasta
- Liedes upe – 100m plata josla abpus upei
- Apīņupītei – 10m plata josla katrā krastā

4) Pēc MK Noteikumiem nr. 155 (1997.gada 22.aprīlī) “Noteikumi par ūdens lietošanas atļaujām” ir noteikti šādi ezeru ūdens izmantošanas mērķi:

4.6.1.2. tabula

Ūdenstilpju tiesiskais statuss

N.p.k.	Nosaukums	Ūdens izmantošanas mērķi	Platība (ha)	Tiesiskais statuss	Īpašuma piederība
1.	Bakāns	P	7,6	Publisks ezers	Pašvaldības valdījums

K - karpveidīgo zivju audzēšanai piemēroti ūdeņi;

L - lašveidīgo zivju audzēšanai piemēroti ūdeņi;

P - peldēšanai un citiem rekreācijas pasākumiem piemēroti ūdeņi.

5) Aizsargjoslu ap ūdenstecēm un ūdenstilpēm projektēšana notiek izstrādājot detālplānojumu un zemes ierīcības plānus.

- 6) Teritoriju apsaimniekošanā aizsargjoslu robežās jāievēro “Aizsargjoslu likuma” (25.02.97.) 35. un 37. pantā noteiktie aprobežojumi.
- 7) Dzelzavas pagasta teritorijas plānojums nosaka šādas tauvas joslas:
- 8) gar fizisko un juridisko personu īpašumā esošo ūdenstilpju krastiem 4m,
- 9) gar publisko ūdenstilpju un ūdensteču krastiem – 10m.
- 10) Tauvas joslā zemes īpašnieki nedrīkst radīt šķēršļus brīvai kustībai pa šo joslu, ierīkojot aizžogojumus, vai citādi traucēt pārvietošanos.

4.7.Dabas un kultūrvēsturiskie pieminekļi

4.7.1.Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas

4.7.1.1. tabula

Valsts nozīmes īpaši aizsargājamie dabas objekti Dzelzavas pagastā

N.p.k.	Nozīme	Koks	Apkārtnērs (m)	Atrašanās vieta	Zemes īpašnieks	Piezīmes
1.	Valsts	Ozols	5,61	Linde, 50m NW no mājām, tūruma vidū	Fizisk. pers.	Dižkoks
2.	Valsts	Ozols	3,93	Linde. Pie mājas	Fizisk. pers.	Dižkoks
3.	Valsts	Ozolu aleja		Dzelzavas ciems	Pašvaldība	Dzelzavas muižas aleja

4.7.1.2. tabula

Pagastā valsts mežos ir izdalīti meža biotopa mikroliegumi un mikroliegumu buferzona

Meža nogabals	Platība, ha
89.kv 11.,12.,13.,14.,17. nog.	10,0
104.kv 1 nog.	2,5
137kv10.,12.,13.nog.	7,2
138kv 3.,4.nog.	24,1
139 kv 8d.,13.nog.	3,0
151.kv 1.-5.nog.	26,8
152.kv 1.-4.nog.	22,8
153.kv 1.nog.	1,9
KOPĀ	98,1
BUFERZONA	
120.kv 7d., 11d.,12.-14.nog.	5,0
121.kv 6d.,8d.,9.-14.nog.	9,0
122.kv 9.-30. nog.	24,5
136.kv 15.nog.	0,7
137.kv 1.-9.,11.nog.	14,9
138.kv 1.,2.nog.	1,2
139.kv 1.-7.,8d.,9.-21.nog.	18,1
140.kv 1.-3.,5d.,6d.nog.	7,0
150.kv 8.,9.,13.,27.nog.	5,2
152.kv 5.nog	3,1
153.kv 2.,6.,11.-13.,20.nog.	7,4
163.kv 1d.	2,4
164.kv 1d.,2d.,3.-6., 9d.,10d.,11d.nog.	13,5
165.kv 1.,2.,3d.,5d.,6.nog.	4,9
166.kv 1.	0,3
Kopā	117,2

Mērķis

Aizsargājamās dabas teritorijas un objekti tiek izveidoti, aizsargāti un apsaimniekoti, lai saglabātu dabas daudzveidību un kultūras mantojumu, nodrošinātu zinātniskos pētījumus un vides pārraudzību, saglabātu sabiedrības atpūtai, izglītošanai un audzināšanai nozīmīgas teritorijas.

Zemes izmantošana

Zemes izmantošana īpaši aizsargājamās dabas teritorijās notiek saskaņā ar LR MK noteikumiem Nr 415 "Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi" (22.07.03.). un saskaņā ar LR likumu "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām" (2.03.1993)

Vietējās nozīmes dabas teritoriju un objektu apsaimniekošana notiek saskaņā ar pagasta apstiprinātiem noteikumiem.

Atļautās darbības aizsargājamajos biotopos veicamas saskaņā ar likumu „Sugu un biotopu aizsardzības likums” (05.04.00.)

Mikroliegumu apsaimniekošana notiek saskaņā ar LR MK noteikumiem nr.45 „Mikroliegumu izveidošanas un aizsardzības un apsaimniekošanas noteikumi” (30.01.01.)

Ierobežojumi:

Īpaši aizsargājamās dabas teritorijās aizliegtas jebkāda veida darbības, kas var samazināt vai kaitēt augu un dzīvnieku populāciju eksistēšanai un pasliktināt to vairošanās iespējas.

Atsevišķu dabas objektu saglabāšanas nodrošināšanai aizliegtas jebkādas darbības, kas apdraud objekta pastāvēšanu vai būtiski ietekmē tā vērtību.

Pagasta plānojums nosaka:

- 1) Zemes īpašnieki vai nomnieki, apstrādājot lauksaimniecībā izmantojamās zemes, nedrīkst traumēt koku sakņu sistēmu vai stumbru. Nepieciešamības gadījumā, lai tos netraumētu mājlopi, dižkoks ir jānorobežo ar žogu.
- 2) Pagasta teritorijas plānojums nosaka nepieciešamību pašvaldībai slēgt līgumus ar zemes īpašniekiem par dižkoku kā izcilu ainavas elementu saglabāšanu.
- 3) Aizliegta aizsargājamo mežu transformācija citos zemes izmantošanas mērķos.
- 4) Zinātniskās izpētes mežos pieļaujama būvju izbūve zinātnisko pētījumu nodrošināšanai.
- 5) Sadarbībā ar mežniecību darbiniekiem, zemju īpašniekiem turpināt apzināt dabas objektus, kam būtu jāpiešķir īpaši aizsargājamo objektu statuss;
- 6) Veicināt izpratni iedzīvotājos par interesantu un retu dabas objektu saglabāšanas un aizsardzības nepieciešamību;
- 7) Informēt iedzīvotājus par ierobežojumiem aizsargājamo teritoriju izmantošanā.

- 8) Kopā ar VZD risināt jautājumu par nepieciešamo apgrūtinājumu izdarīšanu Zemesgrāmatās par valsts aizsardzībā esošajiem kultūras pieminekļiem;
- 9) Kopā ar RVP Madonas rajona inspektoriem sagatavot zemes īpašnieku sarakstu, kuru īpašumā atrodas valsts aizsardzībā esošās teritorijas;
- 10) Informēt RVP Madonas rajona inspektorus par darījumiem ar nekustamo īpašumu, kas ir vai kuru sastāvā ir esošās teritorijas;
- 11) Ievērot kultūras pieminekļu aizsardzības zonas perspektīvās apbūves plānošanā un teritorijas labiekārtošanā.

4.7.2. Valsts un vietējās nozīmes kultūrvēsturiskie pieminekļi

Mērķis

Dzelzavas pagasta teritorijas plānojumā ir parādīti valsts un vietējās nozīmes kultūrvēsturiskie pieminekļi. To aizsardzību nosaka Latvijas Republikas tiesību akti. Valsts nozīmes kultūrvēsturisko pieminekļu apsaimniekošana jāveic saskaņā ar likumu “*Par kultūras pieminekļu aizsardzību*” (12.02.1992.).

Zemes izmantošana

Apsaimniekojot valsts un vietējā nozīmes kultūrvēsturiskos pieminekļu jāveic saskaņā ar likumu „Par kultūras pieminekļu aizsardzību”(12.02.1992.) un visas darbības saskaņojot ar LR Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju.

Pagasta plānojums nosaka

- 1) Līdz aizsargjoslu precizēšanai Valsts kultūras pieminekļu inspekcijā, ap valsts nozīmes kultūras pieminekļiem tiek noteikta 500 m plata aizsargjosla, kurā ir saistoši “*Aizsargjoslu likuma*” (25.02.97.) 35. panta un 38. pantā minētie aprobežojumi.

4.8. Plānotās ciema robežas

Dzelzavas pagasta Teritorijas plānojumā tiek noteiktas administratīvās robežas pagasta ciemiem Dzelzava un Aizpurve. Pēc teritorijas plānojuma apstiprināšanas pagasta padomē plānotās robežas tiek apstiprinātas kā esošās.

Dzelzavas ciema robežu ar šādiem ārējo ciema zemes gabalu kadastra numuriem:

70500050370	70500050113	
	70500050411	70500050056
	70500050310	70500050071
	70500050327	70500050038
	70500050248	70500050174
gar ceļa malu Dzelzava-Līgo		70500050039
šķērsojot 70500050313		70500050079

Madonas rajona Dzelzavas pagasta TERITORIJAS PLĀNOJUMS

70500050139 cauri tam	70500050062	
70500050080	70500050038	
70500050119	70500050301	
70500050333	70500050167	
70500050030	pa ceļu, kas iet pāri	7050005
70500050015	līdz „Liepiņkalnam”	
70500050014	70500050218	
70500050146	70500050226	
70500050185		
70500050154		
70500050022		
70500050284		
70500050034		

Aizpurves ciema robežu noteikt ar šādiem ārējo ciema zemes gabalu kadastra numuriem:

70500070018	70500070145	
	70500070025	70500070030
šķērso	70500070019	70500070151
	70500070059	70500070118
šķērso	70500070028	70500070049
	70500070015	70500070 9
	70500070065	70500070149
	70500070123	70500070013
	70500070106	šķērso 70500070149
	7050007	šķērso 70500070017

4.9. Aizsargjoslas

Aizsargjoslu noteikšanas mērķis:

Aizsargjoslas ir noteiktas platības, kuru uzdevums aizsargāt dažāda veida (gan dabiskus, gan mākslīgus) objektus no nevēlamas ārējās iedarbības, nodrošinot to ekspluatāciju un drošību vai pasargāt vidi un cilvēku no kāda objekta kaitīgās ietekmes.

Aizsargjoslu veidus, to funkcijas, izveidošanas pamatprincipus, uzturēšanas un stāvokļa kontroles kārtību, kā arī saimnieciskās darbības aprobežojumus nosaka Latvijas Republikas “Aizsargjoslu likums”, Ministru kabineta noteikumi, bet vietējās pašvaldības ar saviem saistošajiem noteikumiem var šīs joslas paplašināt, uzliekot papildus apgrūtinājumu zemes īpašniekiem.

Ir šādi aizsargjoslu veidi:

- 1) vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas,
- 2) ekspluatācijas aizsargjoslas,
- 3) sanitārās aizsargjoslas,
- 4) drošības aizsargjoslas.

Gadījumos, kad vienā vietā pārklājas vairāku veidu aizsargjoslas, spēkā ir stingrākas prasības un lielākais minimālais platums. Visu veidu rīcība šajās vietās jāaskaņo ieinteresētajām institūcijām.

4.9.1. Vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas.

Noteikšanas mērķis:

Vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas tiek noteiktas ap objektiem un teritorijām, kas ir nozīmīgas no vides un dabas resursu aizsardzības un racionālas izmantošanas viedokļa. To galvenais uzdevums ir samazināt vai novērst antropogēnās negatīvās iedarbības ietekmi uz objektiem, kuriem noteiktas aizsargjoslas.

VIRSZEMES ŪDENSOBJEKTU AIZSARGJOSLAS UN TAUVAS JOSLAS.

Noteikšanas mērķis:

Virszemes ūdensobjektu aizsargjoslas tiek noteiktas, lai samazinātu piesārņojuma negatīvo ietekmi uz ūdens ekosistēmu, novērstu erozijas procesu attīstību, kā arī saglabātu apvidum raksturīgo ainavu.

Ierobežojumi:

Tauvas joslas bezmaksas lietošana ir paredzēta:

- kājāmgājējiem,
- zivju resursu un ūdeņu uzraudzībai,
- robežapsardzībai,
- vides aizsardzības, ugunsdrošības un glābšanas pasākumu veikšanai.

Tauvas joslas platums tiek skaitīts gar upju lēzeniem krastiem – no normālas ūdenslīnijas, gar upju kraujiem krastiem – no krasta nogāžu augšmalas, turklāt tauvas joslas platumā ietilpst arī zeme no ūdenslīmeņa līdz krasta nogāzei un pati nogāze.

Pagasta plānojums nosaka:

1) Pagasta teritorijas plānojums nosaka, ka ūdenstecēm atbilstoši “*Aizsargjoslu likumam*” (un MK noteikumiem (Nr. 284.) “*Ūdenstilpju un ūdensteču aizsargjoslu noteikšana*” (04.08.98.) tiek noteikts šāds minimālais aizsargjoslu platums:

a. Liede - 100 m plata josla abpus upei;

2) Saskaņā ar “*Aizsargjoslu likumu*” Dzelzavas pagasta teritorijas plānojumā upēm noteikt šādas tauvas joslas:

b. 10 m katrā upes krastā Apīņupītei visā Dzelzavas pagasta teritorijā.

3) Dzelzavas teritorijā esošiem ezeriem noteiktas šādas aizsargjoslas:

a. 10 m plata josla ezeriem kuru platība līdz 10 ha – Bakānu ezers un Lūšu ezers.

- 4) Saskaņā ar LR “Zvejniecības likums” 4m plata tauvas josla ir ūdensobjektiem, kuros zvejas tiesības ir privātpersonām, 10m – visiem pārējiem objektiem.

AIZSARGJSLAS AP PURVIEM

Noteikšanas mērķis

Aizsargjoslas ap purviem tiek noteiktas, lai saglabātu bioloģisko daudzveidību un stabilizētu mitruma režīmu meža un purvu saskares (pārejas) zonā.

Pagasta plānojums nosaka:

Pagasta teritorijas plānojums nosaka Zosu un Olgas 50 metrus josla meža augšanas apstākļu tipos uz sausām, nosusinātām, slapjām minerālaugsnēm un nosusinātām kūdras augsnēm.

AIZSARGJOSLAS AP KULTŪRAS PIEMINEKĻIEM.

Noteikšanas mērķis:

Aizsargjoslas ap kultūras pieminekļiem tiek noteiktas, lai nodrošinātu kultūras pieminekļu aizsardzību un saglabāšanu, kā arī samazinātu dažāda veida negatīvo ietekmi uz nekustamiem kultūras pieminekļiem.

Pagasta plānojums nosaka:

- 1) Dzelzavas pagasta teritorijas plānojumā kultūras pieminekļiem, kā arī valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu saraksta projektā iekļautajiem objektiem saskaņā ar aizsargjoslu likumu noteikta 500 m plata aizsargjosla.

AIZSARGJOSLAS AP ŪDENS ŅEMŠANAS VIETĀM.

Noteikšanas mērķis:

Aizsargjoslas ap ūdens ņemšanas vietām tiek noteiktas, lai nodrošinātu ūdens resursu saglabāšanos un atjaunošanos, kā arī samazinātu piesārņojuma negatīvo ietekmi uz iegūstamo ūdens resursu kvalitāti.

Pagasta plānojums nosaka:

- 1) “Aizsargjoslu likums” paredz aizsargjoslu katrai ūdens ņemšanas vietai. To noteikšanu regulē 1999.gada 5. janvāra Ministru kabineta Noteikumi Nr.8 “Aizsargjoslu ap ūdens ņemšanas vietām noteikšanas metodika”.
- 2) 1.Stingra režīma aizsargjosla domāta pazemes ūdeņu aizsardzībai no tiešas piesārņojuma iekļūšanas urbumā.
- 3) 2.Ķīmiskā aizsargjosla paredzēta pazemes ūdeņu aizsardzībai no ķīmiskā piesārņojuma.
- 4) Pagasta teritorijas plānojumā ap visiem artēziskiem urbumiem tiek noteikta stingra režīma 10 m plata aizsargjosla.
- 5) Noteikt ķīmisko aizsargjoslu – 665m urbumam ” Centra aka”, 420m urbumiem “Kroņmuiža”, „ Viegļītveideres” , 705m urbumam „ Sniķergarzaki”, 755m urbumam „

Bučauska”, 575m urbumam „Strūgas” , 680m urbumam „ Krampāni”, 625m urbumam „ Zīles”, 290m urbumam „ Mežļaides” .

- 6) Pārējiem artēziskajiem urbumiem ķīmisko aizsargjoslu nosaka sastādot urbuma tehnisko pasi.

4.9.2.Ekspluatācijas aizsargjoslas

Noteikšanas mērķis:

Ekspluatācijas aizsargjoslas tiek noteiktas gar transporta, sakaru un citu komunikāciju līnijām un objektiem kas nodrošina dažādu valsts dienestu darbību.

AIZSARGJOSLAS GAR IELĀM AUTOCEĻIEM UN DZELZCEĻIEM.

Noteikšanas mērķis:

Aizsargjoslas gar ielām , autoceļiem un dzelzceļiem tiek noteiktas, lai samazinātu ielu , autoceļu un dzelzceļu negatīvo ietekmi uz vidi , nodrošinātu transporta maģistrāļu ekspluatāciju, drošību un izveidotu brīvu joslu , kas nepieciešama ielu un autoceļu rekonstrukcijai.

Pagasta plānojums nosaka:

- 1) Noteikt aizsargjoslu platumu gar autoceļiem no ceļa ass uz katru pusi
 - a) 60 m - valsts 1.šķiras autoceļiem,
 - b) 30 m - valsts 2.šķiras autoceļiem un pašvaldības autoceļiem,
 - c) 30m – visiem pašvaldību autoceļiem;
- 2) Aizsargjoslu ap autoceļiem projektēšana notiek izstrādājot detālplānojumu un zemes ierīcības plānus. Teritoriju apsaimniekošanā aizsargjoslu robežās jāievēro “*Aizsargjoslu likuma*” (25.02.97.) 35. un 42. pantā noteiktie aprobežojumi.
- 3) Teritorijas plānojums, lai nodrošinātu satiksmes drošību un tiktu saglabātas ainavas vizuālās vērtības, uzliek par pienākumu ceļu un zemes īpašniekiem apļaut zāli un izcirst krūmus ceļmalās.
- 4) Dzelzavas pagasta teritorijas plānojumā dzelzceļa līnijai Pļaviņas - Vecumi abpus ceļam no ārējās slīdes noteikta 100m plata aizsargjosla.
- 5) Plānojot jaunu apbūvi tādā attālumā no valsts ceļa, kas neprasa tehniskus risinājumus tās aizsardzībai pret autotransporta radīto troksni un piesārņojumu.

AIZSARGJOSLAS GAR ELEKTRONISKO SAKARU TĪKLIEM.

Noteikšanas mērķis:

Aizsargjoslas gar elektronisko sakaru tīkliem un to infrastruktūras būvēm tiek noteiktas lai nodrošinātu to maksimālu aizsardzību no cilvēka, dabas vai citu faktoru nevēlamas ietekmes, kuras rezultātā var tikt traucēta sakaru līniju normāla darbība.

Pagasta plānojums nosaka:

- 1) Dzelzavas pagasta teritorijas plānojumā noteikt aizsargjoslas gar pazemes elektronisko sakaru tīklu līnijām un kabeļu kanalizāciju, elektronisko sakaru tīklu gaisvada līnijām – zemes gabals un gaisa telpa elektronisko sakaru tīkla līnijas augstumā, k norobežo nosacītas vertikālas virsmas elektronisko sakaru līnijas katrā pusē 2,5 m attālumā no elektronisko sakaru tīkla līnijas vai kabeļu kanalizācijas ass.
- 2) Dzelzavas pagasta teritorijas plānojumā noteikt aizsargjoslas ap elektronisko sakaru tīklu radiosakaru līniju torņiem, antenu mastiem un to atsaitēm veido:
 - 1) Zemes gabala un gaisa elpa torņa vai masta augstumā, ko norobežo nosacīta vertikāla virsma 1 metra attālumā ārpusē no to nožogojuma vai 5 metru attālumā no to izvirzīto daļu projekcijas uz zemes vai citas virsmas, ja tornis vai masts nav nožogots.
 - 2) Zemes gabals un gaisa telpa torņa vai masta augstumā, ko norobežo nosacīta vertikāla virsma 2,5 metru attālumā no atsaites projekcijas uz zemes virsmas un atsaites nostiprinājuma vietas zemē vai citā virsmā.

AIZSARGJOSLAS GAR ELEKTRISKAJIEM TĪKLIEM.

Noteikšanas mērķis:

Aizsargjoslas gar elektriskajiem tīkliem tiek noteiktas , lai nodrošinātu elektrisko tīklu , to iekārtu un būvju ekspluatāciju un drošību .

Pagasta plānojums nosaka:

- 1) Dzelzavas pagasta teritorijas plānojumā noteikt aizsargjoslas elektrisko tīklu gaisvadu līnijām ar nominālo spriegumu līdz 20 kilovoltiem - 6,5 metru attālumā no līnijas ass, gaisvada līnijām ar nominālo spriegumu vairāk par 20 kilovatiem līdz 110 kilovatiem – 20metru attālumā no malējiem vadiem uz ārpusi no līnijas.

SILTUMTĪKLU AIZSARGJSLAS.

Noteikšanas mērķis:

Aizsargjoslas gar visu veidu un jebkuras piederības siltumtīkliem to iekārtām un būvēm tiek noteiktas , lai nodrošinātu siltumtīklu to iekāru un būvju ekspluatāciju un drošību.

Pagasta plānojums nosaka:

Madonas rajona Dzelzavas pagasta TERITORIJAS PLĀNOJUMS

- 1) Dzelzavas pagasta teritorijas plānojumā noteikt aizsargjoslu gar bezkanāla siltumtrasi zemē – zemes gabals, kuru aizņem šīs iekārtas un kuru norobežo nosacītas vertikālas virsmas 2 metru attālumā katrā pusē no apvalka ārmalas.
- 2) Zemes izmantošanā aizsargjoslā jāievēro “Aizsargjoslu likuma” (25.02.97.) 35. un 46. pantā noteiktie aprobežojumi.

AIZSARGJOSLAS AP MELIORĀCIJAS BŪVĒM UN IERĪCĒM.

Noteikšanas mērķis:

Aizsargjoslas ap meliorācijas būvēm un ierīcēm tiek noteiktas, lai nodrošinātu meliorācijas būvju un ierīču ekspluatāciju un drošību.

Pagasta plānojums nosaka:

- 1) Pamatojoties uz likumu “Par meliorāciju” un “Aizsargjoslu likumu” un MK 13.05.2003.noteikumiem nr.258 „Noteikumi par ekspluatācijas aizsargjoslu ap meliorācijas būvēm un ierīcēm noteikšanas metodiku lauksaimniecībā izmantojamās zemēs un meža zemēs” servitūti tiek noteikti 3m platās joslās abās pusēs meliorācijas grāvjiem.

AIZSARGJOSLAS GAR ŪDENSVADU UN KANALIZĀCIJAS TĪKLIEM.

Noteikšanas mērķis:

Aizsargjoslas gar ūdensvadu un kanalizācijas tīkliem tiek noteiktas lai nodrošinātu ūdensvadu un kanalizācijas tīklu ekspluatāciju un drošību.

Pagasta plānojums nosaka:

- 1) Dzelzavas un Aizpurves ciema ūdensvada un kanalizācijas speidvadam abpus cauruļvadam tiek noteikta 5m ekspluatācijas aizsargjosla, kuras izmantošanā jāievēro “Aizsargjoslu likuma” (25.02.97.) 35. un 48. pantā noteiktie aprobežojumi.
- 2) Pagasta teritorijas plānojums paredz, ka nepieciešams veikt Dzelzavas un Aizpurves ciema sadzīves attīrīšanas ietaišu rekonstrukciju.

AIZSARGJOSLAS AP ĢEODĒZISKAJIEM PUNKTIEM.

Noteikšanas mērķis:

Aizsargjoslas ap valsts ģeodēziskajiem atbalsta punktiem tiek noteiktas, lai nodrošinātu valsts ģeodēzisko atbalsta punktu ilgstošu saglabāšanos un aizsardzību.

Aizsargjoslā ap valsts ģeodēziskajiem atbalsta punktiem iekļaujami tie zemes gabali, kuros atrodas valsts ģeodēziskie atbalsta punkti, kā arī vismaz 1 metru plata zemes josla ap to robežām.

Pagasta plānojums nosaka:

- 1) Dzelzavas teritorijas plānojumā noteikt aizsargjoslu:
 - a) ja punktam ir aprakums - 1 m no aprakuma,

- b) ja punktam nav aprakuma - 3 m apkārt punktam.

4.9.3.Sanitārās aizsargjoslas.

Noteikšanas mērķis:

Sanitārās aizsargjoslas tiek noteiktas ap objektiem, kuriem ir noteiktas paaugstinātas sanitārās prasības, to galvenais uzdevums ir sanitāro prasību nodrošināšana .

Pagastā ir šādi sanitāro aizsargjoslu veidi:

- 1) aizsargjoslas ap kapsētām,
- 2) aizsargjoslas ap atkritumu apglabāšanas poligoniem, atkritumu izgāztuvēm un notekūdeņu attīrīšanas iekārtām.

AIZSARGJOSLAS AP KAPSĒTĀM.

Noteikšanas mērķis

Aizsargjoslas ap kapsētām tiek noteiktas, lai nepieļautu tām piegulošo teritoriju sanitāro apstākļu pasliktināšanos.

Pagasta plānojums nosaka:

- 1) Dzelzavas teritorijas plānojumā noteikt 300 m aizsargjoslu no kapsētas teritorijas robežas ārējās malas Mierkalna, Biksenes, Balvānīcu kapsētām.

AIZSARGJOSLAS AP ATKRITUMU APGLABĀŠANAS POLIGONIEM, ATKRITUMU IZGĀZTUVĒM, AP IZMANTŠANAI PĀRTIKĀ NEPAREDZĒTO DZĪVNIEKU IZCELSMES BLAKUSPRODUKTU LIELJAUDAS SADEDZINĀŠANAS UZŅĒMUMIEM VAI APSTRĀDES UZŅĒMUMIEM UN NOTEKŪDEŅU ATTĪRĪŠANAS IETAISĒM.

Noteikšanas mērķis:

Aizsargjoslas ap atkritumu uzglabāšanas vietām tiek noteiktas, lai nodrošinātu tām piegulošo teritoriju aizsardzību no esošās vai iespējamās negatīvās ietekmes.

Aizsargjoslas ap ūdens attīrīšanas iekārtām tiek noteiktas lai nodrošinātu tām piegulošo teritoriju aizsardzību no esošās vai iespējamās negatīvās ietekmes. Aizsargjoslu platumu ap notekūdeņu attīrīšanas iekārtām nosaka atkarībā no izmantotās tehnoloģijas un iekārtas tehniskā raksturojuma.

Pagasta plānojums nosaka:

- 1) Pagasta teritorijas plānojumā noteikt 100 m aizsargjoslu ap atkritumu uzglabāšanas vietu "Skuķi" no tā ārējās malas.
- 2) Dzelzavas teritorijas plānojumā noteikt 50 m aizsargjoslu ap attīrīšanas iekārtām ar atklātiem filtrācijas laukiem.

4.9.4. Drošības aizsargjoslas

Noteikšanas mērķis:

Drošības aizsargjoslas nosaka ap naftas, naftas produktu un ķīmisko vielu un produktu vadiem, krātuvēm un noliktavām, ūdens akvatorijā augšpus un lejpus aizsprostiem. Drošības aizsargjoslu galvenais uzdevums ir nodrošināt naftas, naftas produktu un ķīmisko vielu un produktu vadu, krātuvju un noliktavu, aizsprostu un to tuvumā esošo objektu drošību to ekspluatācijas laikā un avāriju gadījumā, kā arī vides un cilvēku drošību.

Pagasta plānojums nosaka:

- 1) Dzelzavas pagasta teritorijā Dzelzavas un Aizpurves ciemu mehānisko darbnīcu naftas produktu glabāšanas rezervuāros noteikt 100 metrus aizsargjoslu no šo objektu ēkām un būvēm, kurās atrodas naftas produkti un drošības aizsargjoslu 500 metrus.

4.10. Civilā aizsardzība

4.11.1. tabula

Civilās aizsardzības aizsargbūves

Patversmes adrese	Piederība	Patversmes plat.m ² /tilp. m ³	Ietilpība (cilv. sk.)	Tehniskais stāvoklis
Dzelzavas pagasts, Aizpurves administratīvā ēka	Pagasta padome	125	170	Slikts

Dzelzavas pagastā svarīgi ir nodrošināt pagasta iedzīvotāju civilo aizsardzību.

Pagastā vai tā tuvumā ir vairākas riska teritorijas:

1. Teritorija ap automaģistrāli Madona - Gulbene. Risku teritorijā izraisa bīstamo kravu vešana, potenciālas avārijas, kuru rezultātā var ciest pagasta iedzīvotāji.
2. Pagasta meži, it īpaši priežu meži, ir ugunsbīstami.
3. Teritorija ap gāzes balonu glabātuvi.

Pagasta plānojums nosaka

Dzelzavas pagasta padomei, vadoties no autotransporta plūsmas intensitātes un kravu veida maiņas, kopā ar Madonas rajona Madonas satiksmes departamentu jāveic pasākumi, lai samazinātu potenciālā riska iespējas.

Madonas rajona Dzelzavas pagasta TERITORIJAS PLĀNOJUMS

Dzelzavas pagastam kopā ar Cesvaines virsmežniecību jāveic preventīvie pasākumi ugunsbīstamības novēršanai. Dzelzavas pagasta pašvaldībai jāparedz izveidot ugunsdzēsības depo ar brīvprātīgo ugunsdzēsēju komandu un ugunsdzēsības tehniku saskaņā ar uzņēmumu, iestāžu, organizāciju un pašvaldības ugunsdzēsības dienestu tipveida nolikumu.

Lai veidotu pagastā drošu vidi, Dzelzavas pagasta pašvaldībai jāizstrādā civilās aizsardzības pasākuma plānu.

Izbraukumos uz ugunsgrēku vietām ievērot izstrādāto ugunsdzēsības shēmu

Ņemt vērā Madonas rajona padomes izstrādātā teritorijas plānojuma 3.10. nodaļu “Ugunsdzēsības shēma Madonas rajonā”

Saskaņā ar LBN 201-96 prasībām, pie ūdens rezervuāriem, baseiniem, kurus var izmantot ugunsgrēku dzēšanai, kā arī pie rezervuāru ūdens ņemšanas akām jāizbūvē laukumus (12,0x12,0 m) un ugunsdzēsības automašīnu piebrauktuves. Pie ceļiem un piebrauktuvēm redzamās vietās jābūt izvietotiem ūdens ņemšanas vietu norādītājiem.

4.11.2. tabula

Ugunsdzēsības un glābšanas automobiļu izsūtīšanas saraksts uz Dzelzavas pagastu

Izbraukuma vieta	Izsaucamās apakšvienības	Attālums km.
Dzelzavas pagasts	Gulbenes UGN	25
	<i>Jaungulbenes BUK</i>	18
	Lubānas UGP	23
	Cesvaines UGP	10
	Līgo BUK	8

4.11.3.tabula

Ugunsdzēsības dīķi un ugunsdzēsības ūdens ņemšanas vietas saraksts

N.p.k.	Ūdens ņemšanas vietas atrašanās vieta	Adrese	Īpašnieks
1.	Dzelzavas pagasta parka dīķis	Dzelzavas parkā	Pašvaldība
2.	Atklātā „Kalna iela”	Kalna ielā	
3.	Aizpurves dīķis	Aizpurvē aiz Administratīvās ēkas	A.Valpētere
4.	Aizpurvē pie pirts	Aizpurvē pie pirts	Pašvaldība
5.,6.,7.	Bakānu ezers	Jaunbakānos Bakānu ezers	Pašvaldība
8.	„Grandupes” dīķis	Dzelzava pie mājām „Grandupes”	A.Grīnbergs

Madonas rajona Dzelzavas pagasta TERITORIJAS PLĀNOJUMS

9.	„Tūjāni” dīķis		
10.	Obzerutīlts pār Liedi	Ceļš Sīmašas - Obzerkalns	Pašvaldība
11.	„Mežļāides” tilts pār Liedi	Ceļš Mežļāides - Stupeles	Pašvaldība
12.	„Ješkāni” tilts pār Liedi	Ceļš Dzelzava - Līgo	Pašvaldība
13.	„Akmentiņi” tilts pār Liedi	Ceļš Ārkalni - Akmentiņi	Pašvaldība
14.	Dzelzavas katlu mājas hidrants	Dzelzavā Kļāvu iela	Pašvaldība
15.	Aizpurves katlu mājas hidrants	Aizpurvē Bērzu iela	Pašvaldība

4.11. Kopīgo interešu teritorijas

Dzelzavas pagastam ir vairākas kopīgas interešu teritorijas ar saviem kaimiņu pagastiem: Sarkaņu, Cesvaine ar lauku teritoriju, Indrānu, kā arī Gulbenes rajona Jaungulbenes, Tirzas un Līgo pagastiem.

Dzelzavas pagastam kopīgi:

- 1) ar kaimiņu pagastiem būtu nepieciešams izstrādāt sociālās infrastruktūras (izglītības, medicīnas u.c.) attīstības plānu un to realizācijai noteikt un atvēlēt teritorijas,
- 2) ar kaimiņu pagastiem - vienota tūrisma maršruta izveide.

5. Turpmākā plānošana

Dzelzavas pagasta teritorijas plānojuma detalizācijas ietvaros jārisina šādi jautājumi:

1. Ūdens sistēmas un kanalizācijas rekonstrukcija Dzelzavas un Aizpurves ciemos
2. Ielu apgaismojuma rekonstruēšana Dzelzavas un Aizpurves ciemos
3. Dzelzavas pils un parka apkārtnes labiekārtošana
4. Dzelzavas pagasta teritorijā šobrīd netiek noteiktas detālplānojuma teritorijas.

6. Teritorijas plānojuma grozīšanas kārtība

Teritorijas plānojums ir praktisks pagasta vadības dokuments, kas sagatavots ekonomisku, sociālu un citu pārmaiņu laikā. Pagasta teritorijas plānojuma grozīšanas nepieciešamību var radīt:

- Nacionālā, reģionālā vai rajona teritorijas plānojuma izstrādāšana un pagasta plānojuma neatbilstība tiem,
- Izmaiņas pagasta attīstības plānā,
- Valsts administratīvi teritoriālā reforma,
- Zemes īpašnieku intereses, kas nav pretrunā ar sabiedrības interesēm,
- Turpmāko izpētes teritoriju izmantošanas precizēšana.

Teritorijas plānojumā grozījumus var ierosināt:

- Ø Dzelzavas pagasta padome
- Ø Juridiskas personas,
- Ø Fiziskas personas.

Izmaiņas pagasta teritorijas plānojumā tiek izdarītas atbilstoši Latvijas Republikas Ministru kabineta 19.10.2004.noteikumiem Nr.883 „Vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi”.

7. Dzelzavas pagasta teritoriālā plānojuma grafiskās daļas saturs

- 1.** karte - Dzelzavas pagasta teritorijas vienkāršotā topogrāfiskā karte mērogā 1:10 000 (četras lapas 685x902 mm).
- 2.A** karte - Dzelzavas pagasta teritorijas pašreizējā izmantošana, aizsargjoslas mērogā 1:10 000 (četras lapas 685x902 mm).
- 2.B** karte – Dzelzavas un Aizpurves ciemu teritorijas pašreizējā izmantošana mērogā 1:5 000 (viena lapa 403x1017 mm).
- 3.A** karte - Dzelzavas pagasta teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana, aizsargjoslas mērogā 1:10 000 (četras lapas 685x902 mm).
- 3.B** karte – Dzelzavas un Aizpurves ciemu teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana mērogā 1:5 000 (viena lapa 403x1017 mm).
- 4.A** karte - Dzelzavas ciema teritorijas ūdensapgāde un kanalizācija mērogā 1:5 000 (viena lapa 478x482 mm).
- 4.B** karte - Aizpurves ciema teritorijas ūdensapgāde un kanalizācija mērogā 1:5 000 (viena lapa 478x482 mm).
- 5.** karte - Dzelzavas pagasta teritorijas aizsargjoslas, infrastruktūra mērogā 1:10 000 (četras lapas 685x902 mm).

Saīsinājumi

ACL	LR likums Par autoceļiem
AL	LR Aizsargjoslu likums
BL	LR Būvniecības likums
CL	Civillikums
CNuN	Celtniecības normas un noteikumi
DL	LR likums Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām
KK	LR Kriminālkodekss
KL	LR likums Par kultūras pieminekļu aizsardzību
LBN 100	Latvijas pagaidu būvnormatīvs "Teritoriālpilnošana. Pilsētu un pagastu izbūve"
LBN 101	Latvijas būvnormatīvs "Pagaidu instrukcija par pagasta vai pilsētas izbūves ģenerālpilno"
LBN 201-96	Latvijas būvnormatīvs "Ugunsdrošības normas"
LBN 209	Latvijas būvnormatīvs "Instrukcija ģimenes māju un zemnieku sētu projektēšanai"
LR	Latvijas Republika
MK	Ministru kabinets
MKN 883	LR MK Vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi
MKN 112	LR MK Vispārīgie būvnoteikumi
MKN 239	LR MK Zemes dziļu izmantošanas noteikumi
MKN 300	LR MK Peldvietu iekārtošanas un higiēnas noteikumi
MKN 415	LR MK Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi
MKN 502	LR MK Aizsargjoslu ap kapsētām noteikšanas metodika
PL	LR likums Par pašvaldībām
ZL	LR Zvejniecības likums
VZD	Valsts zemes dienests